

BUDGET 2022-2025

Teknisk budgetmateriale

Indhold

1.	Resultatopgørelse	1
2.	Generelle bemærkninger budget 2022-2025	3
3.	Finansiering	6
4.	Specielle bemærkninger drift	11
4.1.	Socialudvalget	11
4.2.	Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	16
4.3.	Udvalget for Børn og Familier	19
4.4.	Udvalget for Kultur og Fritid	24
4.5.	Udvalget for Plan og Miljø	27
4.6.	Udvalget for Sundhed og Forebyggelse	30
4.7.	Voksenudvalget	34
4.8.	Økonomiudvalget	38
4.9.	Landdistriktsudvalget	41
5.	Bevillings- og flerårsoversigt	44
6.	Oversigt over totalbudgettet 2022-2025	46
7.	Investeringsoversigt 2022-2025 for det tekniske anlægsbudget	47
7.1.	Anlæg - Udvalgenes budgetudfordringer og øvrige prioriteringer	47
7.1.1.	Socialudvalget	47
7.1.2.	Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	47
7.1.3.	Udvalget for Børn og Familier	47
7.1.4.	Udvalget for Kultur og Fritid	51
7.1.5.	Udvalget for Plan og Miljø	56
7.1.6.	Udvalget for Sundhed og Forebyggelse	69
7.1.7.	Voksenudvalget	70
7.1.8.	Økonomiudvalget	73
7.1.9.	Landdistriktsudvalget	79
8.	Grundkapitalindsud	81
9.	Takstoversigt for Haderslev Kommune 2022	83
	Bilag 1: Investeringsoversigt	96

Tabel 2: Rammeoverholdelse

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	Beregnet ramme 2022 jf. KL	Indarbejdet i teknisk budget 2022	Forskel
Service ramme	2.657	2.592	-65
Anlægsramme	199	177	-22
"+" i "Forskel" betyder overskridelse af rammen		"- " i "Forskel" betyder luft til rammen	

Som det ses i tabel 2, er den teknisk beregnede service ramme jf. Kommunernes Landsforening (KL) i 2022 på 2.657 mio. kr. Det indeholder den teknisk justerede service ramme samt 14,1 mio. kr. i løft jf. Økonomaftalen. I det tekniske budget er der indarbejdet serviceudgifter for 2.592 mio. kr.

I forhold til anlægsrammen er der på nuværende tidspunkt anlægsudgifter for 177 mio. kr. Den beregnede anlægsramme for 2022 jf. Kommunernes Landsforening er på 199 mio. kr.

Tabel 3: Udvikling i langfristet gæld

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	B2022 i vedtaget budget 2021-2024	B2022 i budget 2022-2025	BF-Over- slag 2023	BF-Over- slag 2024	BF-Over- slag 2025
Kommunens langfristede gæld ekskl. lån til ældreboliger, jordfor- syning og feriemidler	481	587	550	513	482

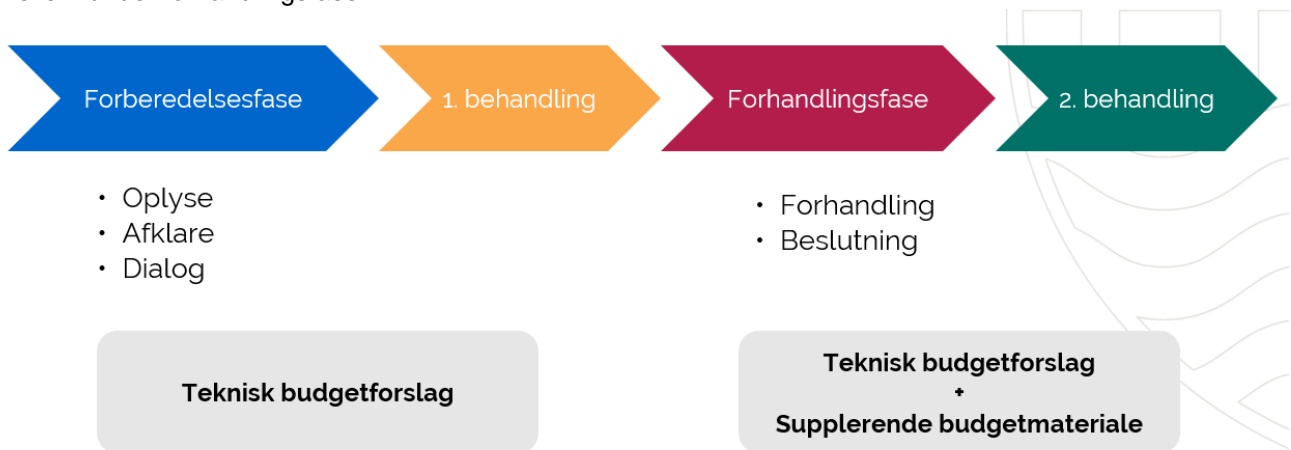
Tabel 3 viser udviklingen i kommunens langfristede gæld og med kommunens nuværende afdragsprofil forventes den langfristede gæld, ekskl. Ældreboliger, jordforsyning og feriemidler, at falde med 105 mio. kr. (fra 587 mio. kr. i 2022 til 482 mio. kr. i 2025).

2. Generelle bemærkninger budget 2022-2025

Et ambitiøst og solidt budget er fundamentet for den fremtidige udvikling af Haderslev Kommune. Vejen dertil skabes med et grundigt og gennearbejdet budgetmateriale som Byrådet kan træffe kvalificerede beslutninger på baggrund af.

Budgetlægningen for 2022 (overslagsår 2023-25) tager udgangspunkt i den vedtagne budgetstrategi for 2021 og inddeles i to faser: Forberedelsesfasen og forhandlingsfasen. Og der er udarbejdet helholdsvis et teknisk budget og et supplerende budgetmateriale.

Formålet med denne faseinddeling er at skabe en synlig opdeling mellem det administrative og tekniske budgetgrundlag og den politiske proces. Der skabes tilmed et større politisk råderum som Byrådet kan prioritere imellem under forhandlingsfasen.



Budget 2022-2025 skal godkendes af Byrådet senest d. 15. oktober 2021. I følge tidsplanen for vedtagelsen af budgettet 2. behandler Byrådet budgettet på Byrådsmødet d. 5. oktober 2021.

Udgangspunktet for Byrådets 1. behandling af budgettet er det tekniske budget, som er præsenteret i resultatopgørelsen. Den samlede balance på det skattefinansierede område viser råderummet de enkelte år.

Der har som en del af processen været afholdt budgetseminarer for Byrådet. Ved budgetseminaret d. 22. juni 2021, blev hovedelementerne fra Økonomaftalen mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening gennemgået og den videre budgetproces præsenteret. Fokus på budgetseminaret var også på befolkningsudviklingen i kommunen og udvalgsformændene havde mulighed for at gennemgå udvalgenes udfordringer de kommende år.

Den 19. august 2021 blev der afholdt møde for gruppeformændene, hvor de havde mulighed for at bringe temaer frem, som de ønsker administrativt kvalitetssikret frem mod de politiske forhandlinger.

Der afholdes budgetseminar d. 9. september 2021 for Byrådet og Hoved-MED, hvor det tekniske og det supplerende budget præsenteres.

Politiske forhandlinger:

I den politiske tidsplan for budgetprocessen er der afsat tid til de politiske forhandlinger mellem d. 15.-17. september, hvor et muligt budgetforlig indgås. Ændringsforslag afleveres senest d. 20. september kl. 12.00.

Alt udover det tekniske budget besluttet gennem politiske forhandlinger med inspiration i det supplerende budgetmateriale.

2.1. Forudsætninger for budgetlægningen

Fundamentet for budgetlægningen i Haderslev Kommune er den vedtagne økonomiske politik, hvor i der er en række økonomiske styringsmål, der er formuleret med udgangspunkt i, at Haderslev Kommune skal være et loyalt medlem af det kommunale fællesskab, at der skal være økonomisk balance og at der skal arbejdes med at skabe en robust økonomi.

De økonomiske styringsmål er:

- Haderslev Kommune skal bidrage til, at kommunerne samlet set overholder de af regeringen og Kommunernes Landsforening aftalte rammer for service og anlæg.
- Der skal som minimum være balance på det skattefinansierede område i alle årene.
- På ordinær drift bør der være et gennemsnitligt resultat på 200-250 mio. kr. bl.a. til dækning af anlægsudgifter og afdrag på lån.
- Kommunens likvide beholdning pr. indbygger skal være omkring landsgennemsnittet.

2.2. Det tekniske budget

Der er udarbejdet et tekniske budgetforslag som budget 2022-2025 tager udgangspunkt i driftsrammerne fra det gældende budget. Overslagsåret 2025, er dannet som en kopi af 2024. Budgettet er prisfremskrevet til 2022-niveau samt skøn for 2023-2025.

Det tekniske budget er desuden korrigeret for følgende:

- Tidligere politiske beslutninger af budgetmæssig karakter, herunder køb af det nye Rådhus, omstillingsbidrag, 1. bevillingskontrol, samt tjenestemandspension.
- Uændrede skatteprocenter og valg af statsgaranteret skatteudskrivningsgrundlag.
- Indlagt forventet niveau for renter, lån og afdrag.
- Demografireguleringer på områderne fremgår af det supplerende budgetmateriale.
- Niveaue til overførselsudgifter i det tekniske budget er korrigeret jf. økonomiaftalen.
- I det tekniske budget ligger de vedtagne anlægsbudgetter for 2022-2024. Anlægsniveauet for 2025 er lagt ind jf. den vedtagne anlægsmodel, der er beskrevet i Budgetstrategi 2021.

Budgettet er et totalbudget omfattende samtlige drifts-, anlægs- og finansposter vedrørende budgetåret.

I forhold til den vedtagne økonomiske politik bemærkes følgende i forhold til det tekniske budget:

- Det bidrager til overholdelse af de aftalte rammer for service og anlæg
- Der er overskud på det skattefinansierede område i alle årene.
- Resultatet på den ordinære drift giver et overskud på 300 mio. kr.
- Kommunes likvide beholdning er omkring landsgennemsnittet.

2.3. Bevillingsniveauer

Bevillingsangivelsen i budgettet er udtryk for den af Byrådet vedtagne fordeling af de økonomiske ressourcer mellem de forskellige kommunale opgaveområder. Budgettet angiver dermed størrelsen af de samlede midler, der er overladt til udvalgene, forvaltningerne og institutionerne, når de i årets løb skal foretage økonomiske dispositioner på Byrådets vegne. Bevillingsoversigten fremgår af punkt 5 Bevillings- og flerårsoversigt.

De enkelte udvalgs bevillinger er i budget 2022-2025 opdelt på nedenstående bevillingsniveauer på baggrund af sidste års beslutning om at reducere bevillingsniveauerne, for at styrke udvalgsstyret:

Bevillingsniveauer
Driftsudgifter
Aktivitetsbestemt medfinansiering
Overførsler
Brugerfinansierede område

På anlæg er bevillingen knyttet til hvert projekt for sig og kravene der fremgår af det autoriserede budget- og regnskabssystem for kommuner følges. På finansieringssiden følges kravene, som fremgår af det autoriserede budget- og regnskabssystem for kommuner.

For driftsbevillingerne gælder det, at de er nettobevillinger dvs., at Byrådet kun tager bevillingsmæssig stilling til størrelsen af nettoudgifterne. Det vil derfor være muligt at bruge flere udgifter, hvis man har fået flere indtægter.

På anlæg er nettobevillingen knyttet til hvert projekt for sig. For at lette processen kan der søges om anlægsbevilling i forbindelse med vedtagelsen af budgettet. For de projekter, hvor projektbeskrivelsen vurderes at redegøre for både de økonomiske og materielle forudsætninger fremgår det at der søges om anlægsbevilling i forbindelse med budgetvedtagelsen.

2.4. Befolkningsfremskrivning

I forbindelse med udarbejdelse af budgettet er befolkningstal og befolkningsfremskrivning relevante at tage med i overvejelserne.

Udviklingen i befolkningsfremskrivningen i forskellige aldersgrupper fremgår af nedenstående tabel.

Alder	2021	2022	2023	2024	2025	Ændring fra 2021-25
0 - 2 år	1.496	1.474	1.482	1.454	1.471	-1,7%
3 - 5 år	1.577	1.562	1.532	1.525	1.508	-4,4%
6 -16 år	6.991	6.821	6.698	6.564	6.420	-8,2%
17 - 24 år	4.744	4.749	4.735	4.730	4.712	-0,7%
25 - 64 år	27.603	27.410	27.229	27.043	26.883	-2,6%
65 - 79 år	9.683	9.780	9.871	9.939	9.955	2,8%
80+ år	3.282	3.403	3.526	3.688	3.884	18,3%
I alt	55.376	55.207	55.077	54.951	54.828	-1,0%

Kilde: Danmarks statistik. Pga. afrundinger vil summering af alle aldre i tabellen afvige fra hele kommunens befolkningstal

Ifølge tabellen vil befolkningssammensætningen i kommunen bevæge sig mod en højere gennemsnitsalder. Af tabellen ses det, at det kun er de to ældste aldersgrupper som forventes at stige de kommende år, mens der i de resterende aldersgrupper ses et fald i antal borgere. Overordnet set forventes befolkningstallet i kommunen at falde i de kommende år.

2.5. Pris- og lønfremskrivning

Som beskrevet under budgetforudsætninger er budgetterne fremskrevet med Kommunernes Landsforenings nye skøn for pris- og lønfremskrivning. Den generelle prisfremskrivning fra 2021 til 2022 er 2,03%, hvilket bl.a. skyldes at der er positiv fremskrivning på brændsel og på tilskud og overførsler.

I overslagsårerne er der indlagt en fast pulje til pris- og lønfremskrivning. Dette er gjort for skabe et retvisende billede i budgetprocessen.

2.6. Den disponible kassebeholdning

Den disponible kasse primo 2022 forventes at udgøre 187,4 mio. kr. på baggrund af de opgjorte økonomiske konsekvenser efter mødet i Haderslev Byråd den 29. juni 2021. Heri er der indlagt forventede konsekvenser af Byrådsmødet i august 2021, samt forventede konsekvenser af 2. bevillingskontrol inkl. Midtvejsregulering. Som følge af resultaterne i resultatopgørelsen vil ultimo kassebeholdningen i 2025 være på 380 mio. kr.

Fastholdelsen af den økonomiske politik vedr. ingen ufinansierede tillægsbevillinger betyder, at udviklingen i den disponible kassebeholdning er stabil.

3. Finansiering

Haderslev Kommunes indtægter består overordnet set af skatter og tilskud. I 2020 vedtog regeringen, i samarbejde med flere af Folketingets partier en udligningsreform. Udligningsreformen sikrer en større omfordeling mellem kommunerne, således alle kommunerne kan levere et mere ensartet serviceniveau.

Skatter og tilskud hænger sammen på den måde, at tilskuddene opgøres på baggrund af, hvor mange skatteindtægter kommunen har mulighed for at få (via udskrivningsgrundlaget).

Nedenfor gennemgås skatter og tilskud i Haderslev Kommune.

3.1. Skatter

Haderslev Kommune kan hvert år vælge mellem to forskellige budgetmetoder med hensyn til fastsættelse af personskatten og de afledte tilskuds- og udligningsbeløb:

1. Haderslev Kommune budgetterer selv skattegrundlaget og de afledte tilskuds- og udligningsbeløb.
2. Haderslev Kommune benytter sig af tilbuddet om statsgaranti på personskat, tilskud og udligning.

Vælger kommunen statsgaranti på skatterne, er indtægter fra tilskud og udligning endelige. Vælger kommunen selvbudgettering af skatter, bliver tilskuddene og udligningen efterreguleret 3 år senere på baggrund af den endelige skatteopkrævning og opgjorte udgiftsbehov.

Da Haderslev Kommune valgte statsgaranti i 2019 foretages der ikke nogen efterregulering i 2022.

Haderslev Kommune har i de senere år valgt statsgarantien og der er i 2022 indregnet statsgaranti i det tekniske budget.

Oversigt over skatter i Haderslev Kommune

	Sats
Udskrivningsprocent – kommunal	26,30 %
Udskrivningsprocent – kirke	0,95 %
Grundskyldspromille – produktionsjord	7,20 ‰
Grundskyldspromille – øvrige	24,36 ‰

Personskatter

Udskrivningsgrundlaget er den del af borgernes indkomster, som de betaler skat til kommunen af. Haderslev Kommunes udskrivningsprocent er 26,3 %. Provenuet af den kommunale indkomstskat beregnes på baggrund af udskrivningsgrundlaget.

På baggrund af den seneste Økonomiske Redegørelse er Kommunernes Landsforenings skøn for udviklingen i udskrivningsgrundlaget frem mod 2025 steget. Opjusteringen dækker fortrinsvis over højere skøn for lønindkomst i den private sektor samt lavere skøn for øvrige ligningsmæssige fradrag. I modsat retning trækker højere skøn for beskæftigelses- og jobfradrag samt anden personlig indkomst. Derudover får den fremrykkede udbetaling af feriepenge også en positiv effekt.

Haderslev Kommune er med valget af statsgaranti garanteret et udskrivningsgrundlag på 9 mia. kr., som med en udskrivningsprocent på 26,3 % giver en indtægt på 2,5 mia. kr. i 2022.

Selskabsskat

I 2022 modtager Haderslev Kommune selskabsskat for indkomståret 2019 samt eventuelle korrektioner fra tidligere år.

Den budgetterede udvikling i selskabsskatten er baseret på Kommunernes Landsforenings forventning til udviklingen i selskabsskatten på landsplan. Der forventes en stigning fra 2021 til 2022.

Skatteministeriet har oplyst, at selskabsskatten generelt er kendetegnet ved store udsving fra år til år, samt at skønnene fra og med 2020 er behæftet med højere usikkerhed end normalt, idet selskabernes frist for selvangivelse for 2020 er udsat og derfor ikke indgår i skønnene. Yderligere er kommunernes andel af selskabsskatten sænket i forbindelse med udligningsreformen fra 15,24 % til 14,24 %.

Grundskyld og øvrige

Implementeringen af boligskatteforliget er udskudt fra 2021 til 2024. I forbindelse med udskydelsen blev det besluttet, at de kommunale grundskyldspromiller og dækningsafgiftssatser på erhvervsejendomme ikke kan sættes op i 2021-2028.

For 2022 er grundværdierne fastsat på baggrund af tal modtaget fra Indenrigs- og Boligministeriet vedrørende grundskyldsprovenu.

Budgetteringen for 2024 og 2025 er behæftet med en usikkerhed, på grund af omlægningen af beskatningen. Fra at have lavet opkrævning på historiske vurderinger, vil der fra 2024 blive tale om opkrævning på baggrund af nye vurderinger. De nye vurderinger kendes endnu ikke og forventes først at være endelig på plads i løbet af 2023.

I overslagsårene er grundskylden opgjort ud fra tal for provenuet i 2022 fremskrevet med tendensen for landsgennemsnittet oplyst af Kommunernes Landsforening. Udover grundskyld har Haderslev Kommune også indtægter fra dækningsafgift, dødsbopeskatning og forskerskat.

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Personskatter	-2.476,1	-2.515,7	-2.567,3	-2.621,6
Skrå skatteloft	5,7	5,7	5,8	5,8
Selskabsskat	-29,0	-27,5	-27,6	-28,9
Grundskyld og øvrige	-166,9	-171,3	-175,6	-178,9
I alt	-2.666,3	-2.708,7	-2.764,8	-2.823,6

Afrundingsdifferencer kan forekomme

3.2. Tilskud og udligning

Den nye udligningsreform trådte i kraft pr. 1/1 2021 og med den er der sket en grundlæggende omlægning af det kommunale tilskuds- og udligningssystem, som består af:

- Et generelt udligningssystem
- Særskilte udligningsordninger
- Et statsligt bloktilskud
- En række separate tilskuds- og overgangsordninger

I ordningen foretages en separat udligning af beskatningsgrundlag og udgiftsbehov, mens der tidligere blev udlignet ud fra et beregnet strukturelt underskud. Der er nu indført et generelt udligningssystem, som er ens for alle landets kommuner. Udligningssystemet er ændret fra et statsfinansieret system til et rent mellemkommunalt system.

Der er indført særlige udligningsordninger for selskabsskat, udligning af kommunernes merudgifter vedr. indvandrere, flygtninge og efterkommere samt en udligning af dækningsafgift.

Bloktilskuddet er statens samlede årlige tilskud til kommunerne. Bloktilskuddet er ændret med effekten af to finanslovspuljer til bedre bemanning i ældreplejen og løft af folkeskolen.

I 2022 forventer Haderslev Kommune, at de samlede indtægter fra tilskud og udligning vil være 1.489 mio. kr. Heraf indgår 51 mio. kr. som finansieringstilskud, 73 mio. kr. som tilskud til udsatte ø- og yderkommuner og 10 mio. kr. i overgangstilskud vedrørende uddannelsesstatistikken. Desuden er der foretaget en modregning på 5 mio. kr. vedrørende overgangsordning ved den nye udligningsreform.

Fordeling af tilskud og udligning

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Kommunal udligning	-489,9	-505,0	-523,5	-538,1
Udligning udlændinge	1,5	1,4	1,2	1,1
Udligning af selskabsskat	-35,0	-26,6	-26,5	-27,5
Udligning af dækningsafgift	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Kommunebidrag til regionerne	6,3	6,4	6,5	6,6
Statsligt bloktilskud	-799,1	-804,0	-809,3	-814,6
Udligning og statstilskud, I alt	-1.316,7	-1.328,3	-1.352,1	-1.373,1
Tilskud til Ø-kommuner	-4,1	-4,0	-4,0	-4,0
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Tilskud til generelt løft af ældreplejen	-8,7	-8,9	-9,1	-9,3
Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud	-4,8	-4,9	-5,0	-5,1
Finansieringstilskud	-50,9	-50,9	-50,9	-50,9
Tilskud styrket kvalitet i ældreplejen	-11,7	-11,9	-12,2	-12,5
Tilskud til værdig ældrepleje	-12,3	-12,5	-12,8	-13,0
Tilskud til udsatte yder- og ø-kommuner	-73,5	-74,9	-76,5	-78,2
Overgangsordning vedr. uddannelsesstatistik	-9,7	-	-	-
Overgangsordning vedr. udligningsreform, netto	5,0	-	-	-
Særlige tilskud, I alt	-171,8	-169,1	-171,7	-174,2
Generelle tilskud og udligning, I alt	-1.488,5	-1.497,4	-1.523,7	-1.547,3

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Budgetteret tilskud og udligning

Haderslev Kommune budgetterer i 2022 med indtægter på 1.489 mio. kr. fra de forskellige udligningsordninger.

Det statslige bloktilskud udgør i alt 799 mio. kr., hvoraf 28,3 mio. kr. kun udbetales, hvis kommunerne samlet overholder loftet for serviceudgifter, jf. aftalen mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening. Desuden er 9,4 mio. kr. gjort betinget af, at kommunerne samlet budgetlægger indenfor den aftalte ramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau og drifts- og anlægsudgifter.

Haderslev Kommune får et tilskud på 4 mio. kr. i 2022 som Ø-kommune. Hertil er der kommet udmeldinger om særtilskud til nedsættelse af færgetakster på godstransport og passagerbefordring på 1,4 mio. kr. Indtægten vedrørende nedsættelse af færgetaksterne er direkte tilskrevet fagområdet og indgår ikke i de samlede opgjorte særtilskud.

Til budgettet for 2022 er der fra Indenrigs- og Boligministeriet fastsat en tilskudsramme på 361,3 mio. kr. til særligt vanskeligt stillede kommuner i hele landet (§ 16). Haderslev Kommune har igen for 2022 indsendt ansøgning om andel i puljen til 2022. Der forventes svar på ansøgningen ultimo august 2021. Der er ikke indarbejdet et beløb fra denne pulje i budgettet.

3.3. Lån, renter og balanceforskydninger

Lån

Optagelse af lån sker i henhold til lånebekendtgørelsen og områdefornyelsesprojekt på Jomfrustien.

Udvikling i langfristet gæld

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Ældreboliger (primo)	195,9	183,0	194,7	180,5
Afdrag	-12,9	-14,0	-14,1	-14,2
Budgetteret låneoptagelse	-	25,7	-	-
Ældreboliger ultimo, I alt	183,0	194,7	180,5	166,3
Ordinære lån (primo)*	587,0	550,1	513,3	482,4
Afdrag	-59,7	-58,7	-58,5	58,6
Budgetteret låneoptagelse	22,8	21,9	27,6	30,4
Ordinære lån ultimo, I alt	550,1	513,3	482,4	454,2
Jordforsyning (primo)	7,4	6,9	6,4	6,0
Afdrag	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Budgetteret låneoptagelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Jordforsyning ultimo, I alt	6,9	6,4	6,0	5,5
I alt ultimo	740,0	714,4	668,9	626,0

* excl. gæld til Lønmodtagernes Feriemidler
Afrundingsdifferencer kan forekomme

Renter

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Renter af likvide aktiver	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4
Renter af kortfristede tilgodehavender	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Renter af langfristede tilgodehavender	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Renter af udlæg vedr. forsyning	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Renter af langfristet gæld	8,8	8,6	8,6	7,4
Garantiprovision og kurstab på obligationer	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
I alt	3,6	3,4	3,4	2,2

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Balanceforskydninger

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Forskydninger i likvide aktiver	1,2	-0,5	4,6	-0,5
Forskydninger i langfristede tilgodehavender	11,8	4,4	0,9	0,9
- Heraf grundkapitalindskud	11,8	3,8	0,9	0,9
Forskydninger i kortfristet gæld til staten	-	-	-	-
Forskydninger i kortfristet gæld, i øvrigt	-	-	-	-
Forskydninger i langfristede gæld	6,6	6,6	6,6	6,6
I alt	19,6	10,5	12,1	7,0

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Forskydninger i likvide aktiver svarer til resultatet af det skattefinansierede område jf. resultatopgørelsen. Afvigelser kan dog forekomme på grund af afrunding.

Forskydninger i langfristede tilgodehavender drejer sig primært om indskud i Landsbyggefonden, men udover dette medregnes blandt andet også udlån til beboerindskud.

Forskydninger i langfristet gæld drejer sig om budgetteret lineært afdrag på gæld vedrørende Lønmodtagernes Feriemidler.

I budgetlægningen 2022-2025 budgetteres med øje for den tekniske serviceramme tillagt en forholdsmæssig andel af løftet af serviceudgifter i økonomiaftalen. I de afsluttende tekniske justeringer efter de politiske beslutninger, vil der blive etableret en evt. teknisk korrektionspulje på centrale puljer. Der sker afbalancering af den tekniske korrektionspulje under *forskydninger i kortfristet gæld til staten*.

Kirkeskat

Ved udgangen af 2021 forventes der et mellemværende på 0,6 mio. kr. i Haderslev Domprovsti's favør, som oplystes under *forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt*.

Det forventede resultat for Haderslev Domprovsti for 2022 forventes behandlet i et selvstændigt dagsordenspunkt i september 2021. Den kirkelige ligning for 2022 viser et indtægtsniveau på knap 77 mio. kr.

3.4. Låneoptag på konkrete projekter

Nedenfor præsenteres låneoptag, afdrag på lån og renter som kan henføres til konkrete anlægsprojekter i det tekniske budget. Der er ikke indregnet låneoptag til andre projekter end Jomfrustiprojektet og Opførelse af 16 ældreboliger i Gram.

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Låneoptag – Masterplan Jomfrustien	-22,8	-21,9	-27,6	-30,4
Afdrag på lån - Masterplan Jomfrustien	0,9	1,8	2,9	4,1
Renter – Masterplan Jomfrustien	0,1	0,2	0,3	0,5
I alt vedr. Masterplan Jomfrustien	-21,8	-19,9	-24,4	-25,8
Låneoptag – Opførelse af 16 ældreboliger på Højmarken i Gram	-	-25,7	-	-
Beboerindsud – Opførelse af 16 ældreboliger på Højmarken i Gram	-	0,6	-	-
Grundkapital – Opførelse af 16 ældreboliger på Højmarken i Gram	-	2,9	-	-
I alt vedr. Opførelse af 16 ældreboliger på Højmarken i Gram	-	-22,2	-	-
Total	-21,8	-42,1	-24,4	-25,8

4. Specielle bemærkninger drift

4.1. Socialudvalget

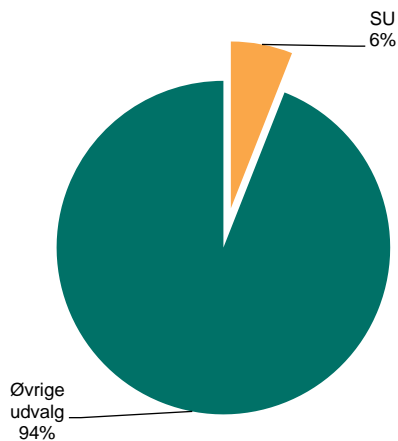
Ansvar og opgaver

Ansvarsområder for Socialudvalget (SU)

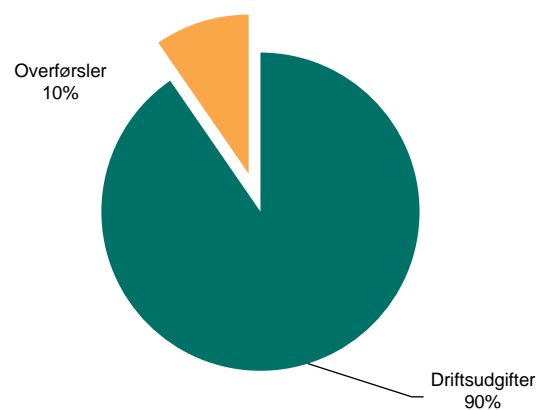
- Det børnesociale område
- Børnehandicapområdet
- Ungeindsatsen (Hotspot og SSP)
- Undervisning over 10. klasse for unge (EGU, FGU, STU)
- Ungdommens uddannelsesvejledning
- Kvindekrisecenter

Budgetandele

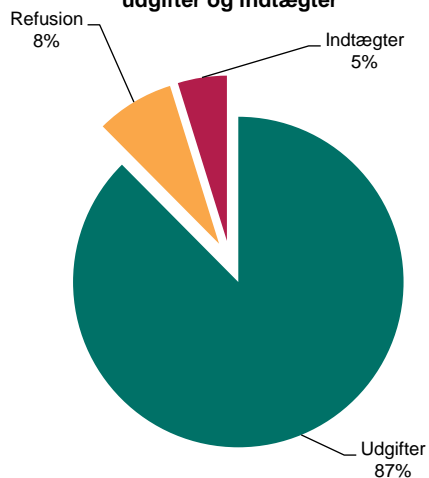
Udvalgets andel af kommunens samlede nettodriftsbudget



Fordeling af udvalgets nettodriftsbudget



Udvalgets bruttodriftsbudget opdelt på udgifter og indtægter



Udvalgets andel af kommunens samlede nettoanlægsbudget

Der er ingen anlæg på udvalgets område.

Budgetoversigt

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Netto				
Socialudvalget, I alt	223,3	223,3	223,3	223,3
STU, FGU, UU m.m.	37,9	37,9	37,9	37,9
Hotspot og SSP	3,3	3,3	3,3	3,3
Kvindekrisecentre	1,6	1,6	1,6	1,6
Det børnesociale område	118,3	118,3	118,3	118,3
Børnehandicapområdet	34,6	34,6	34,6	34,6
Myndighed	27,6	27,6	27,6	27,6

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Beskrivelse af området

Det børnesociale område

- Rådgivning og vejledning fra Familierådgivningen til børn, unge og forældre i socialt udsatte positioner
- Supervisionskonsulenter og matchning af plejefamilie og barn/børn
- Foranstaltninger i Familiehuset og eksterne tilbud, herunder døgnanbringelse til børn og unge i socialt udsatte positioner og deres forældre

Familierådgivningen varetager servicelovens myndighedsopgaver i forhold til børn og unge i socialt udsatte positioner samt deres forældre. Afdelingen rådgiver, vejleder, behandler, modtager underretninger, foretager børnefaglige undersøgelser og visiterer til støtte i hjemmet og anbringelse udenfor hjemmet. Børn- og Ungeudvalget træffer beslutning i sager, hvor forældrene ikke giver samtykke.

Familiehuset er kommunens interne leverandør af foranstaltninger i form af kontaktpersoner, familiekonsulenter, familiebehandlere og børnerådgivning. I 2019 er der opstartet et tilbud MMN, der står for mestring med eget netværk. Tilbuddet er til den gruppe unge, der er på grænsen til en anbringelse eller udsluses efter en anbringelse. Tilbuddet rummer også spædbørn.

Aflastning og døgnanbringelse foregår i netværksfamilier, plejefamilier og eksterne opholdssteder og døgninstitutioner. Området har iværksat en implementeringsplan omkring øget brug af netværksinddragende metoder. Arbejdet med implementeringsplanen forventes at foregå i budgetperioden.

Børnehandicapområdet

Området varetager visitationen og myndighedsopgaver i forhold til børn og unge med nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne. Disse børn og unge kan anbringes udenfor hjemmet i plejefamilier og på opholdssteder/døgninstitutioner. Desuden benyttes forebyggende foranstaltninger, når det vurderes, at barnet, den unge eller familien kan afhjælpes i hjemmet eller i nærmiljøet.

Området håndterer tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter til forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne, der ydes til familier med børn med handicap.

Områdernes betaling til og fra andre kommuner vedrører borgere som i medfør af lovens bestemmelser kan og må flytte mellem kommuner, og hvor den oprindelige opholdskommune er forpligtet til at betale for udgifterne, såfremt betingelserne for at blive visiteret til en ordning er opfyldt.

Ungeindsatsen (HotSpot og SSP)

Hotspotchefen fungerer som vidensbank og konsulent, der opkvalificerer den strategiske og proaktive kriminalpræventive indsats, eksempelvis ved at udarbejde aktuelle politikker, strategier og handleplaner. Igennem en koordineret viden omkring kommunens tværfaglige indsatsområder og netværk, sikrer hotspotchefen, at unge med bekymrende adfærd får den nødvendige støtte, på det korrekte niveau.

SSP står for Skole – Sociale myndigheder – Politi og har til opgave at være opsøgende og foregribende overfor unge, der er i farezonen for kriminalitet og rusmidler.

STU

Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse er målrettet unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov og har til formål at udvikle den unges personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og

aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse. Uddannelsen har pt 80 elever tilknyttet.

Forberedende grunduddannelse – FGU

Uddannelsen henvender sig til unge under 25 år, der endnu ikke er parat til at gå i gang med eller at gennemføre en anden ungdomsuddannelse. Det kan være af faglige, personlige eller sociale årsager.

Formålet med FGU er, at den unge forberedes på efterfølgende at kunne fortsætte på en erhvervsuddannelse, en gymnasial uddannelse eller at komme i job.

FGU består af forskellige uddannelsesspor, som kan tilpasses den unges behov og interesser.

Ungdommens uddannelsesvejledning - UU

Uddannelsesvejledningen giver vejledning til alle unge i grundskolen fra 7. klasse samt i 10. klasse, både individuel og kollektiv vejledning.

Vejledningen sker gennem en opsøgende og opfølgende indsats, hvor der tilbydes ungevejledning om valg af uddannelse og erhverv, hvis de ikke er i gang med, eller har fuldført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse.

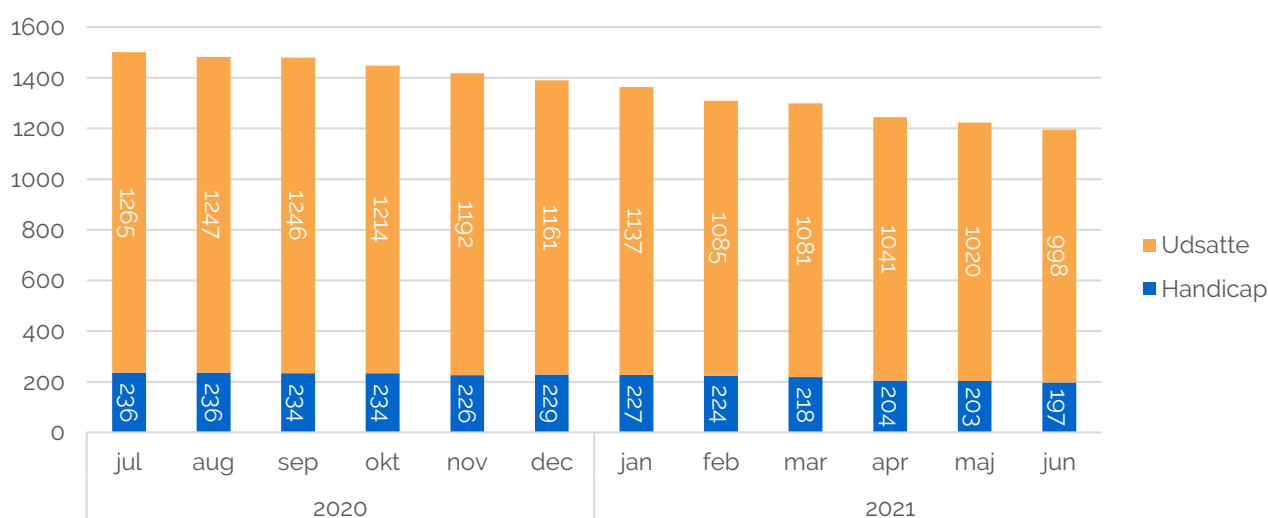
Kvindekrisecenter

Haderslev kvindekrisecenter er ikke en kommunal institution, men jævnfør Servicelovens §109 skal Kommunalbestyrelsen tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte. Haderslev Kommune har til opgave at sørge for psykologsamtaler til de børn, der midlertidig har bopæl på krisecenteret. Haderslev Kommune har også en koordinerende funktion i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.m.

Haderslev Kommune servicerer egne borgere, der får midlertidigt ophold på ethvert krisecenter i Danmark. Haderslev Kommune sørger for betaling for de ophold, kommunens borgere har på krisecentrene.

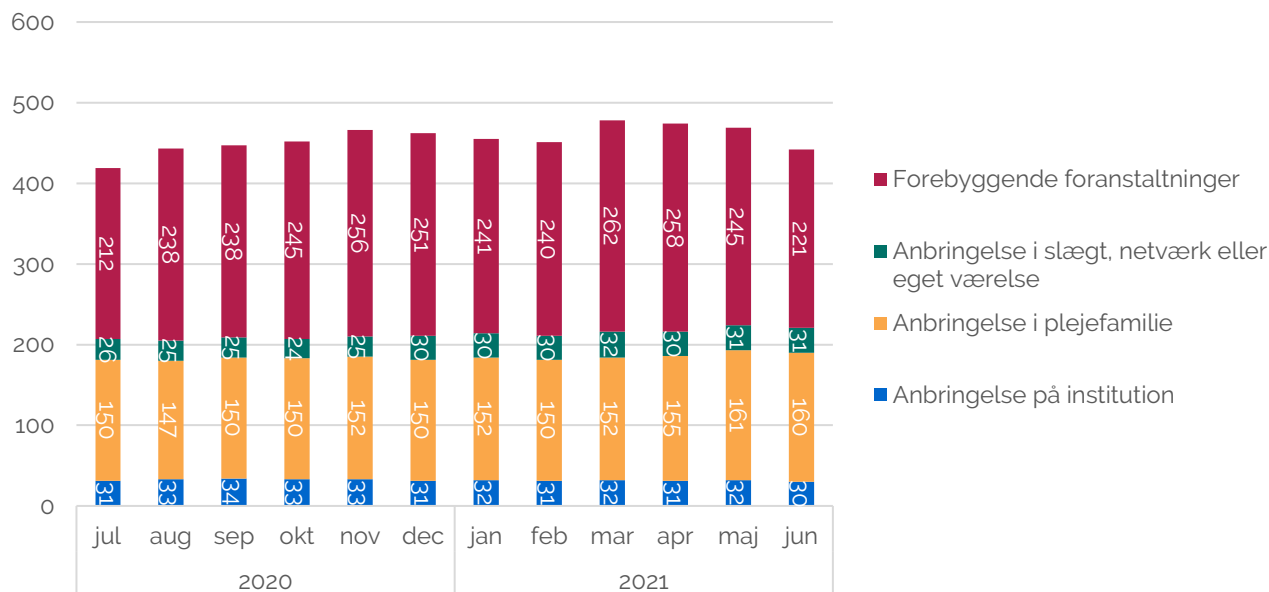
Udvalgte udvalgsaktiviteter

Udviklingen i sager på det børnesociale område og børnehandicapområdet



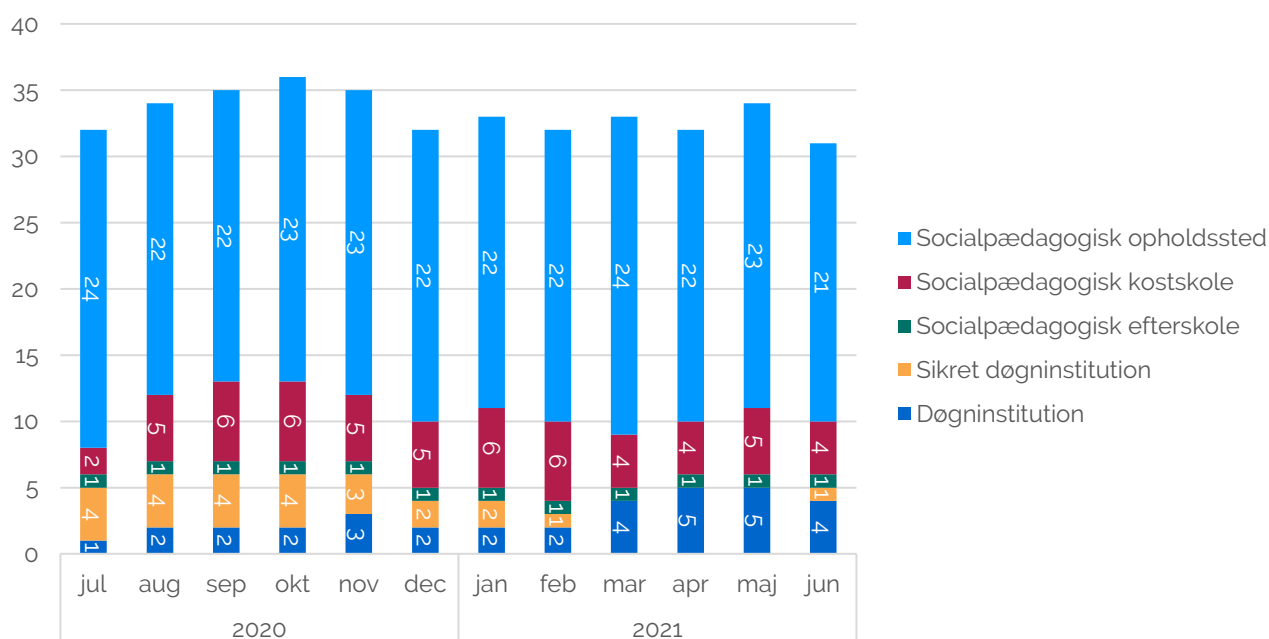
Udviklingen i antal udsatte børn og unge efter tilbudstype

Der er fokus på at øge brugen af netværksinddragende metoder.



Børn og unge på eksterne opholdssteder i Haderslev Kommune

Der er fokus på at reducere antallet af eksterne opholdssteder og i stedet gøre brug af netværksinddragende metoder.



Styringsredskaber og lovgivning

Serviceovens bestemmelser om rådgivning, forebyggende indsatser til børn, unge og deres familier og foranstaltninger til børn og unge med særlige sociale behov. Bekendtgørelse af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse og beskæftigelse. Hovedparten af området under Socialudvalget er rammebudgetteret.

Mål, udfordringer og visioner for 2022

På det sociale område og i Børnehandicap arbejdes der forebyggende og med en netværksinddragende tilgang. Serviceområdet har fortsat fokus på økonomi og følger den besluttede handleplan og vil fortsat lave løbende justeringer og tilpasninger i metoder og aktiviteter.

Der er i høj grad fokus på kerneopgaven, så serviceområdet kan fortsætte den positive udvikling i forhold til budgetoverholdelse.

Den nye uddannelsespolitiske målsætning:

Alle 25-årige skal have gennemført en uddannelse, være i uddannelse eller være i beskæftigelse.

Det betyder, at:

- I 2030 skal mindst 90 procent af de 25-årige have gennemført en ungdomsuddannelse.
- I 2030 skal andelen af unge op til 25 år, som ikke har tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet, være halveret.
- Alle unge under 25 år, der hverken er i gang med eller har fuldført mindst en ungdomsuddannelse har ret til at få en uddannelsesplan og skal gennem en opsøgende og opfølgende indsats tilbydes vejledning om mulighederne for at øge deres formelle kompetencer på kort og på længere sigt.

Der arbejdes med indsatsområder såsom brug af nye tilbud i forhold til aflastning for børn, ligesom der arbejdes med en opkvalificering af socialrådgiverne. Serviceområdet arbejder med og har et særligt fokus på samskabelse af løsninger, hvor borgeren er en aktiv part i opgaveløsningen, ligesom der arbejdes med en koordineret kriminalpræventiv indsats.

Dynamisk ungestrategi

Socialudvalget har udarbejdet en dynamisk ungestrategi, der blev godkendt i 2019. Den dynamiske ungestrategi er tværsektoriel og involverer alle områder, der arbejder med unge. Strategien følges løbende op.

Metoder på det specialiserede område

På det specialiserede børneområde og på børnehandicapområdet er der fokus på:

- inddragende metoder såsom Familierådslagning og Netværksanbringelser.
- skærm-løsninger; kontakt til borgere, opfølgningssamtaler, børnesamtaler m.m.

Koordineret ungeindsats

I forbindelse med etablering af det statslige tilbud FGU (forberedende grunduddannelse) er der udviklet en arbejdsform, så vi kan præstere en koordineret ungeindsats i samarbejde med UU, Jobcentret, Hotspotchef, Det Rådgivende Team og Kontaktpersonteamet fra Familiehuset. Målet er, at de unge skal opleve en sammenhæng i de tilbud, de modtager.

Involvering

Socialudvalget har fokus på involvering og derfor inviteres borgere, råd og foreninger efter behov, bl.a. Handicaprådet og Rådet for socialt udsatte.

Børnenes lov

Lovforslag til Børnenes lov forventes fremsat i første kvartal af 2022, og loven forventes at træde i kraft 1. januar 2023. Vi ved endnu ikke hvilken indflydelse det kommer til at have, men vi forventer, at det vil have en væsentlig indflydelse på det specialiserede socialområdes økonomi. Som en del af Børnenes lov forventer man at reformere plejefamilieområdet og nytænke efterværnområdet. Dertil ønsker man at fjerne stigmatiserende sprogbrug i lovgivningen.

4.2. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Ansvar og opgaver

Ansvarsområder for Beskæftigelses- og Integrationsudvalget (BIU)

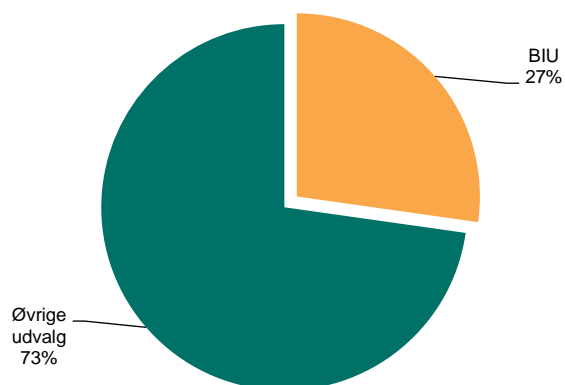
- Jobcenter
- Ydelsescenter
- Servicefunktionen
- Sprogcenter

Forsørgelse til borgere på:

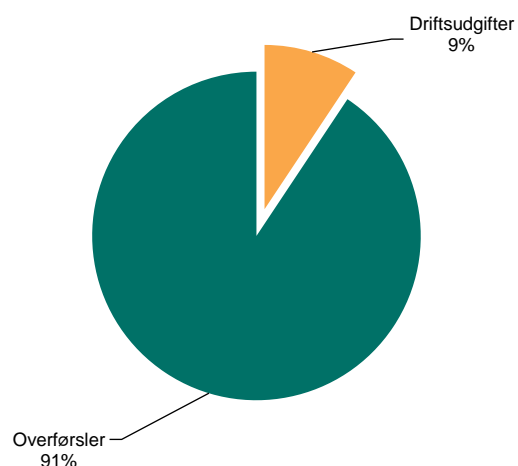
- Dagpenge
- Sygedagpenge
- Kontant- og uddannelseshjælp
- Førtidspension m.fl.

Budgetandele

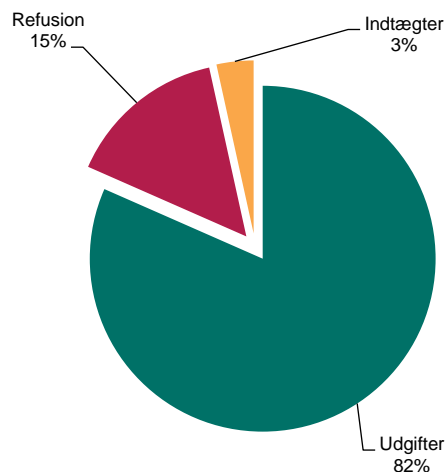
Udvalgets andel af kommunens samlede nettodriftsbudget



Fordeling af udvalgets nettodriftsbudget



Udvalgets bruttodriftsbudget opdelt på udgifter og indtægter



Udvalgets andel af kommunens samlede nettoanlægsbudget

Der er ingen anlæg på udvalgets område.

Budgetoversigt

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Netto				
Beskæftigelses- og integrationsudvalget, I alt	1.048,9	1.049,0	1.049,0	1.049,0
Serviceammen	98,0	98,1	98,1	98,1
Driftssteder under det lovbundne	22,1	22,1	22,1	22,1
Overførselsudgifter	928,8	928,8	928,8	928,8

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Beskrivelse af området

Beskæftigelse og Integration varetager alle beskæftigelsesrettede opgaver i forhold til forsikrede ledige, kon-tanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere, revalidender, modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejse-ydelse, ledighedsydelse, ledige på fleksjob og i skånejob, sygedagpengemodtagere, borgere i ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt beskæftigelsesrettede opgaver i forbindelse med integrationen af flygtninge og ind-vandrere.

Tilsvarende varetager området alle beskæftigelsesrettede opgaver i forhold til virksomhederne, herunder for-midling af arbejdskraft, rådgivning og vejledning, arbejdsfastholdelse, etablering af fleksjob, skånejob, løntil-skud, virksomhedspraktik, etablering af voksenlærlingeaftaler samt behandling af førtidspensionssager m.v. Ydelseskontoret varetager al udbetaling af ydelser til borgerne på arbejdsmarkedsområdet.

Serviceammen består hovedsageligt af følgende udgifter:

- Løn til ansatte i Job- og Ydelsescenter samt afledte personalerelaterede udgifter så som ansvarsforsikring, uddannelse, inventar, mødeaktiviteter m.m.
- Husleje, el, vand, varme, forsikring og vedligeholdelse vedrørende Hansborgbygningen m.m.
- Tilskud fra flekspuljen (ophørende pulje)
- Lægeerklæringer til ydelsesmodtagere
- Drift og vedligeholdelse af bygningen Lavgade 5-9
- Puljer/projekter finansieret helt eller delvist af STAR og SIRI
- Veterankoordinator

Overførselsudgifterne består hovedsageligt af følgende udgifter:

- Tilbud til udlændinge omfattet af integrationsperioden herunder selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, sprogundervisning, beskæftigelsesrettede tilbud samt mentorudgifter
- Forsørgelse til borgere på førtidspension, seniorpension, sygedagpenge, kontant- og uddannelseshjælp, revalidering, dagpenge, ressourceforløb, fleksjob og ledighedsydelse m.m.
- Sociale formål herunder hjælp til enkeltudgifter og flytning
- Arbejdsmarkedsforanstaltninger herunder tilskud til microfleksjobs, seniorjob, udgifter til mentorordninger samt diverse beskæftigelsesordninger
- Job til ansatte i Servicefunktionen, Sprogcentret, Jobvejen m.v.
- Drift af servicefunktionen og nytteindsats
- Bygningsmæssig drift af Ole Rømersvej

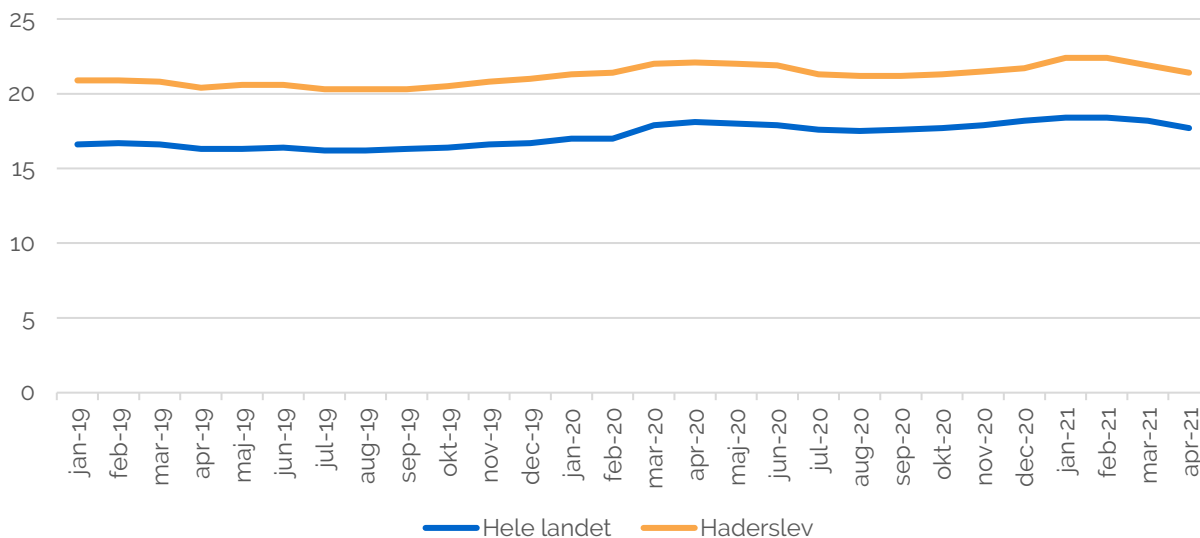
Udvalgte udvalsaktiviteter

Den kommunale beskæftigelsesindsats bliver i stort omfang tilpasset lokale og landspolitiske målsætninger og prioriteringer på området. Ligesom rammevilkårene for udførelsen af den kommunale beskæftigelsesindsats, er afhængig af den generelle konjunkturudvikling.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets budget for overførselsudgifter bygger på forventningerne i økonomi-aftalen mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening (KL). Budgettet er derudover tilpasset det lokale udgiftsniveau.

I grafen ses udviklingen i procentdelen af offentlig forsørgede af befolkningen i alderen 16-66 år i Haderslev Kommune sammenlignet med hele landet.

Procentdel forsørgede af befolkningen 16-66 år



Styringsredskaber og lovgivning

Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, dog ikke kapitel 10 og 10 a, lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, forskellige integrationsfremmende projekter, samt de beskæftigelsesrettede opgaver efter integrationsloven og ydelser knyttet hertil, dog ikke §§ 35-39.

Mål, udfordringer og visioner for 2022

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget arbejder ud fra visionen "Flest mulig i selvforsørgelse".

Derudover har udvalget 6 politiske fokusområder som er:

- Virksomhedssamarbejde
- Unge og uddannelse
- Opkvalificering og uddannelse
- Fastholdelse af sygemeldte på arbejdsmarkedet
- Integration og beskæftigelse
- Tværgående samarbejde

4.3. Udvalget for Børn og Familier

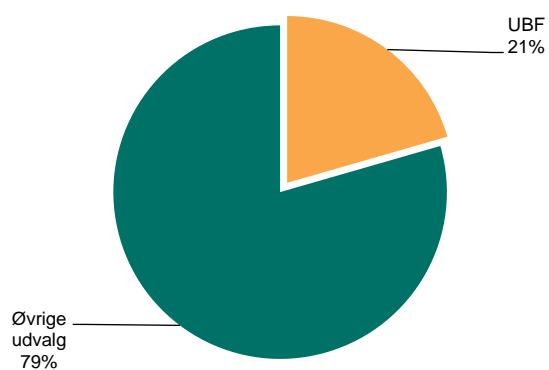
Ansvar og opgaver

Ansvarsområder for Børn og Familier (UBF)

- Kommunal sundhedspleje 0-17 år
- Dagtilbud 0-6 år og særlige dagtilbud
- Puljeordninger til privat pasning
- Folkeskoler 0. – 10. årgang og skolefritidsordninger
- Ungdomsskole, ungdomsklubber og GOTI
- Det rådgivende team

Budgetandele

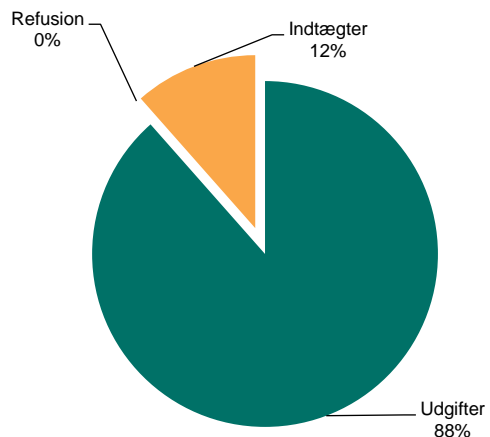
Udvalgets andel af kommunens samlede nettodriftsbudget



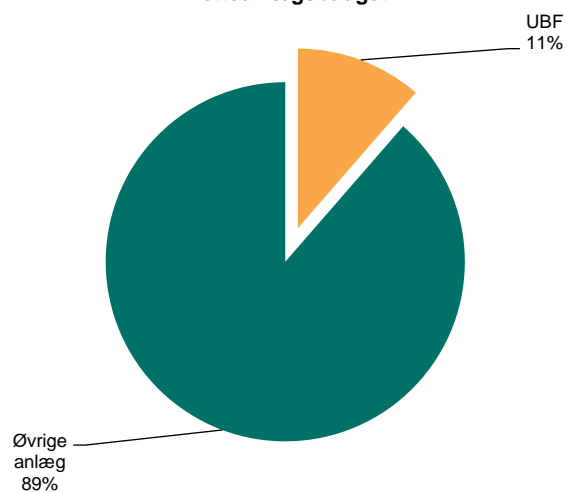
Fordeling af udvalgets nettodriftsudgifter

Der er udelukkende driftsudgifter på området.

Udvalgets bruttodriftsbudget opdelt på udgifter og indtægter



Udvalgets andel af kommunens samlede nettoanlægsbudget



Budgetoversigt

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Netto				
Udvalget for Børn og Familier, I alt	790,9	790,6	790,6	790,6
Folkeskoler	313,0	312,2	312,2	312,2
Fællesudgifter skolevæsen	201,8	201,7	201,7	201,7
Ungdomsskolen	5,3	5,3	5,3	5,3
Sundhedsplejen	11,7	11,7	11,7	11,7
Fællesudgifter dagtilbud	30,8	31,6	31,6	31,6
Dagpleje	49,5	49,5	49,5	49,5
Daginstitutioner	129,4	129,3	129,3	129,3
Tilskud til puljeordninger	16,0	16,0	16,0	16,0
Det rådgivende team	24,9	24,9	24,9	24,9
Administration og politik	8,5	8,5	8,5	8,5

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Beskrivelse af området

Udvalget for Børn og Familier varetager opgaver i forhold til børn og unge og deres familier, primært serviceydelser og indsatser rettet mod de 0-18 årige.

Sundhed og forebyggelse

- Sundhedsplejen, som tilbyder individuel vejledning, undervisning, undersøgelser og forebyggende indsatser til gravide og børn og unge op til 18 år

Sundhedsplejen tilbyder bl.a. vejledning og individuel støtte til gravide, spæd- og småbørnsforældre, funktionsundersøgelser af børn i den undervisningspligtige alder, generel forebyggelse og sundhedsfremme. Indgår i tværsektorielt samarbejde med almen praksis, jordemodercenter og fødegang, socialforvaltning m.fl. Udbyder kursus til førstegangsforældre.

Dagtilbud

- Pasning af ca. 500 børn i dagplejen
- Børnehaver, 0-6 års institutioner og specialgrupper i alt ca. 1850 børn
- Tilskud til private puljeordninger, privatinstitutioner, private børnepassere og pasning af egne børn i alt ca. 400 børn

Dagplejen er opdelt i distrikter og inddelt i grupper i lokalområderne.

Daginstitutionerne er enten kommunale eller selvejende. Der er 5 selvejende daginstitutioner samt 10 kommunale daginstitutioner fordelt på 24 matrikler/afdelinger. Der er etableret tre ressourceinstitutioner – en i hvert distrikt – hver med en specialgruppe for børn med særlige behov i direkte tilknytning til ressourceinstitutionens øvrige børnegrupper.

Folkeskoler og skolefritidsordninger

- 11 almene folkeskoler, hvoraf fire har Ungeunivers. Skolerne er beliggende på 16 matrikler. Der er ca. 4.500 elever, hvoraf ca. 230 går i specialklasse og 20 er enkeltintegrerede
- Skolefritidsordninger på skoler med indskolingsklasser
- Specialskole for 0.-10. klassetrin med ca. 210 elever
- 10. klasse skole med ca. 130 elever

De almene folkeskoler er opdelt i børne- og junioruniverser for 0.-6. klassetrin og ungeuniverser for 7.-9. klassetrin. Fem skoler har specialklasser, og ni har enkeltintegrerede elever. Kommunen indbetaler tilskud til staten for elever på de fem friskoler og private grundskoler i kommunen.

Ungdomsskole og klubber m.v.

- Haderslev Ungdomsskole, der anvendes af unge primært i alderen 14-18 år. Ungdomsskolen står for fritidsundervisning, heltidsundervisning, ungdomsklubber og en klub for unge med særlige behov, Naturskole samt varetager "den lille håndværker" som er et undervisningsforløb for alle kommunens 5. og 6. klasser.

Ungdomsskolen skal give unge mulighed for at uddybe deres kundskaber, dygtiggøre dem til samfundslivet og bidrage til en indholdsrig tilværelse. Mange af de 13 ungdomsklubber er placeret i små lokalsamfund. Naturskolen er et tilbud til skoleelever i 0.-10. klasse.

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, vejledning og øvrig konsulentbistand

- Pædagogisk Center er en servicefunktion for primært skoler og dagtilbud med tilbud om matematik-, læse-, skole- og IT-konsulenter, informations- og udlånsamling og kurser. Legeteket udlåner pædagogiske materialer til børn, der har brug for ekstra stimulering
- Det rådgivende team består af et tværfagligt team i hvert distrikt og et specialrådgivningsteam. Teamet yder rådgivning og vejledning, sparring, konsulentstøtte til dagtilbud og skoler, og rådgivning og forebyggende indsatser til børn, unge og forældre. Psykologer varetager de pædagogisk-psykologiske opgaver, og teamet består herudover af sundhedsplejersker, pædagogiske konsulenter, fysioterapeuter, familiekonsulenter og socialrådgivere
- Praksisvejlederne er placeret decentralt i 3 kommunale ressourceinstitutioner og yder støtte til børn med særlige behov i distriktets dagtilbud. Tale-høre-sprog team yder støtte til alle børn med tale-, høre- og sprogvanskeligheder

Administration

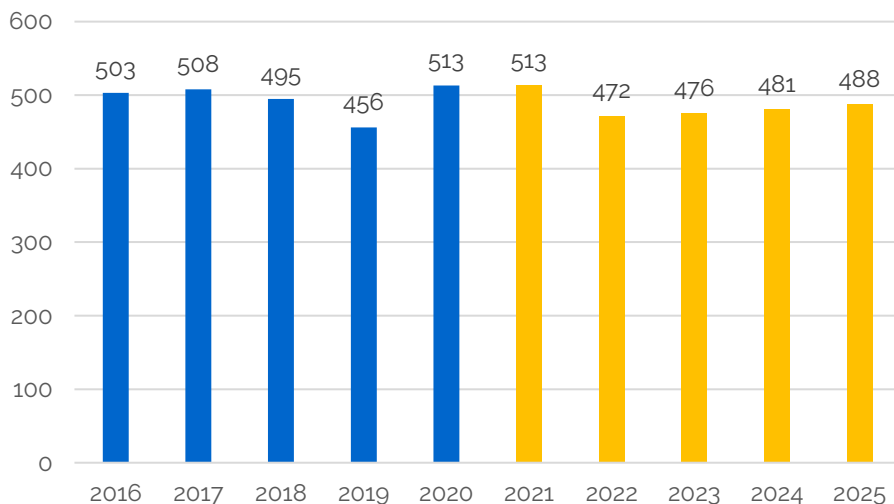
- Administrative opgaver og pædagogiske konsulentfunktioner i forhold til hele serviceområdet er placeret i Pædagogik og Læring.

Udvalgte udvalgsaktiviteter

Udvalget for Børn og Familier skal løbende tilpasse sine aktiviteter efter antal af fødsler og børn i forskellige aldersgrupper. Flest mulige børn søges inkluderet i de almene tilbud, så de kan indgå i forpligtende fællesskaber i lokalområdet sammen med deres jævnaldrende. Læring er et gennemgående tema i alle sammenhænge, da det er en forudsætning for, at børnene kan få en aktiv og selvstændig voksertilværelse.

Efter nedadgående fødselstal i flere år, var der i 2020 en stigning i antallet af fødte børn. Antallet af børn forventes samlet at falde over de kommende år.

Antal fødte i Haderslev Kommune



Kilde: Danmarks Statistik

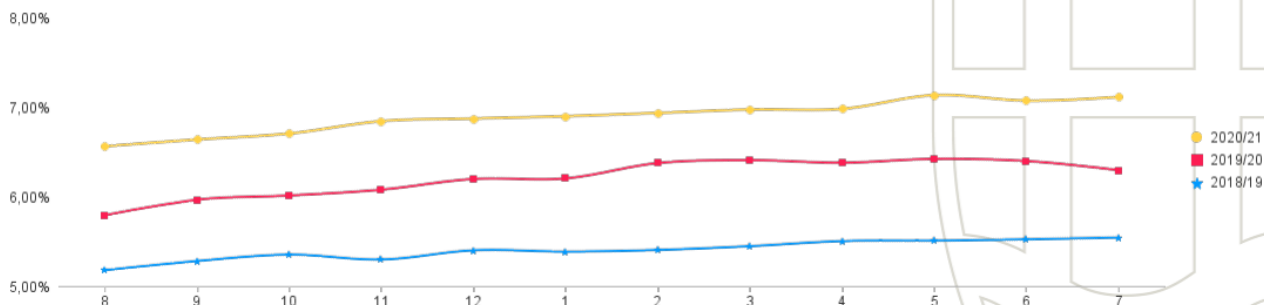
Segregering

440 gennemsnitligt antal segregerede elever i indeværende skoleår

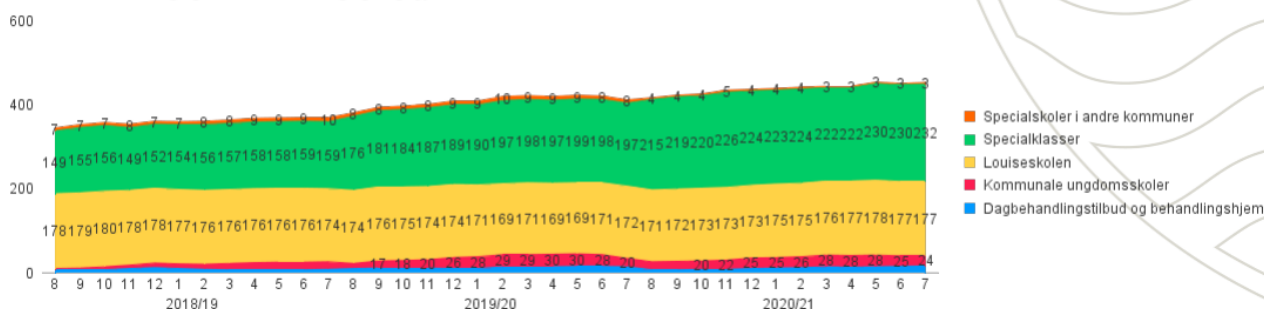
+42 ændring i antal segregerede elever i forhold til samme måned sidste år

6,89% gennemsnitlig segregeringsgrad i indeværende skoleår

Segregeringsgrad for Haderslev kommunes elever



Haderslev kommunes segregerede elever efter segregeringstype



Børn med særlige behov

Udvalget fortsætter arbejdet med at udvikle og forbedre læringsmiljøerne med henblik på at ekskludere færre elever med særlige behov i den almene folkeskole.

Flere drenge end piger modtager specialundervisning, og pigerne starter med specialundervisning senere i skoleforløbet end drengene.

Styrets redskaber og lovgivning

Udvalget forvalter kommunens opgaver efter Sundhedsloven Kapitel 36, Forebyggende sundhedsydelse til børn og unge, Dagtilbudsloven, Folkeskoleloven, Ungdomsskoleloven.

Haderslevreformen er styrende for hele udvalgets område. De tværgående principper er større fleksibilitet, stærke netværk, faglig specialisering og tværfaglighed. Der er med udgangspunkt i Haderslevreformen udarbejdet strategi på folkeskoleområdet "Læring i Universer", "Inklusionsstrategi", strategi for "Læring i dagtilbud" og "Strategi for arbejdet med børn og unge i socialt udsatte positioner".

Anlæg

Anlægsområder for Udvalget for Børn- og Familier (UBF)

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Nettoanlægsramme				
Udvalget for Børn og Familier, I alt	21,6	30,8	-	-
Børnecenter i Fjelstrup	7,6	-	-	-
2 daginstitutioner i Haderslev by	14,0	30,8	-	-

Afrundingsdifferencer kan forekomme

For en udspecificering af de enkelte anlæg henvises til projektbeskrivelserne i budgetmaterialet.

Mål, udfordringer og visioner for 2022

Strategierne for udviklingen inden for folkeskoler, dagtilbud og sociale indsatser udgør sammen med udviklingsplaner for udvalgets mindre områder en sammenhængende børn- og ungepolitik.

Mulighederne for at etablere større integration mellem dagtilbud og skoler i relevante lokalområder vil fortsat blive afsøgt i regi af arbejdet med økonomisk-, faglig- og social bæredygtighed i 2022.

Dagtilbud og skoler fortsætter arbejdet med de strategiske beslutninger for kvalitetsudvikling, inkluderende læringsmiljøer samt evaluering af effekt og kvalitet. Eksempelvis via distriktsråd og praksisvejledere.

Det arbejdes på 10. klasseskolen i samarbejdet med UU, Jobcentret og Kontaktpersonteamet fra Familiehuset på at styrke den kommunale ungeindsats. Målet er, at de unge skal opleve en sammenhæng i de tilbud, de modtager.

På Ungdomsskolen arbejdes der med at udvikle klubområdet med henblik på at tiltrække flere unge til sunde fritidsaktiviteter.

Der arbejdes med tidlig indsats i Det rådgivende team og Sundhedsplejen.

Ligeledes arbejder vi med sammenhængende overgange for barnet. Arbejdet tager afsæt i udviklingen af forældre samarbejde, relationel kapacitet, stærke fællesskaber og sammenhængende læringsspor.

4.4. Udvalget for Kultur og Fritid

Ansvar og opgaver

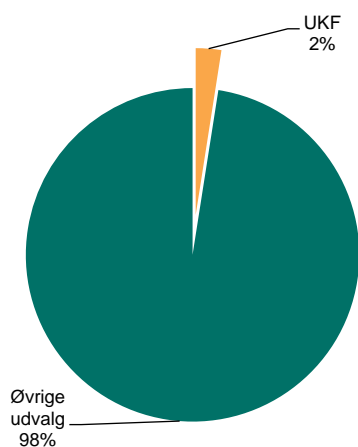
Ansvarsområder for Udvalget for Kultur og Fritid (UKF)

Kultur og Fritid har følgende hoved driftsenheder:

- Talent
- Idræt
- Kultur
- Fritid
- Administration
- Institutioner

Budgetandele

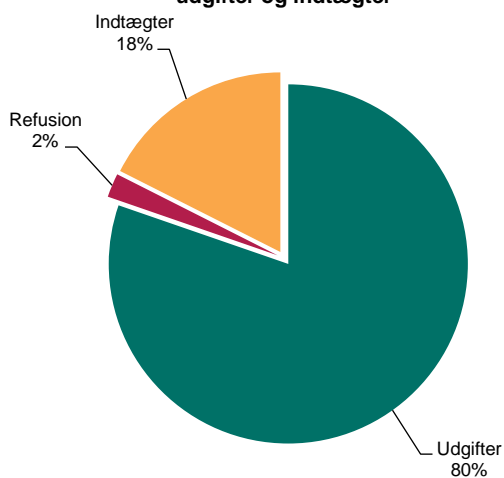
Udvalgets andel af kommunens samlede nettodriftsbudget



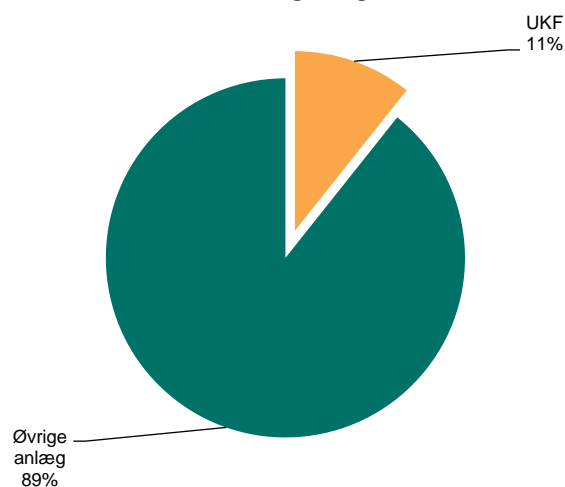
Fordeling af udvalgets nettodriftsudgifter

Der er udelukkende driftsudgifter på området.

Udvalgets bruttodriftsbudget opdelt på udgifter og indtægter



Udvalgets andel af kommunens samlede nettoanlægsbudget



Budgetoversigt

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Netto				
Udvalget for Kultur og Fritid, I alt	95,3	93,9	93,9	93,9
Talent	1,9	1,9	1,9	1,9
Idræt	22,3	22,2	22,2	22,2
Kultur	19,5	18,4	18,4	18,4
Fritid	0,9	0,9	0,9	0,9
Administration	6,0	6,0	6,0	6,0
Institutioner	44,7	44,5	44,5	44,5

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Beskrivelse af området

Udvalget for Kultur og Fritid er ansvarlig for Haderslev Kommunes kultur- og fritidsaktiviteter og samarbejdet med staten, regionen, andre kommuner herunder kulturaftalen i Trekantområdet Danmark, kulturaftale Sønderjylland/Schleswig samt kultursamarbejdet mellem de 4 sønderjyske kommuner. Derudover er der kommunens institutioner, de mange frivillige foreninger, organisationer og aktive enkeltpersoner.

Udgifterne på området fordeles til:

- Decentrale kommunale enheder: Kulturhuset Bispen, Haderslev Musikskole, Historie Haderslev, Vojens Hallerne, TalentCenter Haderslev og Haderslev Idrætscenter
- Kommunale idrætsfaciliteter som klubhuse, haller og udeanlæg
- Selvejende idrætsinstitutioner som f.eks. StreetDome, Gram Fritidscenter og de selvejende haller
- Tilskud til folkeoplysende aktiviteter: Lokaletilskud, aktivitetstilskud, kursustilskud, aftenskoletilskud og udvalgets egen udviklingspulje til initiativer og prioriteringer.
- Tilskud på kulturområdet til blandet andet Teatret Møllen, Forsøgsscenen, Kulturhuset Harmonien, Vojens Kultur- og Musikhus, Kultursamvirket, Idrætssamvirket, Fritidssamvirket, Samvirket for Arkiv- og Museumsområdet, Trekantområdets Festuge, Dansk- Tysk Kulturaftale, Tørring Mølle, det Sønderjyske Kulturkoordinationsudvalg med flere.
- Renoverings- og facilitetspuljer samt diverse ansøgningspuljer til konkrete aktiviteter
- Eliteidrætten i forhold til Team Danmark samarbejdet

Der er op mod 50 kommunale faciliteter, som driftes inden for området, og godt 80 selvejende eller forenings-ejede faciliteter, som modtager driftstilskud.

Herudover varetages opgaver og projekter, så som udvikling og drift af faciliteter og tilknyttede arealer, grejbank, udvikling af kulturaktiviteter og Motorbyen Vojens, forberedelse af Tour De France-besøg i 2022 samt VM i mountainbike i 2022 og meget mere.

I Kultur og Fritid samt de decentrale institutioner, udbetales der løn til ca. 200 medarbejdere, omfattende fast-ansatte, vikarer/timelønnede samt fleksjobber. Lønbudgettet udgør ca. 55% af det samlede budget.

Udvalgte udvalgsaktiviteter

Opgavevaretagelsen på kultur- og fritidsområdet foregår inden for rammerne af de politiske visioner, kultur- og fritidspolitikken "Talentmiljøer for alle" og lovgivningen. I styrelsesvedtægten er følgende kompetenceområder angivet: Kultur og fritid, eliteidræt, bibliotek, musikskole, arkiv og kulturinstitutioner.

Området løftes i samarbejde med en række aktører inden for kultur- og fritidslivet, og serviceområdet har bl.a. opgaver i relation til følgende udvalg og sammenslutninger:

- Fællesrådet for Kultur- og fritidsområdet
- Idrætssamvirket
- Kultursamvirket
- Fritidssamvirket
- Samvirket for Arkiv- og Museumsområdet
- Haderslev Ungdomsråd

- Foreningen for Sportsakademiet
- Diverse bestyrelser og selvejende institutioner

Det samlede antal godkendte foreninger i Haderslev Kommune indenfor kultur-, fritids- og idrætsområdet er på i alt ca. 300 godkendte foreninger.

Det samlede antal medlemmer af foreningslivet på tværs af kultur, fritid og idræt i Haderslev Kommune er på i alt ca. 37.000 medlemmer.

Det vurderes at være ca. 3.500 frivillige i Haderslev Kommune på kultur-, fritids- og idrætsområdet, som omregnet vurderes til ca. 300 fuldtids-jobs.

Styringsredskaber og lovgivning

Folkeoplysningsloven, Biblioteksloven og Musikskoleloven bestemmer de lovbundne opgaver på kultur- og fritidsområdet. Herudover er Eliteidrætsloven, Arkivloven, Teaterloven, Museumsloven og Lov om kulturaftaler relevante lovgivninger for det arbejde, der sker på området. Endelig rummer kommunalfuldmagtsreglerne hjemmel til arbejdet inden for kultur og fritid.

Anlæg

Anlægsområder for Udvalget for Kultur og Fritid (UKF)

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl) Nettoanlægsramme	2022	2023	2024	2025
Udvalget for Kultur og Fritid, I alt	20,3	1,5	1,5	1,5
Renovering og opgradering af Fjelstrup Kultur- og Fritidscenter	5,5	-	-	-
Starup Idræts- og Kulturcenter	4,0	-	-	-
Det Blå foreningshus	3,0	-	-	-
Vedsted sø	1,7	-	-	-
Renoverings- og facilitetspulje 2021	1,5	1,5	1,5	1,5
En kunstgræsbane ved HIC	3,6	-	-	-
Banehuset, Sommersted	1,0	-	-	-

Afrundingsdifferencer kan forekomme

For en udspecificering af de enkelte anlægsforslag henvises til projektbeskrivelserne i budgetmaterialet.

Mål, udfordringer og visioner for 2022

Kultur- og Fritidspolitikken – Talentmiljøer for alle - omhandler visioner og indsats for idræt, kultur og fritid, samt de tre tværgående perspektiver: Talentmiljøer for alle, Frivillighed og Tværgående samarbejder.

Politikken er blandt andet omsat i konkrete handleplaner:

- Motorbyen Vojens – understøttelse af samarbejdet på tværs af aktører og interessenter
- Subkulturer og fællesskaber – oplysningskampagne for at synliggøre Fritidsportalen
- Kulturel mangfoldighed og frirum – synliggørelse af de forskellige streetkulturer med StreetDome som fyrtårn
- Samarbejde mellem skole og uddannelse - formidling af kulturarv ved at udvikle en digital platform, der skal være med til at gøre kulturarven mere levende og tilgængelig.

I 2022 er der desuden følgende markante emner på dagsordenen:

- Forsøg med selvstyrehaller
- Hærvejsprojekt i samarbejde med Landdistriktsudvalget
- Udviklingsplan for Haderslev Idrætscenter
- Tour De France-forberedelse og afvikling
- Forberedelse og afvikling af VM i Mountainbike (maraton)
- Analysearbejde vedrørende eventuelle svømmefaciliteter
- Introduktion i forbindelse med nyt Udvalg for Kultur og Fritid
- Introduktion i forbindelse med nye samvirker

4.5. Udvalget for Plan og Miljø

Ansvar og opgaver

Ansvarsområder for Udvalget for Plan og Miljø (UPM)

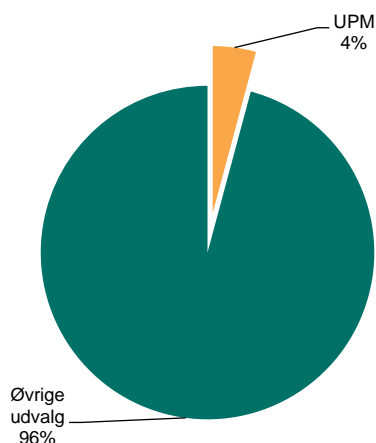
Udvalget for Plan og Miljø beskæftiger sig overordnet set med infrastrukturanlæg, regulering af arealanvendelse, natur- og miljøbeskyttelse, samt drift af kommunens egne ejendomme.

På myndighedsområdet drejer det sig om opgaver under blandt andet Planloven, Byggeloven, Miljøbeskyttelsesloven, Naturbeskyttelsesloven og vejlovgivningen.

Dertil kommer en række driftsopgaver af primært vejområdet og ejendomsområdet, men også drift af de kommunale havne og færger samt drift af vandløbsområdet.

Budgetandele

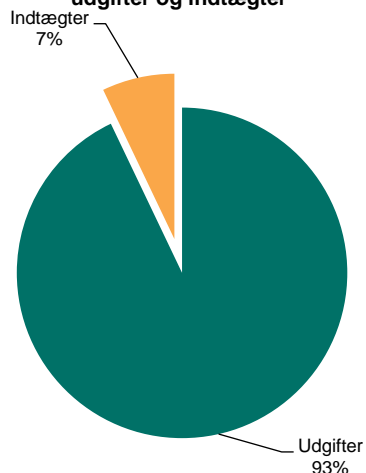
Udvalgets andel af kommunens samlede nettodriftsbudget



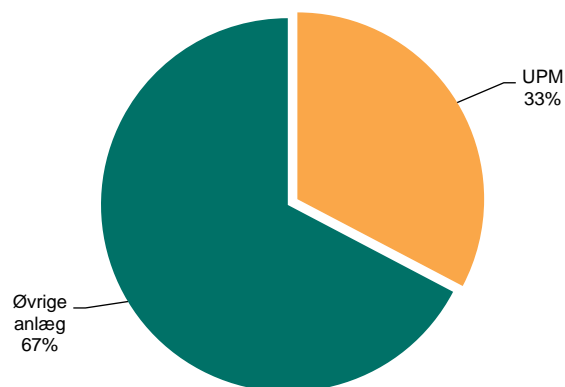
Fordeling af udvalgets nettodriftsudgifter

Der er udelukkende driftsudgifter på området.

Udvalgets bruttodriftsbudget opdelt på udgifter og indtægter



Udvalgets andel af kommunens samlede nettoanlægsbudget



Budgetoversigt

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Netto				
Udvalget for Plan og Miljø, I alt	160,9	158,9	156,5	156,3
Fælles	3,0	3,0	3,0	3,0
Byggeri og Sekretariat	8,2	8,2	8,2	8,2
Miljø	20,6	20,1	17,5	17,5
Planlægning	42,0	41,9	42,0	41,8
Drift	64,1	64,1	64,1	64,1
Færger	5,2	5,2	5,2	5,2
Anlæg og Ejendomme	4,8	3,5	3,5	3,5
Vejafvandingsbidrag og vintervedligeholdelse	13,0	13,0	13,0	13,0

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Udvalgets faldende driftsramme efter 2022 skyldes i hovedtræk:

- Under Miljøafdelingen er der fra 2024 ikke længere afsat midler til Vores Kyst.
- Under Anlæg og Ejendomme er der fra 2023 afsat en negativ energi-sparepulje på 2,5 mio. kr. årligt. Puljen udmøntes under alle udvalg, når der er foretaget energi-investeringer under bygningsvedligeholdelsespuljen med afledte driftsbesparelser til følge.

Beskrivelse af området

Arbejdet under Udvalget for Plan og Miljø er organiseret i 6 enheder i Teknik og Miljø:

- Byggeri og Sekretariat
- Miljø
- Planlægning
- Drift
- Anlæg og Ejendomme
- Færger

Teknik og Miljø omfatter sektorplanlægningen for udviklingen af affalds-, spildevands- og vandforsyningsområdet, vedligeholdelse af vandløb, pleje af naturområder, vandløbsrestaurerings- og naturgenopretningsprojekter, myndighedsopgaver vedrørende virksomheder og husdyrbrug og kystbeskyttelse samt forskellige strategi-, udviklings- og politikområder, så som kommune- og byudvikling og varetagelse af bevaringsinteresser.

Derudover omfatter opgaveporteføljen byggesagsbehandling, BBR, ejendomsskat, rottebekæmpelse, kort og geodata, færge- og havnedrift, anlæg, vedligeholdelse og renovering af kommunens bygninger, drift af veje og grønne områder, vej- og anlægsprojektering, trafikplanlægning, trafiksikkerhed, kollektiv trafik og trafikrelaterede myndighedsopgaver. Konkrete opgaver med kommunens bygninger udføres direkte under Økonomiudvalgets budget.

Driftsafdelingen varetager overordnet set drift og vedligeholdelse af kommunens veje og grønne områder. Ligeledes håndterer Driftsafdelingen en række kommunale idrætsanlæg og enkelte drifts- og vedligeholdelsesopgaver af udenoms arealer ved skoler og institutioner m.v.

Styringsredskaber og lovgivning

Udvalget for Plan og Miljø varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver efter bl.a. vejloven, naturbeskyttelsesloven, Miljøbeskyttelsesloven, Planloven og Byggeloven.

Som et led i arbejdet med konkret at skabe værdi for borgere og erhvervsliv arbejdes der løbende på at skabe en styringsmetode, der bl.a. måler på sagsbehandlingstider samt oplevelsen af afdelingernes tilgang til dialog, løsningsfokus m.v.

Anlæg

Anlægsområder for Udvalget for Plan og Miljø (UPM)

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Nettoanlægsramme				
Udvalget for Plan og Miljø, I alt	62,1	57,4	60,0	23,9
Anlægspulje til færdiggørelsesarbejder af bolig-udstykninger	0,5	0,5	0,5	0,5
Masterplan Jomfrusti-projekt	24,0	23,0	29,1	-
Forum Vojens - Vision Gram	1,0	1,0	1,0	-
Udvidelse Dyrehaven	1,0	-	-	-
Landbrugets BNBO-indsats for drikkevandet	0,9	-	-	-
Anlægsprojekt Gram	0,4	-	-	-
Vedligehold af cykelstier	1,5	-	-	-
Cykelstipulje med statsrefusion, netto	3,0	3,0	3,0	-
Broer og bygværker	2,7	2,7	2,7	2,7
Pulje til realisering af trafiksikkerhedsplan	1,0	1,0	1,0	-
Pulje til udmøntning af cykelstiplan	2,0	2,0	2,0	-
Funktionskontrakter på veje	20,7	20,7	20,7	20,7
Cykelsti Nustrup – Uldal	3,4	3,5	-	-

Afrundingsdifferencer kan forekomme

For en udspecificering af de enkelte anlægsforslag henvises til projektbeskrivelserne i budgetmaterialet.

Mål, udfordringer og visioner for 2022

Den nye dagsorden for Vækst og Velfærd, som er vedtaget af Byrådet, berører i høj grad de områder, som Udvalget for Plan og Miljø arbejder med.

Det gælder i særdeleshed temaet omkring bosætning, hvor der er stor efterspørgsel på løbende at kunne tilpasse planlægningen til de ønsker og muligheder, der ligger i at skabe nye boligområder, men også at sikre fleksible og fremtidssikrede plangrundlag for strategisk udvikling af både centerbyer og landsbyer. For at udviklingen sker sammenhængende med respekt for de enkelte områders DNA, vil langsigtede udviklingsplaner kunne være rammesættende for de kommende tiltag – planmæssigt som fysiske tiltag.

Samtidig er der behov for at kunne sikre gode erhvervsarealer og kompetent og hurtig sagsbehandling for erhvervslivet.

Haderslev Kommune har aktivt valgt at forpligte sig til at udarbejde en ambitiøs klimaplan ved at tilmelde sig DK2020 samarbejdet. Arbejdet med at indsamle data, viden og afsøge hvilke områder, der vil være afgørende vigtige at lave en indsats for, er i gang og der er nedsat et §17,4 udvalg for klima og bæredygtighed. Samtidig er kommunen gået ind i konkurrencen om at blive Danmarks vildeste kommune. Klima og bæredygtighed og arbejdet med FN's verdensmål har gennem det seneste år for alvor flyttet sig ind på dagsordenen i Haderslev Kommune. Dette kan blandt andet mærkes i form af øgede henvendelser om emnet, og det skal i stigende grad inddrages i rigtig mange af kommunens opgaver. Der er behov for at styrke kompetencer, ressourcer og mulighederne for at understøtte denne dagsorden, hvis det skal lykkes at få udført egentlige ændringer.

Der bliver arbejdet målrettet med fremtidige visioner for disse områder i de nedsatte §17,4 udvalg, og Udvalget for Plan og Miljø ser frem til inspiration fra dem til det videre arbejde i de kommende år.

4.6. Udvalget for Sundhed og Forebyggelse

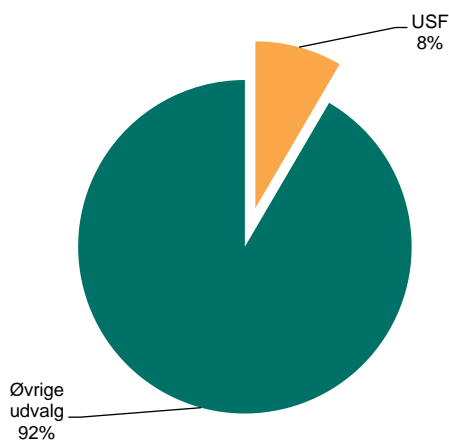
Ansvar og opgaver

Ansvarsområder for Udvalget for Sundhed og Forebyggelse (USF)

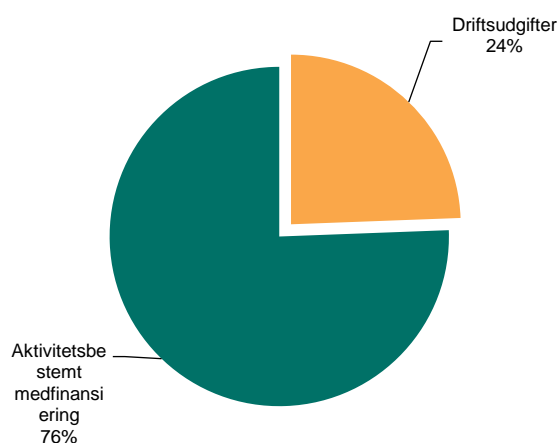
- Aktivitetsbestemt medfinansiering af sygehjuseydelse og sygesikring
- Træning og rehabilitering
- Børne- og Ungetandpleje 0-18 år
- Omsorgs- og specialtandpleje for 0-100+ år
- Social tandpleje for socialt udsatte
- Drift af 2 sundhedscentre
- Patientrettet forebyggelse som f.eks. hjerterehabilitering
- Støtte til frivilligt socialt arbejde
- Kommunens sundhedstilbud til medarbejdere
- Kommunallægefunktion
- Sundhed på tværs

Budgetandele

Udvalgets andel af kommunens samlede nettodriftsbudget



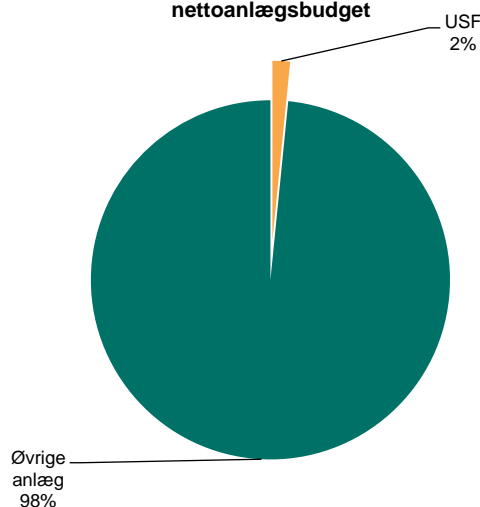
Fordeling af udvalgets nettodriftsbudget



Udvalgets bruttodriftsbudget opdelt på udgifter og indtægter

Der er ingen indtægter eller refusioner på området.
Kun udgifter.

Udvalgets andel af kommunens samlede nettoanlægsbudget



Budgetoversigt

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl) Netto	2022	2023	2024	2025
Udvalget for Sundhed og Forebyggelse, I alt	324,8	324,8	324,8	324,8
Aktivitetsbestemt medfinansiering	245,5	245,5	245,5	245,5
Kommunalt finansierede regionale Sundhedsaktiviteter	5,0	5,0	5,0	5,0
Træning og rehabilitering	28,1	28,1	28,1	28,1
Tandplejen	25,3	25,3	25,3	25,3
Sundhed og forebyggelse	20,8	20,8	20,8	20,8

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Beskrivelse af området

Udvalget for Sundhed og Forebyggelse har en væsentlig rolle i at sikre, at de gode samarbejder om sundhed på tværs udvikler sig videre. Det handler om samarbejdet mellem kommunen, sygehusene og almen praksis. Samspelet mellem kommunale tilbud og frivillige foreninger er også et af arbejdsfelterne. Udvalget sikrer også samarbejdet mellem de forskellige politiske udvalg om sundhedsfremme og forebyggelse på tværs mellem kommunens egne forvaltninger. Udvalget varetager endvidere forvaltning af kommunens opgaver vedrørende:

Aktivitetsbestemt medfinansiering og Sundhedsaftalen

Sundhedsaftalen er trådt i kraft og udvalget forestår implementering af den nye sundhedsaftale sammen med de andre udvalg.

Den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet er de udgifter Haderslev Kommune skal afholde til regionerne for borgere, der bruger sygehus og almen praksis mm. Afregningen af medfinansieringen er i 2022 budgetteret i overensstemmelse med udmeldingen fra KL. Der afventes en afklaring fra regeringen omkring en mulig omlægning af afregningen i fremtiden.

Kommunalt finansierede regionale sundhedsaktiviteter

Aktiviteterne på de kommunalt finansierede regionale sundhedsaktiviteter dækker udgifter til specialiseret ambulans genoptræning, hospiceophold og udgifter til færdigbehandlede patienter indenfor somatik og psykiatri.

Træning og Rehabilitering

Træning og Rehabilitering varetager genoptræningen af borgere efter sygehusindlæggelse. Borgeren får en genoptræningsplan, som er lavet på baggrund af en lægefaglig vurdering. Derudover varetages også genoptræning uden sygehusindlæggelse, som visiteres af kommunen på baggrund af henvendelse fra borger/pårørende/læge eller andre.

Vederlagsfri fysioterapi

Vederlagsfri fysioterapi og ridefysioterapi ordineres af lægerne. Fysioterapien er til personer med svært fysisk handicap eller varig funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom.

Vederlagsfri fysioterapi leveres af privatpraktiserende fysioterapeuter. På plejecentrene og på børneområdet er Træning og Rehabilitering primært leverandør af vederlagsfri fysioterapi. Borgeren vælger, om der ønskes behandling fra kommunal- eller privat praktiserende fysioterapeut.

Tandplejen

Tandplejen består af omsorgstandpleje, specialtandpleje og tandplejetilbud til børn og unge. I henhold til Sundhedsloven skal den kommunale tandpleje tilbyde:

- Et gratis forebyggende og behandlende tandplejetilbud til alle børn og unge op til 18 år.
- Et forebyggende og behandlende omsorgstandplejetilbud, til den del af befolkningen, hvis egenomsorg er så begrænset som følge af fysisk eller psykisk svækkelse, at man ikke kan benytte det traditionelle tandplejetilbud.

- Et specialiseret tandplejetilbud til den gruppe af psykisk syge og psykisk udviklingshæmmede, der dels ikke kan benytte det traditionelle tandplejetilbud og derudover har brug for et mere specialiseret behandlingstilbud end det, som omsorgstandplejen kan tilbyde

Sundhedsfremme

Sundhed og Forebyggelse består af følgende:

Borgernære indsatser

Dette omhandler tobaksforebyggelse og andre løbende indsatser, som tilpasses efter behov under hensyntagen til de strategiske pejlemærker. Således er der indsatser, som bl.a. dækker mental sundhed, livsstilssygdomme, overvægtsbehandling, kroniske sygdomme og cancer.

Kurser efter Stanford konceptet - Lær at tackle kurser - hvor erfarne borgere underviser borgere og pårørende i bl.a. pårørendenetværk, angst og depression samt smerter.

Patientrettet forebyggelse er indsatser rettet mod borgere med kronisk sygdom eks. KOL, diabetes, hjertesygdom, kræft, samt rygsygdomme, som her får et kursus med henblik på at lære at leve med og håndtere deres kroniske sygdom.

Frivillige og netværk

Støtte og facilitering af det frivillige sociale arbejde sker efter servicelovens § 18.

Endvidere er det muligt for frivillige og andre at søge om støtte til aktiviteter under "Haderslev i bevægelse"

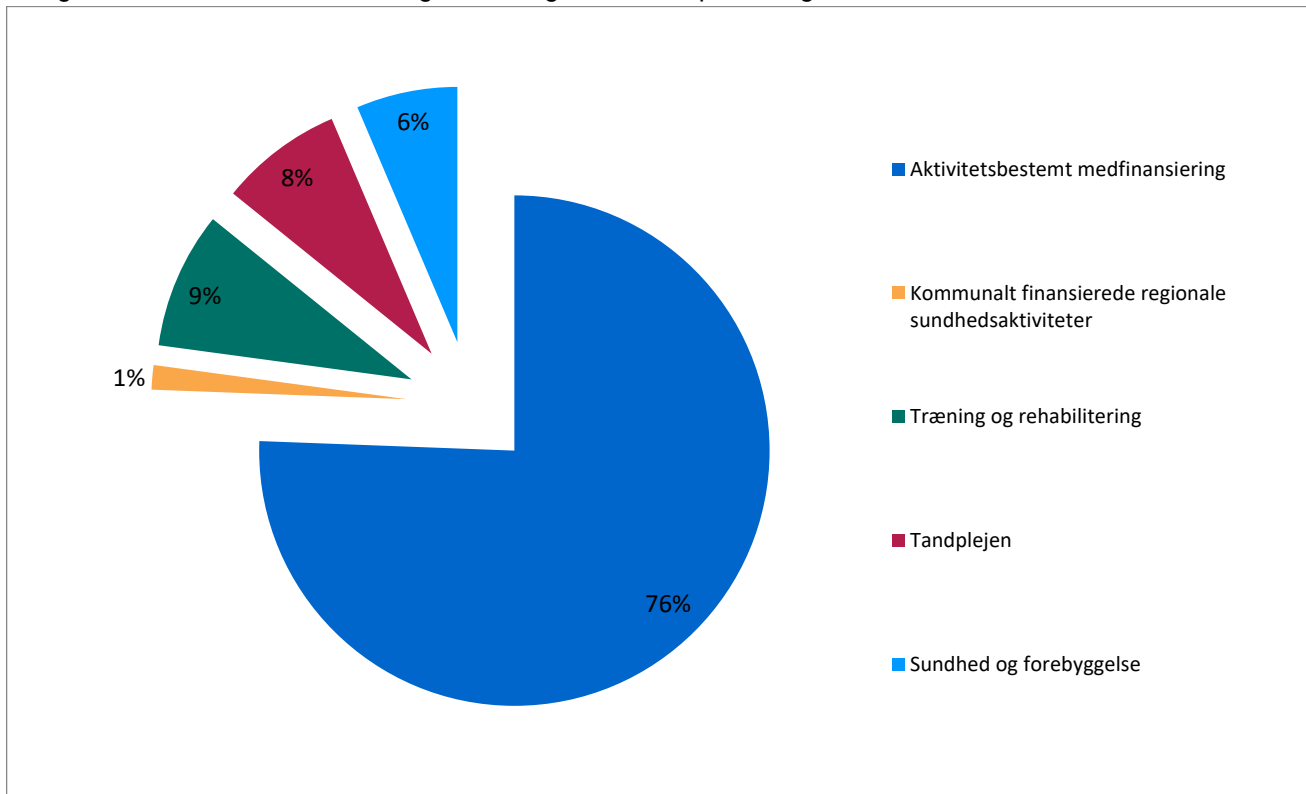
En kommunalansat frivillig-kordinator er bindeled mellem kommunen (og på tværs af afdelinger) og de frivillige.

Sundhedscentre

Udvalget er ansvarligt for driften af Sundhedscenter Vojens og Sundhedscenter Haderslev.

Udvalgte udvalgsaktiviteter

I diagrammet nedenfor ses fordelingen af budgettet i 2022 på udvalgets område.



Styringsredskaber og lovgivning

Området varetages i henhold til Sundhedsloven og Serviceloven. Der løses endvidere opgaver indenfor andre lovgivninger fx arbejdsmarkedsområdet.

Anlæg

Anlægsområder for Udvalget for Sundhed og Forebyggelse (USF)

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Nettoanlægsramme				
Udvalget for Sundhed og Forebyggelse, I alt	3,0	-	-	-
Udvidelse af Sundhedscenter Haderslev	3,0	-	-	-

Afrundingsdifferencer kan forekomme

For en udspecificering af anlægforslaget henvises til projektbeskrivelsen i budgetmaterialet.

Mål, udfordringer og visioner for 2022

Udvalget for Sundhed og forebyggelses vil arbejde særligt med områder der styrker borgernes muligheder for i videst muligt omfang at være selvforsørgende og selvhjulpne.

Det giver livskvalitet for den enkelte. Derfor bliver samarbejde med frivillige og andre aktører udenfor det kommunale en vigtig del af indsatserne.

Udvalget vil i 2022 arbejde med implementeringen af de politiske pejlemærker.

- Vi vil fremme børn og unges sundhed
- Vi vil fremme den sociale og geografiske lighed i sundhed
- Vi vil fremme sundheden blandt ældre borgere

De fysiske rammer er også under pres. Udvalget vil derfor også arbejde på bedre fysiske rammer for området.

4.7. Voksenudvalget

Ansvar og opgaver

Ansvarsområder for Voksenudvalget (VU)

Senior og Rehabilitering

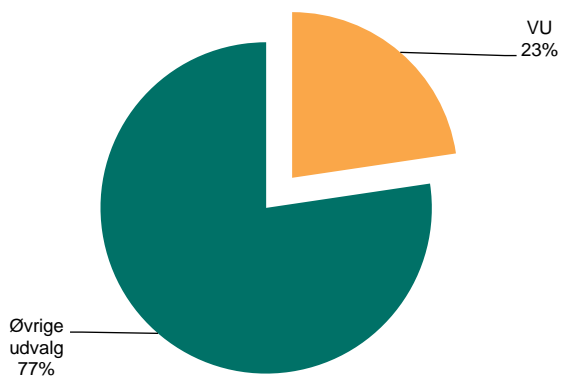
- Pasning, pleje og rehabilitering af borgere på plejecentre og i eget hjem
- Hjemmesygepleje
- Pasning af døende
- Aktivitets- og dagcentre

Handicap, Socialpsykiatri og Myndighed

- Botilbud, væresteder, pædagogisk støtte i eget hjem
- Borgerstyret Personlig Assistance (BPA-ordninger)
- Beskyttet beskæftigelse
- Kontakt og ledsagerordninger
- Hjælpebidler, Visitationen
- Dækning af merudgifter samt tabt arbejdsfortjeneste
- Voksen Special Uddannelse (VSU) og Tale, Høre og Syn (THS)
- Misbrugsbehandling

Budgetandele

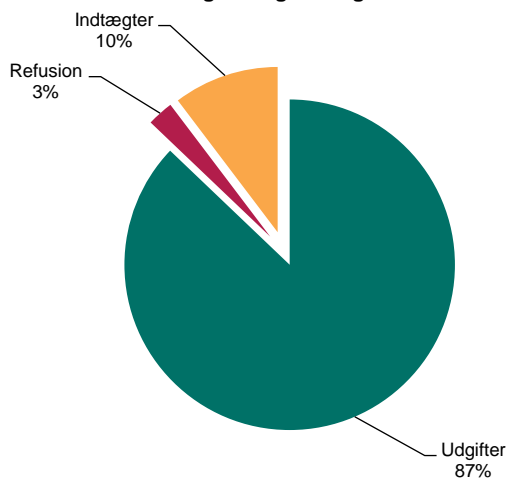
Udvalgets andel af kommunens samlede nettodriftsbudget



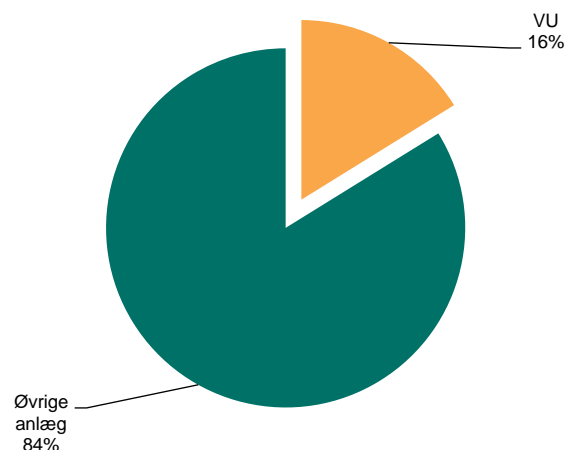
Fordeling af udvalgets nettodriftsudgifter

Der er udelukkende driftsudgifter på området.

Udvalgets bruttodriftsbudget opdelt på udgifter og indtægter



Udvalgets andel af kommunens samlede nettoanlægsbudget



Budgetoversigt

Beløb i mio. kr. (Netto)	2022	2023	2024	2025
Voksenudvalget, I alt	872,3	872,2	872,2	872,2
Senior og Rehabilitering	505,0	505,3	505,3	505,3
- Øvrige områder	27,4	27,5	27,5	27,5
- Visitationen Bestillerbudget	106,4	106,4	106,4	106,4
- Understøttende indsatser	96,0	96,0	96,0	96,0
- Ældreboliger	-11,4	-11,4	-11,4	-11,4
- Korterevarende indsatser	21,6	21,6	21,6	21,6
- Længerevarende indsatser	226,2	226,3	226,3	226,3
- Sekretariat -Kvalitet og Udvikling	39,0	39,0	39,0	39,0
Handicap, Socialpsykiatri & Myndighed	367,3	366,9	366,9	366,9
- Fagchef eget område	2,0	2,0	2,0	2,0
- Udfordringer for Handicap, Socialpsykiatri og Myndighed	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
- Myndighedsområdet	42,9	42,9	42,9	42,9
- Køb og salg af pladser	79,6	79,3	79,3	79,3
- Visitationen	22,3	22,3	22,3	22,3
- Hjælpe midler	39,7	39,7	39,7	39,7
- Beskyttet beskæftigelse og Nybo	35,0	35,0	35,0	35,0
- Handicap	85,1	85,1	85,1	85,1
- Socialpsykiatri og misbrug	58,5	58,5	58,5	58,5
- Specialundervisning	4,2	4,2	4,2	4,2

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Beskrivelse af området

Voksenudvalget varetager følgende opgaver indenfor Senior og Rehabilitering samt Handicap, Socialpsykiatri og Myndighed.

Senior og Rehabilitering

Haderslev Kommune driver 6 kommunale plejecentre og 2 selvejende plejecentre med i alt 358 pladser. Den enkelte borger på plejecentret er visiteret af kommunens visitatorer jf. de politiske besluttede kvalitetsstandarder.

Derudover er der et plejecenter med 58 pladser, der drives af Forenede Care.

Borgere, der har behov for pleje i eget hjem, har mulighed for at vælge mellem private tilbud efter fritvalgsordningen eller den kommunale hjemmepleje. Den kommunale hjemmepleje er opdelt i 5 distrikter. Distrikterne har tilsammen ca. 1.300 visiterede borgere pr. uge.

Borgere med rehabiliteringspotentiale mødes af et tværfagligt team (Fremskudt enhed og Døgnrehabilitering på Frix), der med udgangspunkt i borgerens ønsker og egne mål hjælpes til at opnå højere selvstændighed. Derudover tilbydes hjemmeboende borgere og borgere på plejecentre genoptræning og rehabiliterende indsatser. Borgere og pårørende støttes og aflastes desuden gennem tilbuddene i kommunens 2 dagcentre og 4 aktivitetscentre.

Hjemmesygepleje ydes efter lægehenvielse til alle personer, der bor eller opholder sig midlertidigt i Haderslev Kommune. Hjemmesygeplejen er delt op i 3 distrikter og tilbyder både sygepleje i borgerens eget hjem og på kommunens sygeplejeklinikker.

Maden til beboerne på plejecentrene laves på plejecentrene, mens mad til de hjemmeboende visiterede borgere kommer fra henholdsvis Elbo I/S, Det Danske Madhus og Hotel Norden.

Haderslev Kommune uddanner social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere på henholdsvis plejecentre og i plejedistrikter. Eleverne er både unge og voksnelever.

Handicap, Socialpsykiatri og Myndighed

Myndighedsområdet omfatter rådgivning og bevillinger til borgere over 18 år med handicap, der har medført en varig og betydelig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne og som betyder, at der er behov for kompensation for at kunne fungere i hverdagen. Visitationen som ligger under Myndighedsområdet omfatter rådgivning og bevillinger til borgere med behov for pleje og omsorg (Senior og Rehabilitering).

Viften af tilbud under Handicap, Socialpsykiatri og Myndighed er i store træk beskrevet nedenfor:

Borgere kan søge om tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til personer med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne (BPA-ordninger). Der er budgetteret med udgifter til 13 personer.

Borgere kan søge om en kontakt og ledsagerordninger, og hvor de så får mulighed for at deltage i aktiviteter uden for sit eget hjem.

Borgere kan søge om tilskud til merudgifter til den daglige livsførelse til personer mellem 18 og 65 år.

Borgere, som har et forbrug af alkohol og stoffer i en sådan grad, at borgeren og dennes omgivelser bliver påvirket væsentligt i negativ retning, har mulighed for at få hjælp hos Rusmiddelcentret som yder hjælp og støtte til borgere. Der er behandlingsgaranti for både alkohol og stoffer på 14 dage.

Borgere i eget hjem har også mulighed for at modtage socialpædagogisk støtte (bostøtte Øst og Vest).

Borgere kan ansøge om hjælpemidler til f.eks. bleer, biler, kørestole, proteser og optiske synshjælpemidler. Borgere kan søge om Voksenspecialundervisning som er et tilbud til borgere som følge af funktionsnedsættelser. Undervisningen har som formål at afhjælpe eller begrænse virkningerne af den enkeltes funktionsnedsættelse.

Derudover driver Haderslev kommune 19 bosteder med 216 boliger samt 4 forsorgslignende pladser for borgere, der har betydelig nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse, et misbrug, er socialt udsat, har hjerneskade eller har særlige udfordringer og hvor borgeren i hverdagen har behov for omsorg, støtte og vejledning, pleje eller lignende.

Endvidere er der et akuttilbud, hvor formålet er, at borgere med en psykisk lidelse i en akut situation kan få hjælp, og dermed kan opretholde et trygt liv i egen bolig, fastholde sociale relationer og andre centrale aspekter af hverdagen, herunder arbejde og uddannelse.

Haderslev kommune driver derudover 9 beskyttede værksteder og aktivitets- og samværstilbud med i alt 175 pladser, og på stederne tilbydes beskyttet beskæftigelse, aktiviteter og fællesskab. Brugere er borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Formålet med tilbuddene er opretholdelse eller forbedring af borgerens personlige færdigheder eller livsvilkårene.

Af væresteder har Haderslev kommune 5 tilbud geografisk spredt i kommunen, som alle er åbne og uvisiterede tilbud og henvender sig til borgere som er socialt udsatte.

På området foretages der også betalinger til og fra andre kommuner der vedrører borgere som i medfør af lovens bestemmelser kan og må flytte mellem kommuner, og hvor den oprindelige opholdskommune er forpligtet til at betale for udgifterne.

Styringsredskaber og lovgivning

Senior og Rehabilitering

Området varetages i henhold til serviceloven og sundhedsloven. Plejecentrene og hjemmeplejen er aktivitetsafregnet, mens hjemmesygeplejen og hjælpemidler er rammebudgetteret.

Handicap, Socialpsykiatri og Myndighed.

Området varetages i henhold til serviceloven. Bosteder, væresteder og rusmiddelcentre er rammebudgetterede.

Anlæg

Anlægsområder for Voksenudvalget (VU)

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Nettoanlægsramme				
Voksenudvalget, I alt	30,7	9,7	1,0	-
Servicearealer på Højmarken i Gram	5,4	-	-	-
Opførelse af ældreboliger i Gram	24,3	5,0	-	-
Velfærdsteknologiske løsninger	1,0	1,0	1,0	-
Etablering af kommunalt aflastningstilbud	-	3,7	-	-

Afrundingsdifferencer kan forekomme

For en udspecificering af de enkelte anlægsforslag henvises til projektbeskrivelserne i budgetmaterialet.

Mål, udfordringer og visioner for 2022

Senior og Rehabilitering

- Mere værdi for borgeren
- Kvalitet, synergi og sammenhæng
- Sund økonomi

Det nære sundhedsvæsen er i hastig udvikling og stiller højere og højere krav til vores faglighed og evne til at omstille praksis til de aktuelle behov og de behov, som vi forventer kommer. Fremtidens velfærdstilbud i form af fx hjemmepleje, sygepleje og plejebolig skal videreudvikles og innoveres samtidigt med, at drift, kvalitet, økonomi skal følges op og ledes. Senior og Rehabilitering arbejder derfor på at styrke og videreudvikle den nuværende og kommende opgaveportefølje, så området geares til fremtiden.

Udover at styrke de borgernære indsatser, er der brug for, at Senior og Rehabilitering også styrker kvalitet, faglighed og sammenhæng i indsatsen og at der kontinuerligt arbejdes med at opsamle læring, som skal danne grundlag for systematiseret kvalitets- og kompetenceudvikling.

Dygtige medarbejdere og ledere i trivsel er en forudsætning for at lykkes med de borgernære indsatser. Derfor er rekruttering og videreudvikling af medarbejdernes kompetencer, vilkår og rammer også fremadrettet et prioriteret fokusområde.

Vi ønsker så vidt muligt at organisere os efter borgernes behov, så vi tager hensyn til borgerens mestrings-evne, til borgerforløbets varighed og til mulighederne for at få mest mulig synergi og sammenhæng både for borgere og medarbejdere. Derudover skal en justeret organisering understøtte, at vi styrker vores fokus på sundhedsfaglig kvalitet og læring og på videreudvikling af det nære sundhedsvæsen.

Handicap, Socialpsykiatri og Myndighed

Handicap, Socialpsykiatri og Myndighed har et stærkt fokus på at ydelser og indsatser tilbydes og tilrettelægges med det formål at den enkelte borgers muligheder for et selvstændigt liv tilstræbes. Og at hjælpen gives så fleksibelt som muligt samtidig med at hjælpen også er en vej til at den enkeltes muligheder for deltagelse i fællesskaber og samfund øges.

Der er stort fokus på, at mennesker der er udsatte, har handicap eller er psykiske sårbare tilbydes hjælp på egne præmisser og at vedkommende er en aktiv part i at forme og udvikle løsninger. Der er ligeledes fokus på at dette sker med udgangspunkt i at al hjælp, støtte og træning tilbydes med henblik på at forbedre den enkeltes mestringssevne.

4.8. Økonomiudvalget

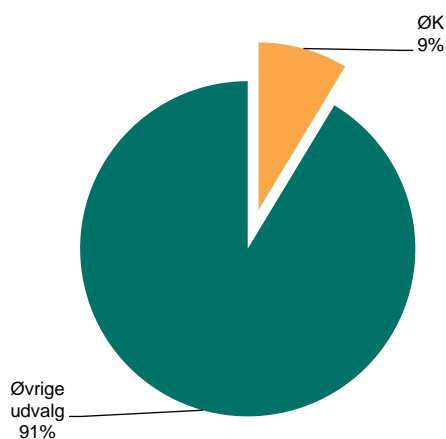
Ansvar og opgaver

Ansvarsområder for Økonomiudvalget (ØK)

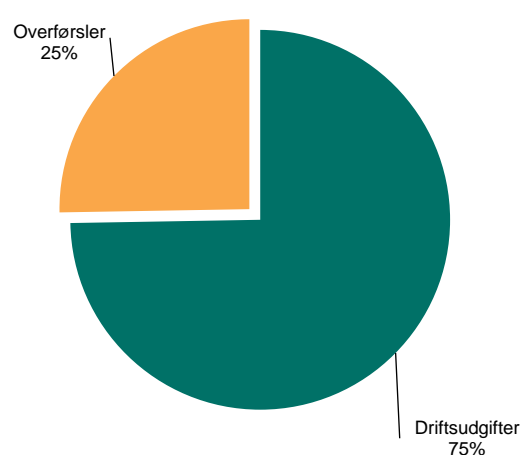
- Kommunaldirektør
- Kommunalbestyrelse
- Sekretariat, Udvikling og Personale
- Økonomi og Løn
- IT og Digitalisering
- Borgerrådgiver og databeskyttelsesrådgiver
- Borger- og Rådhuservice
- Lufthavn
- Fælles udgifter og indtægter
- Centrale puljer

Budgetandele

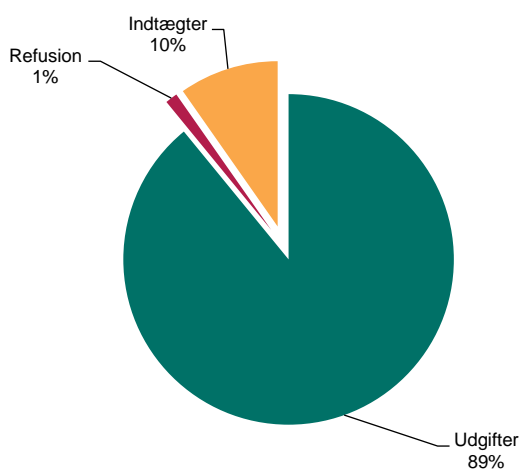
Udvalgets andel af kommunens samlede nettodriftsbudget



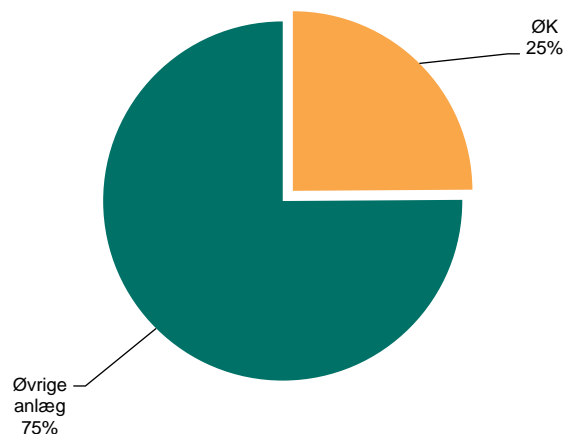
Fordeling af udvalgets nettodriftsbudget



Udvalgets bruttodriftsbudget opdelt på udgifter og indtægter



Udvalgets andel af kommunens samlede nettoanlægsbudget



Budgetoversigt

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Netto				
Økonomiudvalget, I alt	333,0	332,5	332,8	333,1
Driftsudgifter, I alt	248,8	248,4	248,7	248,9
Kommunaldirektør	12,2	12,2	12,2	12,2
Økonomi og Løn	98,7	99,2	99,2	99,2
Sekretariat, Udvikling og Personale	53,2	52,0	52,0	52,0
IT og Digitalisering	24,1	24,1	24,1	24,1
Borger- og Rådhuservice	16,9	16,9	16,9	16,9
Teknik og Miljø	2,6	3,2	3,2	3,2
Børn- og Kultur	4,9	4,9	4,9	4,9
Centrale puljer	23,9	24,3	24,6	24,8
Budgetværn	12,3	11,7	11,7	11,7
Overførsler, I alt	84,2	84,2	84,2	84,2

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Udvalgets ramme er nedjusteret med et omstillingsbidrag på 0,5 % svarende til 1,2 mio. kr. årligt. 0,5 mio. kr. er udmøntet af bufferpuljen til vejafvandingsbidrag og de resterende 0,7 mio. kr. er udmøntet af flere fælles udgifter under hvert område.

Beskrivelse af området

Afdelingerne under Økonomiudvalget er alle omfattet af den decentrale model. I den decentrale model vægtes hensynet til helheden før den enkelte afdeling. Hver afdeling råder over én totalramme, herunder lønsummen, hvilket betyder, at afdelingerne selv bestemmer antallet af årsværk, blot lønsummen holdes indenfor afdelingens totalramme.

Udover ovenstående afdelinger er Økonomiudvalgets ansvarlig for it-udgifter, andre fælles udgifter samt puljer. Det er blandt andet erhvervsområdet og tilhørende projekter samt betalingsaftaler med Udbetaling Danmark. Af puljer er der tale om barselsudligningspuljen, pulje til digital arkivering samt Økonomiudvalgets udviklings- og reservepulje.

Styringsredskaber og lovgivning

Økonomiudvalget er underlagt Forvaltningsloven og Styrelsesloven. Derudover har Haderslev Kommunes Byråd godkendt en **økonomisk politik**. Det overordnede mål er, at Haderslev Kommune løbende skal udvikles med udgangspunkt i en vækst dagsorden, så borgere og virksomheder kan få en god service. Den økonomiske politik sikrer, at der skabes et råderum, som gør det politisk muligt at prioritere vækst og velfærd også i fremtiden.

De økonomiske styringsmål er formuleret med udgangspunkt i, at Haderslev Kommune skal være et loyalt medlem af det kommunale fællesskab, at der skal være økonomisk balance, og at der skal arbejdes med at skabe en robust økonomi. Styringsmålene er:

- Haderslev Kommune skal bidrage til, at kommunerne samlet set overholder de af regeringen og Kommunernes Landsforening aftalte rammer for service og anlæg.
- Der skal som minimum være balance på det skattefinansierede område i alle årene
- På ordinær drift bør der være et gennemsnitligt resultat på 200-250 mio. kr. bl.a. til dækning af anlægsudgifter og afdrag på lån
- Kommunens likvide beholdning pr. indbygger skal være omkring landsgennemsnittet

Styringsmålene bliver understøttet af tre styringsprincipper:

- Ingen ufinansierede tillægsbevillinger
- Ingen automatiske budgettildelinger
- Stram rammestyring

Anlæg

Anlægsområder for Økonomiudvalget (ØU)

<i>Beløb i mio. kr.</i> Investeringsoversigt (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
<i>Vedtaget budget</i>				
Byudvikling	10,9	2,5	6,1	0,0
Østergade/Honnørkajen. Klargøring af grund, samt etablering af udenoms arealer og pumpestationer	-	1,0	1,2	-
Vojens Andelsboligforening – salgsindtægter	-2,7	-	-	-
Salg af jord, salgsindtægter	-2,0	-2,0	-	-
Centerbyer	2,0	-	-	-
Anlægstilskud til Brand og Redning Sønderjylland	1,4	1,3	1,4	1,4
Bygningsvedligeholdelse m.v.	33,2	33,2	32,4	32,3
DK2020	1,0	1,0	1,0	-
Borgerbudgettering Haderslev /Starup	1,0	1,0	1,0	-
Strukturelle ændringer på borgernære områder	2,5	10,0	10,0	-
Uudmøntet anlægspulje	-	26,0	45,0	117,1
Anlæg, i alt	47,2	74,0	98,1	150,8
<i>-heraf indtægter</i>	<i>-4,7</i>	<i>-2,0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

For en udspecificering af de enkelte anlægforslag henvises til projektbeskrivelserne i budgetmaterialet.

4.9. Landdistriktsudvalget

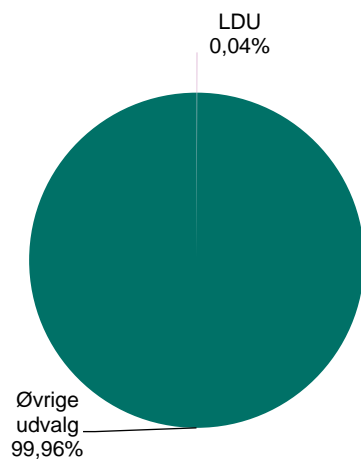
Ansvar og opgaver

Ansvarsområder for Landdistriktsudvalget (LDU)

- Forsamlingshuse
- Kultur og fritidscentre – partnerskabsaftaler
- 29 landdistrikter
- Borgerbudgettering i landdistrikterne

Budgetandele

Udvalgets andel af kommunens samlede nettodriftsbudget



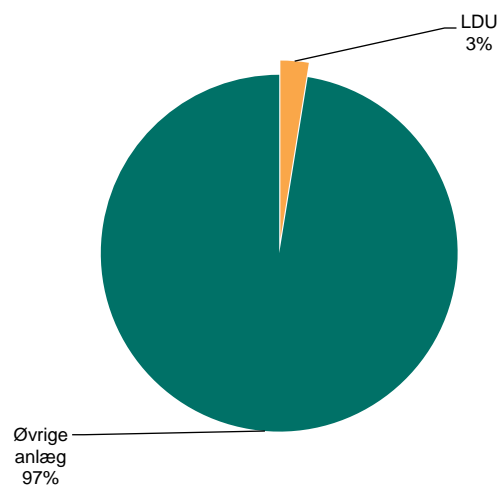
Fordeling af udvalgets nettodriftsudgifter

Der er udelukkende driftsudgifter på området.

Udvalgets bruttodriftsbudget opdelt på udgifter og indtægter

Der er ingen indtægter eller refusioner på området.
Kun udgifter.

Udvalgets andel af kommunens samlede nettoanlægsbudget



Budgetoversigt

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl) Netto	2022	2023	2024	2025
Landdistriktsudvalget, I alt	1,7	1,7	1,7	1,7
Forsamlingshuse	0,3	0,3	0,3	0,3
Kultur og Fritidscentre – Partnerskabsaftaler	1,4	1,4	1,4	1,4

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Beskrivelse af området

Landdistriktsudvalget har til formål at sætte fokus på udviklingen i landdistrikterne i Haderslev Kommune.

Haderslev Kommunes bymønster består af flere niveauer; Hovedby, centerbyer og lokalbyer samt landsbyer og det åbne land.

Haderslev Kommune er opdelt i 29 landdistrikter, hvor der er etableret borgerforeninger/landsbyforeninger, der varetager lokalsamfundets interesser og udvikling i samarbejde med Haderslev Kommune.

Borgerforeningerne er ofte drivkraften i lokale projekter, der er med til at skabe aktivitet og udvikling lokalt.

Udvalgte udvalgsaktiviteter

Landdistriktsudvalgets arbejde tager udgangspunkt i den udarbejdede politik for området – Forbindelse og Fællesskaber. Konkret arbejdes der med baggrund i de fire temaer i politikken;

- Sammen om strategisk planlægning
- Boliger og bosætning
- Samskabelse, dialog og samarbejde på tværs
- Synliggørelse af det gode liv i landdistrikterne er, hvordan vi sammen kan skabe det gode liv i landdistrikterne.

Landdistriktsudvalget bringer politikken ud i livet i kraft af handleplaner der fører ord fra pen til virkelighed. Handleplanerne forholder sig til boformer og bosætning, formidling og videndeling på tværs, de unge på landet, attraktiv natur i landdistrikterne, herunder kortlægning af stier og ruter i landdistrikterne.

Landdistriktsudvalget er stærkt optaget af den direkte dialogform med aktørerne i landdistrikterne. Således holder udvalget sine møder hos de 10 besøgs-klynger der tilsammen udgør de 29 landdistrikter. Herudover mødes udvalget også med de 7 kultur- og fritidscentre og de 17 forsamlingshuse til dialogmøder.

Udvalgte fakta 2021

Landdistriktsudvalgets pulje til borgerbudgettering søges hvert år af de 29 landdistrikter. Midlerne søges af borgerforeningerne, og projekterne føres ud i livet af borgerne. Borgerbudgetteringsmidlerne er på i alt 1,3 mio. kr., som i 2020 er blev fordelt til 127 projekter, fordelt på anlæg, vedligehold, markedsføring, aktiviteter, opkøb af ejendom og naturpleje.

Haderslev kommune har i dag 7 kultur- og fritidscentre etableret i/ved tidligere skoler i landdistrikterne, der fungerer som lokale samlingssteder. Haderslev Kommune støtter disse kultur- og fritidscentre gennem partnerskabsaftaler med hjælp til daglig drift til gavn og i tæt dialog og samarbejde med foreningslivet og lokalsamfundene.

Haderslev Kommune støtter både LAG Haderslev-Tønder og LAG småøerne med mindre bidrag/tilskud. Herunder kommunal mellemfinansiering af LAG-tilskud ved større lokale almennyttige anlægsprojekter.

Styringsredskaber og lovgivning

- Haderslev Kommunes styrelsesvedtægt for valgperioden 2018-2021
- Kommuneplan/planstrategi
- Landdistriktspolitikken Forbindelser og Fællesskaber
- Bekendtgørelse af lov om byfornyelse og udvikling af byer

Anlæg

Anlægsområder for Landdistriktsudvalget (LDU)

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Nettoanlægsramme				
Landdistriktsudvalget, I alt	4,8	3,3	3,3	-
Pulje til Landsbyfornyelse – udgift	6,3	2,5	2,5	-
Pulje til Landsbyfornyelse – indtægt	-3,8	-1,5	-1,5	-
Borgerbudgettering	1,3	1,3	1,3	-
Landdistriktspulje	1,0	1,0	1,0	-

For en udspecificering af de enkelte anlægsforslag henvises til projektbeskrivelserne i budgetmaterialet.

Mål, udfordringer og visioner for 2022

Byrådsperioden 2018-2021 er Landdistriktsudvalgets første som et "stående" udvalg. Det har været vigtigt for udvalget at få rammesat arbejdet i kraft af den udarbejdede politik, Forbindelser og Fællesskaber. Udvalget ønsker at bringe politikken ud til borgerne i landdistrikterne, så det bliver både håndgribeligt og meningskabende, derfor arbejder udvalget fokuseret og langsigtet med sine 4 aktive handleplaner.

For Landdistriktsudvalget er den direkte dialog i øjenhøjde med borgerne i landdistrikterne vejen frem for et righoldigt, aktivt og fællesskabende liv i kommunens 29 landdistrikter.

Tilgangen til dialog med borgerne gælder også i andre relationer som landdistriktsudvalget forholder sig til, herunder deltagelse i Folkemødet, dialog med andre kommuner, Landdistrikternes Fællesråd, eller i kraft af initiativet til at samle de 4 sønderjyske kommuners udvalg der arbejder med landdistrikter.

Tilgangen til dialog med borgerne gælder også i andre relationer som Landdistriktsudvalget forholder sig til, herunder dialog med andre kommuner, erhvervsliv, Landdistrikterne Fællesråd m.fl.

5. Bevillings- og flerårsoversigt

Finansiering

	2022		2023		2024		2025	
	U	I	U	I	U	I	U	I
(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)								
Finansiering, i alt	140	-4.223	133	-4.299	130	-4.362	129	-4.447
Renter af likvide aktiver	0	-5	0	-5	0	-5	0	-5
Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0
Renter af langfristede tilgodehavender	0	0	0	0	0	0	0	0
Renter af udlæg vedr. forsyningsvirksomheder	0	0	0	0	0	0	0	0
Renter af langfristet gæld	9	0	9	0	9	0	7	0
Kurstab og kursgevinster	2	-2	2	-2	2	-2	2	-2
Afdrag på lån	73	0	73	0	73	0	73	0
Optagne lån	0	-23	0	-48	0	-28	0	-30
Tilskud og udligning	32	-1.520	32	-1.530	33	-1.557	33	-1.580
Købsmoms	0	0	0	0	0	0	0	0
Skatter	6	-2.672	6	-2.714	6	-2.770	6	-2.829
Balanceforskydninger	18	0	11	0	7	0	7	0

Drift

	2022		2023		2024		2025	
	U	I	U	I	U	I	U	I
(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)								
Alle udvalg skattefinansieret område inkl. Puljer	4.555	-704	4.552	-705	4.549	-705	4.549	-705
Driftsudgifter	2.932	-384	2.929	-385	2.927	-384	2.927	-384
Overførsler	1.377	-320	1.377	-320	1.377	-320	1.377	-320
Aktivitetsbestemt medfinansiering	246	0	246	0	246	0	246	0
Socialudvalget	260	-37	260	-37	260	-37	260	-37
Driftsudgifter	229	-27	229	-27	229	-27	229	-27
Overførsler	32	-10	32	-10	32	-10	32	-10
Beskæftigelses- og Integrations-Udvalget	1.355	-306	1.355	-306	1.355	-306	1.355	-306
Driftsudgifter	100	-2	100	-2	100	-2	100	-2
Overførsler	1.254	-303	1.254	-303	1.254	-303	1.254	-303
Udvalget for Børn og Familier	909	-118	909	-118	909	-118	909	-118
Driftsudgifter	909	-118	909	-118	909	-118	909	-118
Udvalget for Kultur og Fritid	126	-31	125	-31	125	-31	125	-31
Driftsudgifter	126	-31	125	-31	125	-31	125	-31
Udvalget for Plan og Miljø	174	-13	172	-13	170	-13	170	-13
Driftsudgifter	174	-13	172	-13	170	-13	170	-13
Udvalget for Sundhed og Forebyggelse	326	-1	326	-1	326	-1	326	-1
Driftsudgifter	80	-1	80	-1	80	-1	80	-1
Aktivitetsbestemt medfinansiering	246	0	246	0	246	0	246	0
Voksenudvalget	1.024	-151	1.024	-152	1.024	-152	1.024	-152
Driftsudgifter	1.022	-150	1.022	-151	1.022	-151	1.022	-151
Overførsler	1	-1	1	-1	1	-1	1	-1
Landdistriktsudvalget	2	0	2	0	2	0	2	0
Driftsudgifter	2	0	2	0	2	0	2	0
Økonomiudvalget	380	-47	379	-47	379	-47	380	-47
Driftsudgifter	290	-41	289	-41	289	-41	290	-41
Overførsler	90	-6	90	-6	90	-6	90	-6
Det brugerfinansierede område	0	0	0	0	0	0	0	0

Anlæg

	2022		2023		2024		2025	
	U	I	U	I	U	I	U	I
(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)								
Anlæg, i alt	201	-11	182	-6	167	-4	176	0
Det skattefinansierede område	201	-11	182	-6	167	-4	176	0
Det brugerfinansierede område	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevillingsoversigt – pris og lønskøn

	2022		2023		2024		2025	
	U	I	U	I	U	I	U	I
(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)								
Pris- og lønskøn, i alt	0	0	90	-13	198	-28	308	-43
Skattefinansieret	0	0	90	-13	198	-28	308	-43

	2022		2023		2024		2025	
	U	I	U	I	U	I	U	I
(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)								
Likviditetsforskydning		42		65		54		32

	2022		2023		2024		2025	
	U	I	U	I	U	I	U	I
(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)								
Balance	4.896	-4.896	4.957	-4.957	5.044	-5.044	5.163	-5.163

6. Oversigt over totalbudgettet 2022-2025

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
DET SKATTEFINANSIEREDE BUDGET				
Indtægter:				
Personskatter	-2.470	-2.510	-2.562	-2.503
Selskabsskatter	-29	-27	-28	-22
Grundskyld	-167	-171	-176	-173
Generelle tilskud	-1.489	-1.497	-1.524	-1.563
Købsmoms	0	0	0	0
Låneoptagelse	-23	-48	-28	-20
Indtægter i alt	-4.074	-4.178	-4.254	-4.316
Udgifter:				
Renter	4	3	3	2
Afdrag	73	73	73	73
Balanceforskydninger	18	11	7	7
Pris- og lønfremskrivninger	0	77	169	265
Skattefinansieret anlæg	190	177	164	176
Skattefinansieret drift	3.851	3.847	3.845	3.845
Totaler - skattefinansieret drift:	3.851	3.847	3.845	3.845
<i>Driftsudgifter i alt</i>	<i>2.549</i>	<i>2.544</i>	<i>2.542</i>	<i>2.542</i>
<i>Overførsler i alt</i>	<i>1.057</i>	<i>1.057</i>	<i>1.057</i>	<i>1.057</i>
<i>Aktivitetsbestemt medfinansiering, i alt</i>	<i>246</i>	<i>246</i>	<i>246</i>	<i>246</i>
Specifikationer - skattefinansieret drift:				
Socialudvalget	223	223	223	223
Driftsudgifter	202	202	202	202
Overførsler	21	21	21	21
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	1.049	1.049	1.049	1.049
Driftsudgifter	98	98	98	98
Overførsler	951	951	951	951
Udvalget for Børn og Familier	791	791	791	791
Driftsudgifter	791	791	791	791
Udvalget for Kultur og Fritid	95	94	94	94
Driftsudgifter	95	94	94	94
Udvalget for Plan og Miljø	161	159	157	156
Driftsudgifter	161	159	157	156
Udvalget for Sundhed og forebyggelse	325	325	325	325
Driftsudgifter	79	79	79	79
Aktivitetsbestemt medfinansiering	246	246	246	246
Voksenudvalget	872	872	872	872
Driftsudgifter	872	872	872	872
Overførsler	1	1	1	1
Landdistriktsudvalget	2	2	2	2
Driftsudgifter	2	2	2	2
Økonomiudvalget	333	333	333	333
Driftsudgifter	249	248	249	249
Overførsler	84	84	84	84
Udgifter i alt skattefinansieret	4.136	4.188	4.262	4.369
Netto skattefinansieret budget	-42	-65	-54	-32
DET BRUGERFINANSIEREDE BUDGET				
Brugerfinansieret drift netto	0	0	0	0
Brugerfinansieret anlæg netto	0	0	0	0
Pris- og lønfremskrivninger	0	0	0	0
Udgifter, i alt brugerfinansieret	0	0	0	0
Netto udgifter i alt	4.136	4.188	4.262	4.369
Nettoeffekt på likviditeten	-42	-65	-54	-32

7. Investeringsoversigt 2022-2025 for det tekniske anlægsbudget

7.1. Anlæg - Udvalgenes budgetudfordringer og øvrige prioriteringer

Der gives et samlet overblik over anlægsprojekter i det tekniske budget. Herefter opdeles anlægsønsker på fagudvalgene.

Indledningsvis vises et nettooverblik over det tekniske budget og en samlet nettooverblik opdelt på fagudvalg. For en samlet oversigt over de enkelte anlæg, henvises til bilag 1.

Bruttoanlæg omfatter de skattefinansierede bruttoanlægsudgifter excl. anlægsudgifter til ældreboliger.

Herefter vises en investeringsoversigt for hvert fagudvalg og de enkelte investeringer uddybes i projektbeskrivelser.

Der gøres opmærksom på, at der i flere af projektbeskrivelserne henvises til det supplerende budgetmateriale.

Netto overblik (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Socialudvalget	-	-	-	-
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	-	-	-	-
Udvalget for Børn og Familier	21,6	30,8	-	-
Udvalget for Kultur og Fritid	20,3	1,5	1,5	1,5
Udvalget for Plan og Miljø	62,1	57,4	60,0	23,9
Udvalget for Sundhed og Forebyggelse	3,0	-	-	-
Voksenudvalget	30,7	9,7	1,0	-
Økonomiudvalget	47,2	74,0	98,1	150,8
Landdistriktsudvalget	4,8	3,3	3,3	-
Hovedtotal teknisk budget	189,8	176,8	163,9	176,2
Bruttoanlæg teknisk budget	176,6	177,3	167,4	176,2

7.1.1. Socialudvalget

Under henvisning til det tekniske budget er der ingen anlægsprojekter under Socialudvalgets område.

7.1.2. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Under henvisning til det tekniske budget er der ingen anlægsprojekter under Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets område.

7.1.3. Udvalget for Børn og Familier

Investeringsoversigt (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	U/I	2022	2023	2024	2025
<i>Teknisk budget</i>					
Børnecenter i Fjelstrup	U	7,6	-	-	-
2 daginstitutioner i Haderslev By *)	U	14,0	30,8	-	-
Udvalget for Børn og Familier, Total		21,6	30,8	-	-

*) Pristalsreguleret i august 2021

For en udspecificering af de enkelte anlægsforslag henvises til projektbeskrivelser på de følgende sider.

Projektbeskrivelser

Projekt: Børnecenter i Fjelstrup		Stednr.: 301.561		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	7,6	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der er meddelt anlægsbevilling på 10 mio. kr. til projektet i Byrådet den 27. april 2021.				
Beskrivelse:				
<p>Projektets formål er at daginstitution og skole i Fjelstrup integreres og samles under ét tag, hvor SFO forbliver i de nuværende faciliteter.</p> <p>Anlægsarbejdet forventes at kunne gennemføres inden udgangen af 2022 med en forventet udgift på 2,5 mio. kr. i 2021 og 7,6 mio. kr. i 2022.</p> <p>Ved at samle skole og daginstitution på en matrikel, opnås mere samarbejde på tværs mellem børnehave og skole. Gymnastiksalen bliver bl.a. en sammenhængende del og kommer dermed til at indgå som et aktivt areal for hele børnecenteret. Derudover bliver der fælles legearealer, hvor børnene oplever en glidende overgang fra vuggestue til børnehave til indskolingen og til de ældste elever.</p> <p>Dele af den nuværende skole ombygges, ligesom der opføres en tilbygning for at få tilstrækkelig plads. Tilbygningen vil skulle huse skoleklasser. Nybygningen orienteres over mod Fjelstrup Kultur- og Idrætscenter, der som fase 3 i sit projekt etablerer et stort kreativt område mellem Børnecenteret og Fjelstrup Kultur- & Idrætscenter, hvor alle aldersgrupper i lokalområdet kan samles og få lov til at udfolde sig.</p>				
				
				
3D-tegninger af tilbygning til skole,				
Afledte driftsudgifter og – indtægter:				
Det fremtidige budget forventes at blive lig det nuværende budget under skole og dagtilbud.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: 2 daginstitutioner i Haderslev by**Stednr.: 514.525**

Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	14,0	30,8	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-

Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter**Anlægsbevilling:** *Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.***Beskrivelse:**

I alt er der afsat 46,3 mio. kr. til projektet, incl. 2,011 mio. kr. afsat i 2021 til projektering m.v.:

Projektet vil blive delt op i 2 projekter:

- 514.525 Daginstitution Thrigesvej – i alt 38,3 – 41,3 mio. kr. afhængig af beslutning i særskilt sag i udvalg i maj 2021.
- 514.5xx Opdatering af institutioner i Haderslev by. Rest 5-8 mio. kr. i 2024, alternativt 2025.

Rådighedsbeløb vil blive flyttet mellem år i h.t. forventet tidsplan i det supplerende budget.

Daginstitution Thrigesvej:

Udvalget for Børn og Familier ønsker at opføre en ny aldersintegreret daginstitution på Thrigesvej 51, hvor den eksisterende daginstitution Sct. Severin afd. Rosengården i dag er placeret. I budgetforliget for 2021-2023 er der afsat sammenlagt 45,7 mio. kr. i 2021-priser til etableringen af en ny daginstitution og samtidig skabe mulighed for opgraderingen på en eller flere institutioner i Haderslev by.

Med en ny aldersintegreret daginstitution ønsker udvalget at bringe institutionen op til nutidige standarder både med byggeriet og i indretningen. Byggeriet skal bygges med pladser til minimum 120 børn, med mulighed for udvidelse med 10-20 børn, hvilket svare til mellem 1.300-1.550 m².

Arealet ved Thrigesvej er 5.131 m² og skal indeholde det nye byggeri, en legeplads og parkering.



Billede: Kort over matriklen 3707, Thrigesvej 51

Da opgaven ligger op til nye tankegange for optimale udnyttelse af grunden udbydes projektet som projektkonkurrence.

Projekt: 2 daginstitutioner i Haderslev by**Stednr.: 514.525**

Det forventes at udbyde byggeopgaven i storentreprise på baggrund af et udbudsmateriale udarbejdet ud fra det projektmateriale, totalrådgiver har udarbejdet i samarbejde med brugerne. Denne udbudsform giver større mulighed for de lokale håndværkere at byde ind på opgaven.

Forventet tidsplan

- 2021 og starten af 2022 bruges på at inddrage brugerne og afholde projektkonkurrence.
- Resten af 2022 bruges på projektering og entrepriseudbud.
- Byggeperioden forventes at strække sig fra ultimo 2022, hele 2023 og lidt ind i 2024.

Da det nye byggeri skal erstatte det eksisterende, genhuses børnehaven i pavilloner på HIC's matrikel efter aftale med HIC.

Det forudsættes indtil videre, at driftsbudgetter fra eksisterende institution vil dække driftsudgifter til ny institution.

Opdatering af institutioner i Haderslev by.

Restpulje afsættes i 2024 eller 2025 til opdatering eller eventuel udvidelse af eksisterende institutioner i Haderslev by.

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

7.1.4. Udvalget for Kultur og Fritid

Investeringsoversigt (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	U/I	2022	2023	2024	2025
<i>Teknisk budget</i>					
Det blå foreningshus	U	3,0	-	-	-
Starup Idræts- og Kulturcenter	U	4,0	-	-	-
Vedsted sø	U	1,7	-	-	-
Projekt: Renovering og opgradering af Fjelstrup Kultur- og Fritidscenter	U	5,5	-	-	-
Renoverings- og facilitetspulje UKF	U	1,5	1,5	1,5	1,5
En kunstgræsbane ved HIC	U	3,6	-	-	-
Banehuset, Sommersted	U	1,0	-	-	-
Udvalget for Kultur og Fritid, Total		20,3	1,5	1,5	1,5

Projektbeskrivelser

Projekt: Det blå foreningshus		Stednr.: 318.538		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	3,0	-	-	-
Afledt drift:	0,1	0,1	0,1	0,1
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Haderslev Byråd har meddelt anlægsbevilling				
Beskrivelse:				
Haderslev Kajakklub arbejder sammen med "Havkajakprojektet", Spejdergruppe Hertug Hans, Haderslev Svømmeklub, Haderslev Roklub, de to boligforeninger på havnen m.fl. om muligheder for realisering af Det blå foreningshus på havnen i Haderslev.				
Anlægsudgiften for Det blå foreningshus er beregnet ud fra estimat fra sommeren 2019. Der må med realisering af projektet i 2021 forventes en prisfremskrivning på anlægsudgiften i forlængelse af udviklingen i "byggeindekset" og forventning om stigende priser i forlængelse af Corona krisen, der er med til at øge anlægspriserne.				
Anlæg og Ejendomme samt arkitekt anbefaler, at der udføres nødvendige boreprøver allerede i efteråret 2020, så anlægsudgiften kvalificeres yderligere, og der skabes mere sikkerhed for den del af den samlede anlægsøkonomi. Udgiften for dette er ca. 0,125 mio. kr., som er indregnet i anlægsudgiften.				
Der er givet tilsagn om 5 mio. kr. fra A. P. Møllers fond, 3,5 mio. kr. fra Lokale og Anlægsfonden samt 3 mio. kr. fra Nordea-fonden, i alt 11,5 mio. kr. Alle fonde anfører i deres respektive tilsagn, at donationerne betinges af, at hele projektet gennemføres jævnført fremsendt ansøgningsmateriale og anlægsbudget. Hertil kommer foreningernes medfinansiering i form af ydelser, inventar og sponsorater på 0,5 mio. kr. samt Haderslev Kommunes bidrag på 8 mio. kr., hvilket i alt beløber sig til 20 mio. kr.				
Der skal deraf løftes fondsmoms af beløbet fra A. P. Møllers fond samt Nordea-fond, som er afsat i budget 2021-2024.				
Det betyder, at den samlede anlægssum udgør 19,5 mio. kr. i 2021-tal. Haderslev Kommune står som bygherre.				
Afledt drift:				
Der er afsat 0,1 mio. kr. til afledt drift fra 2021 og frem.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Starup Idræts- og Kulturcenter		Stednr.: 318.537		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	4,0	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udvikling- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Haderslev Byråd har meddelt anlægsbevilling				
<p>Beskrivelse: Anlægsudgiften for det samlede projekt udgør ca. 40 mio. kr., opdelt på 4 faser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fase 1 – Spring/motorikhus og sammenbygning med eksisterende hal ca. 21,5 mio. kr. • Fase 2 – Kulturhus og træningshus/ombygning af gymnastiksal ca. 6,6 mio. kr. • Fase 3 – Kulturhus/ombygning/nybygning af fællesfaciliteter ca. 4,3 mio. kr. • Fase 4 – Aktivitetshus/-sal ca. 7,8 mio. kr. <p>Jævnfør Udvalget for Kultur og Fritids møde den 13. august 2019, understreger udvalget, at der ikke er taget stilling til faserne 2-4.</p> <p>Anlægsmidlerne kommer først til udbetaling, når der kan fremvises 50 % medfinansiering fra Starup Kultur og Idrætscenter.</p> <p>Efter budgetvedtagelsen er det besluttet, at Haderslev Kommune er bygherre på opførelse af hallen og arbejdsgruppen i Starup skal stå for inventar m.m. i henhold til et aftaledokument. 50/50 finansieringen er heller ikke eksisterende længere.</p> <p>Der er afsat 6 mio. kr. i 2021 og 4 mio. kr. i 2022, i alt 10 mio. kr. til bygningen af en hal i sammenhæng med skolen. Haderslev Kommune finansierer og opfører selve hallen og sammenbygningen.</p> <p>Der sikres en aftale med Starup UIF omkring forpligtelser/forventninger i forhold til indholdsdelen (inventar) i den kommende hal samt anlæg af udendørs arealer.</p> <p>Afledt drift: Der er ikke afsat særskilt budget hertil, men er medtaget som en udfordring på 0,2 mio. kr. i 2022 og fra 2023 0,5 mio. kr. i det supplerende budgetmateriale</p>				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Vedsted sø		Stednr.: 318.540		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,7	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udvikling- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: <i>Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.</i>				
Beskrivelse:				
Landsbyforeningen for Vedsted og Omegn (LVO) har arbejdet på et projekt, der skal optimere faciliteterne ved Vedsted sø, der ikke længere er tidssvarende og ikke længere modsvarer den stigende interesse for aktiviteter i og ved søen.				
Ideen er at etablere en ny badebro med mulighed for udspring samt renovere og udbygge de tilhørende faciliteter som toiletter, omklædning, sauna, parkering m.m. – også således at faciliteterne bliver mere handicapvenlige.				
Det skønnes, at realisering af det samlede projekt afdrager 5-7 mio. kr., der forventes indsamlet via støtte fra Haderslev Kommune (2 mio. kr.) samt fondsstøtte (3-5 mio. kr.).				
Anlægsmidlerne skal ses i sammenhæng med "Ny pulje til fondsansøgning" (Økonomiudvalget – drift) på i alt 550.000 kr., hvoraf ca. 200.000 kr. forventes at skulle finansiere undersøgelse af "bund-forhold" i Vedsted sø. Den resterende del af puljen skal bidrage til at finansiere ekstern fundingindsats i forhold til såvel midler til Vedsted Søbad som udviklingsprojekt på Tørning Mølle.				
Anlægsprojektet afventer dispensation fra Fredningsmyndighederne. Efterfølgende skal der ske undersøgelser af miljøbelastningen af søen, støjgener, trafikgener m.v. Desuden er kirkens matrikel involveret.				
Afledt drift:				
En eventuel afledt driftsudgift er endnu ikke afklaret.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Renovering og opgradering af Fjelstrup Kultur- og Fritidscenter		Stednr.: 318.536		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	5,5	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: <i>Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.</i>				
Beskrivelse:				
I Fjelstrup arbejdes der på en total renovering og opgradering af faciliteterne som beløber sig til 11 mio. kr. fordelt over 2021 og 2022.				
I 2021 har Fjelstrup Kultur- og Fritidscenter et kapitalbehov på 5 mio. kr. som finansieres med 2,5 mio. kr. fra Haderslev Kommune og 2,5 mio. kr. som egen finansiering fra Fjelstrup.				
I 2022 har Fjelstrup Kultur- og Fritidscenter et kapitalbehov på 6 mio. kr., som finansieres med 5,5 mio. kr. fra Haderslev Kommune og en egenfinansiering på 0,5 mio. kr.				
Fjelstrup Kultur og Idrætscenter har pt. indsamlet 3,5 mio. kr.				
Afledt drift:				
Jævnfør Udvalget for Kultur og Fritids møde den 13. august 2019, er der ikke bevilget øget driftstilskud i forbindelse med de bevilgede anlægsmidler.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Renoverings- og facilitetspulje UKF		Stednr.: 318.xxx		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,5	1,5	1,5	1,5
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på 1,5 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
Puljen afsættes til renovering og facilitetsoptimering indenfor kultur- og fritidsområdet.				
Puljen er nødvendig for at kunne vedligeholde og udvikle faciliteterne med henblik på at udmønte visioner og målsætninger på Kultur- og Fritidsområdet.				
Puljen opdeles i en Facilitetspulje, som indeholder midler til såvel planlagte facilitetsoptimeringer, samt pludselig opståede akutopgaver. Facilitetspuljen disponeres af Fællesrådet for kultur- og fritidsområdet.				
Der sikres samtidig en pulje til anlægsopgaver indenfor kultur- og fritidsområdet. Puljen disponeres af forvaltningen.				
Afledt drift:				
Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: En kunstgræsbane ved HIC		Stednr.: 318.543		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	3,6	-	-	-
Afledt drift:	0,1	0,3	0,3	0,3
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
I forlængelse af talentudviklingen har Dansk Boldspils Union (DBU) et krav om øget træningstid for især U15, U17 og U19, hvilket også har indflydelse på tildeling af klublicenser.				
Kravene medfører bl.a., at der skal kunne trænes året rundt, og at der derfor skal være tilstrækkeligt antal baner til rådighed. Børn og Kultur er på vej med en Kunstgræsstrategi, således der på sigt kan prioriteres anlæg til mere træningstid, bedre og mere driftssikre baner samt træning året rundt.				
Eksisterende tørre såvel som våde boldbaner er en udfordring for såvel klubber som driftsansvarlige, og kunstgræsbaner er mere sikre i drift.				
Ved anlæg af ny kunstgræsbane skal der opbygges ny bund/dræn m.m., hvorfor anlægsudgiften må forventes at være større, end der hvor der anlægges på eksisterende grusbane.				
Det er forudsat, at Haderslev Fodbold Klub samler penge til den anden bane og at Haderslev Kommune drifter begge baner.				
Afledt drift:				
Der er ikke afsat særskilt budget til den afledte drift. Forvaltningen vurderer, at den årlige drift af en kunstgræsbane beløber sig til ca. 0,125 mio. kr. pr. bane. HFK etablerer 1 bane og kommunen drifter 2 baner = 0,250 mio. kr. I 2022 forventes der kun en udgift på ca. 0,125 mio. kr.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Banehuset, Sommersted		Stednr.: 364.511		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,0	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: <i>Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.</i>				
Beskrivelse:				
Der er afsat en pulje på 1 mio. kr. i hvert af årene 2021 og 2022 til Banehuset i forbindelse med opførelse af et nyt kultursted i Sommersted. Det er aftalt at Banehuset selv skal fremskaffe 50 %.				
Det samlede projekt udgør ca. 5,3 mio. kr.				
Der er pt. indsamlet godt 4 mio. kr. i fondsmidler og tilskud.				
Der er et tilsagn på 200.000 kr. fra SE's Vækstpulje, som er betinget af at der senest 31. maj 2020 er en samlet finansieringsplan for hele projektet.				
Spillestedet har til huse i en tidligere banebygning i Sommersted og drives af frivillige kræfter for entreindtægter, sponsorbidrag og kommunalt tilskud.				
Afledt drift:				
Der er ikke budgetteret med øgede driftstilskud.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

7.1.5. Udvalget for Plan og Miljø

Investeringsoversigt (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	U/I	2022	2023	2024	2025
<i>Teknisk budget</i>					
Anlægspulje til færdiggørelsesarbejder af boligudstyknings	U	0,5	0,5	0,5	0,5
Masterplan Jomfrusti-projekt	U	24,0	23,0	29,1	-
Forum Vojens - Vision Gram	U	1,0	1,0	1,0	-
Udvidelse Dyrehaven	U	1,0	-	-	-
Landbrugets BNBO-indsats for drikkevandet	U	0,9	-	-	-
Anlægsprojekt Gram	U	0,4	-	-	-
Vedligehold af cykelstier	U	1,5	-	-	-
Cykelstipulje med statsrefusion	U	5,0	5,0	5,0	-
Cykelstipulje med statsrefusion	I	-2,0	-2,0	-2,0	-
Broer og bygværker	U	2,7	2,7	2,7	2,7
Pulje til realisering af trafiksikkerhedsplan	U	1,0	1,0	1,0	-
Pulje til udmøntning af cykelstiplan	U	2,0	2,0	2,0	-
Funktionskontrakter på veje *)	U	20,7	20,7	20,7	20,7
Cykelsti Nustrup – Uldal	U	3,4	3,5	-	-
Udvalget for Plan og Miljø, Total		62,1	57,4	60,0	23,9
- heraf indtægter		-2,0	-2,0	-2,0	-

*) pristalsreguleret i august 2021

Projektbeskrivelser

Projekt: Anlægspulje til færdiggørelsesarbejder af boligudstyknings		Stednr.: 002.553			
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025	
U/I: Anlægsgudgift	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Afledt drift:	-	-	-	-	-
Kategori: Basisbudget					
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på 0,45 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.					
Beskrivelse:					
Økonomiudvalget har drøftet en ny model for jordforsyning – Der er derfor et supplerende budgetforslag på under Økonomiudvalget, hvis dette prioriteres, flyttes denne pulje over i det nye projektforslag.					
Der afsættes beløb til færdiggørelsesarbejder på ikke solgte og regnskabsafsluttede udstyknings fremadrettet.					
Formålet med puljen er at sikre at boligbyggemodninger, hvor der er aflagt anlægsregnskab, kan afsluttes med etablering af slidlag, overkørsler, ramper samt færdiggørelse af grønne områder.					
Færdiggørelsen er en forpligtigelse, som kommunen i henhold til købsaftalen har med de enkelte lodsejere. Haderslev Kommune er forpligtiget til at færdiggøre sine byggemodninger.					
Kommunen etablerer boligbyggemodninger med henblik på at fastholde og tiltrække borgere. Forslaget har nytteværdi for borgere og brugere af nye boligområder.					

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Masterplan Jomfrustien (øst til vest)		Stednr.: 015.512		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	24,0	23,0	29,1	-
Afledt drift:	-	-	-	-

Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter

Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Beskrivelse:

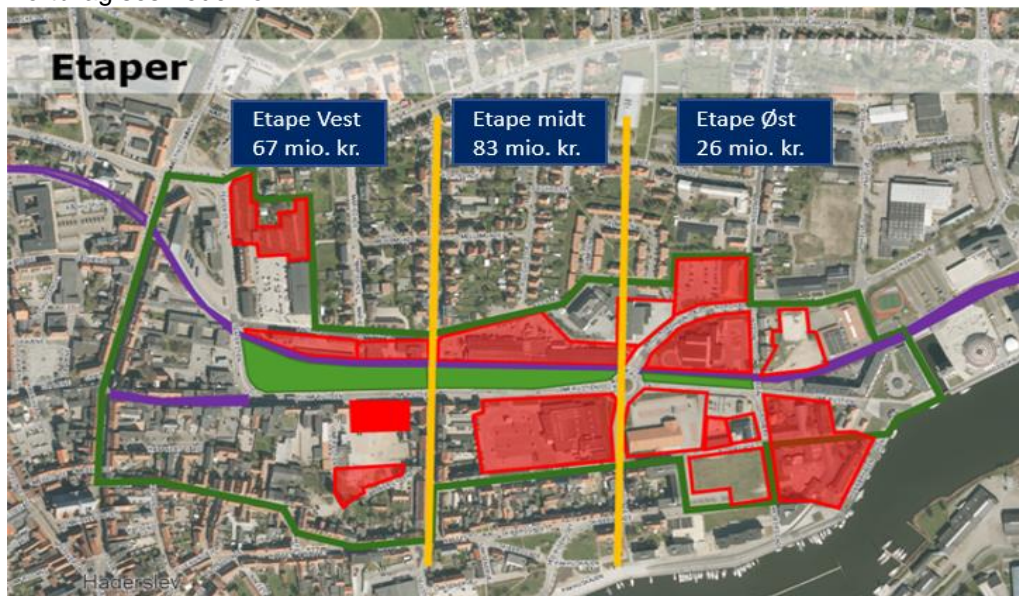
Visionen for Jomfrustiprojektet er at skabe en levende bydel med en ny identitet samt en bedre sammenhæng mellem Haderslev bykerne og den nye havnebydel. Gennem anvendelse af bæredygtige klimatilpasningstiltag, infrastrukturforbedringer og byfornyelsesindsats, ønskes det at byudvikle Jomfrustien og de tilstødende arealer så de kan danne rammerne om et attraktivt område, der også kan tiltrække borgere og virksomheder.

Jomfrustiprojektet er i alt anslået til en anlægsøkonomi på 176 mio. kr. Hvoraf Provas' andel forventes at udgøre 33 mio. kr. I budgetforliget for 2021-2024 blev der prioriteret ekstra midler til projektet, samtidig blev det besluttet at vende rækkefølgen for projektet, så projektet starter fra havnen. Af hensyn til det planlagte projekt på Honnørkajen er det nødvendigt at koordinere den østlige etape med byggeriet. Det forventes derfor, at der opstartes med de første dele af den østlige etape i efteråret 2021, og etappen afsluttes i takt med, at byggeriets fremdrift. Det forventes, at den vestlige etape bliver den næste etape der opstartes, med anlægsopstart medio 2022. Der arbejdes på en dispositionsplan for de konkrete anlægsprojekter.

I den kommende detailprojektering bliver det afklaret, om der skal ske ændringer til periodiseringen af de afsatte beløb, dette vil indgå i forbindelse med budget 2023-2026. Det sidste overslagsår vil fremover blive indarbejdet i det tekniske budget.

Projektet finansieres gennem låneoptagelse på baggrund af et områdefornyelsesprogram som forventes godkendt i Byrådet primo 2022.

Kortbilag ses nedenfor:



Afledt drift:

Der må forventes øgede driftsomkostninger i forbindelse med nogle af de nye tiltag som kommer som følge af Jomfrusti-projektet.

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Forum Vojens og Vision Gram		Stednr.: 015.513		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,0	1,0	1,0	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: <i>Der meddeles ikke anlægsbevilling i forbindelse med budgetvedtagelsen.</i>				
Beskrivelse:				
<p>Der er afsat 1 mio. kr. årligt fordelt med 0,6 mio. kr. til Forum Vojens og 0,4 mio. kr. til Vision Gram. Formålet er at understøtte borgerinitiativer i de 2 centerbyer. Puljerne anvendes bl.a. til rekreative formål, sport, fritid, kultur, julebelysning, infrastruktur og diverse projekter.</p> <p>Tiltag under Forum Vojens og Vision Gram har nytteværdi for langt de fleste borgere i Vojens og Gram. Nogle af de allerede udførte tiltag fx lystunnel, byinventar og shelters i Vojens, Kleinbahn og cykelbane i Gram kommer derudover også turister og andre besøgende til gode.</p> <p>I 2021 har Forum Vojens inkl. overførsler fra tidligere år et budget på 2 mio. kr., hvilket svarer til 2 års opsparring. Forum Vojens har udarbejdet en flerårig oversigt over projekter, der ønskes udført i de kommende år. I forslaget er indeholdt medfinansiering til stiplanprojekter for 0,5 mio. kr. årligt fra 2022. Der forventes overført opsparede midler mellem årene frem til 2024/2025, så Forum Vojens med det nye budget i 2025, har midler til at medfinansiere en underføring under jernbanen.</p> <p>I 2021 har Vision Gram inkl. overførsler fra tidligere år 1,2 mio. kr. at gøre godt med. Det svarer til to års opsparring. Vision Gram har en del projekter, som der arbejdes på at få gennemført i 2020 og i de kommende par år, f.eks. lys i tunnel på Kleinbahn, broer til Camino-rute, slotsbænke langs rute, slotslamper i midtbyen m.v.</p> <p>I 2022 forventes det at Forum Vojens og Vision Gram indsender ønsker til udmøntning af puljen i 2023 i foråret 2022, så udmøntningen kan indgå i budgetlægningen for 2023-2026 og realisering af projekterne gennemføres i 2023.</p>				
Afledt drift:				
Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Udvidelse af Haderslev Dyrehave		Stednr.: 020.503		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,0	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: <i>Der meddeles anlægsbevilling på 1 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.</i>				
Beskrivelse:				
<p>Dyrehaven er en af kommunens store attraktioner, som besøges af mange borgere og turister. Allerede i dag er der ca.150.000 besøgende pr. år.</p> <p>Naturstyrelsen Sønderjylland arbejder i samarbejde med Haderslev Kommune på at udvide Haderslev Dyrehave. Udvidelsen vil omfatte den nordlige del af Pamhule skov samt Hindemade. Der er overvejelser omkring mere biodiversitet, planter og insekter samt flere hjorte.</p> <p>Regeringen vil i perioden 2021-2024 arbejde for udlæg af knap 75.000 ha urørt skov og etablering af 15 naturnationalparker. Da det allerede er besluttet, at en del af Pamhule skov skal overgå til urørt skov, finder Naturstyrelsen det oplagt, at Pamhuleområdet kunne blive en af naturnationalparkerne. Dette indebærer, at arealet, der i dag er indhegnet og afgræsses af dådyr og kronhjorte, udvides.</p> <p>En udvidelse vil betyde, at dyrehaven kommer endnu tættere på hærvejssporet og Tørning Mølle. Det pres der i dag er på dyrehaven både fra gående og cyklende, vil blive spredt ud over et større areal.</p> <p>Der er afsat 1 mio. kr. som Haderslev Kommunes bidrag til etablering af hegn og låger, hvis en udvidelse bliver aktuel. Anslået beløb 1,55 mio. kr. Resten af udgiften finansieres af Naturstyrelsen.</p>				
Afledt drift:				
<p>Samarbejdsaftale er politisk behandlet i Udvalget for Plan og Miljø den 17. maj 2021, hvor udvalget indstiller til Økonomiudvalg og Byråd, at kommunen bidrager med 0,15 mio. kr. stigende til 0,2 mio. kr. årligt til drift efter udvidelsen til vedligeholdelse af stier m.m., idet Naturstyrelsen varetager vedligeholdelsen. Driftsudgifter til dyrehaven er medtaget som særskilt ønske i supplerende budget 2022-2025, drift.</p>				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Landbrugets BNBO- indsats for drikkevandet		Stednr.: 089.501		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	0,9	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Håndtering af kapacitetsudfordringer				
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på 0,9 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
<p>Projektet er opstartet i 2021 og forventes afsluttet i 2023. I supplerende budget medtages en forskydning på 0,3 mio. kr. fra 2022 til 2023.</p> <p>Formålet med projektet er at støtte landbruget og vandværkerne i kommunen med indsatsen for at beskytte drikkevandet i de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).</p> <p>De små vandværker og mange landbrugere forventes ikke at være i stand til at gennemføre den påkrævede indsats uden vejledning og hjælp fra kommunen. Med forvaltningens nuværende ressourcer vil dette kun være muligt i meget begrænset omfang.</p> <p>Projektet omfatter dels kommunal bistand, dels landbrugsfaglig rådgivning, som er indregnet i forslaget. En fyldestgørende rådgivning og vejledning øger muligheden for, at der indgås frivillige lokalt forankrede aftaler, der tilgodeser både lodsejer og vandværk.</p> <p>Gevinsterne ved projektet bliver, at der sikres en bedre beskyttelse af drikkevandet til gavn for kommunens borgere. Projektet vil understøtte bevarelsen af små vandværker, samtidig med at lodsejerne kan opnå fuld erstatning i stedet for en lovbunden kompensation.</p> <p>Baggrund: Folketingets Pesticidstrategi 2017-21 har som mål at nedbringe risikoen for forurening af grundvandet fra erhvervsmæssig anvendelse af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Kommunerne skal, hvor der er behov for yderligere beskyttelse, forsøge at opnå frivillige aftaler med lods-ejerne. Hvis ikke kommunerne kommer i mål med beskyttelsen inden udgangen af 2022, vil der i 2023 ved lov komme et generelt forbud mod sprøjtning i BNBO.</p>				
Afledt drift:				
Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Anlægsprojekt Gram		Stednr.: 222.574		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	0,4	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: <i>Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.</i>				
Beskrivelse:				
<p>Vision Gram ønsker, at cykelstiforbindelsen til Gram Lergrav realiseres.</p> <p>I den nordlige del af Gram findes kulturinstitutionerne Gram Slot og Gram Lergrav, som hvert år besøges af mange turister og skoleklasser. En forlængelse af cykelstien vil gøre det muligt for bløde trafikanter at gå og cykle fra Gram og Gram Slot til Museum Sønderjyllands afdeling for Naturhistorie og Palæontologi i Gram, Gram Lergrav.</p> <p>Der er tilbage i 2018 udarbejdet skitseprojekt for en forlængelse af den eksisterende cykelsti frem til Gram Lergrav. Stien forventes etableret som dobbeltrettet. Stien anlægges mellem Vester Lindetvej i syd frem til Gram Lergrav, en strækning på 570 meter. I dag færdes de bløde trafikanter på kørebanen, da kantbane og rabat generelt ikke er egnet til færdsel. For at realisere projektet vil det være nødvendigt at ekspropriere tilgrænsende matrikler.</p> <p>Oprindeligt overslag til cykelstien inkl. ekspropriation, rådgivning, opmåling og uforudsete udgifter var 3,9 mio. kr. Der er siden fragået 2 mio. kr. af budgettet til finansiering af Gram Højskole, så der budgetmæssigt nu er afsat 1,9 mio. kr. til projektet (1,5 mio. kr. i 2021 og 0,4 mio. kr. i 2022)</p> <p>Vision Gram har haft kontakt med entreprenør omkring forventet udgift til etablering af cykelstien, som ligger under det nuværende afsatte budget, men udover anlæg af selve cykelstien, vil der også være udgifter til ekspropriation, landmåler, matrikulære berigtigelser og eventuelle uforudsete udgifter.</p> <p>Der vil blive forelagt en bevillingssag for udvalg og Byråd i løbet af 2021, når der er klarhed over økonomi og projektindhold. Eventuelle udgifter ud over 1,9 mio. kr. til cykelstien kan overvejes medfinansieret af Vision Grams pulje.</p>				
				
Afledt drift:				
1,5 % af anlægssum pr. år til vedligeholdelse og vintervedligeholdelse.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Vedligeholdelse af cykelstier		Stednr.: 222.575		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,5	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Sikre værdien af kapitalapparatet				
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på 1,5 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
<p>Formål med puljen er at sikre, at kommunens cykelstier er i ordentlig stand. Vedligeholdelse en nødvendighed for ikke at miste den investerede kapital. Løbende balanceret vedligehold skal holde "status quo", for at bevare kapitalen.</p> <p>Der er generel fokus på cyklisme i Danmark og i Haderslev. Kommune har stadig et generelt efterslæb på vedligehold af kommunens cykelstier og øvrige asfaltstier.</p> <p>Efterslæbet vil blive reduceret med de tilførte midler, der anvendes til reparationer og udlægning af ny asfaltbelægning. Det vurderes at der først igen er behov for midler i 2025 til vedligeholdelse.</p> <p>Prioriteringen af indsatsen foretages ud fra den generelle tilstand samt hvor der er mest trafik på cykelstierne. Midlerne i 2022 anvendes til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forsegling af cykelstier for at hindre at de udtørre, så vandet trænger ned og ødelægger vejkasen. - Pulje til reetablering af cykelstier i fuld bredde i stedet for lappeløsninger, hvor ledningsejere udfører gravearbejder i 2022. 				
Afledt drift:				
Ingen.				

Projekt: Cykelstipulje med statsrefusion		Stednr.: 222.577		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	5,0	5,0	5,0	-
U/I: Anlægsindtægt	-2,0	-2,0	-2,0	-
Afledt drift:	-	0,1	0,2	0,2
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
<p>Projektet foreslås sammenlagt med pulje til udmøntning af cykelstiplan, jævnfør supplerende budget.</p> <p>Partierne bag "Aftale om grøn omstilling af vejtransporten af 4. december 2020" er blevet enige om udmøntning af midler til cyklisme. Partierne besluttet at afsætte 150 mio. kr. til en ny cykelpulje til medfinansiering af kommunale cykelprojekter i 2021.</p> <p>Parterne ønsker at sikre ny grøn mobilitet gennem ny infrastruktur dedikeret til cyklister og derved bedre muligheder for at vælge cyklen, så den bliver en mere attraktiv transportform.</p> <p>Puljen udmøntes til projekter, som i høj grad afspejler følgende kriterier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ny cykelinfrastruktur dedikeret til cyklister som for eksempel nye cykelstier, dedikerede baner og passager til cyklister • At projektet bidrager til større sikkerhed for cyklister som for eksempel krydsombygninger • At flest muligt får gavn af projektet • At projektet bidrager til bedre sammenhæng, for eksempel ved at styrke integrationen mellem den kollektive trafik og cykling • Viden- og innovationsprojekter som for eksempel mindre forskningsprojekter- og analyseprojekter. <p>I cykelpulje 2021 er tilskudsandelen til anlægsprojekter på op til 50 %. I 2021 ansøges der om medfinansiering til anlæg af fællesstier langs Norgesvej og en del af Louisevej. Et eventuelt tilsagn fra puljen forventes givet i efteråret 2021. Hvis der gives tilsagn, vil der blive forelagt en konkret bevillingssag, hvor Norgesvej/Louisevej vil blive finansieret af ovenstående budget i 2022/2023.</p> <p>Der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til om der kommer nye cykelpuljer i 2022 og frem. Hvis der afsættes penge til nye cykelpuljer, så vil ansøgning til puljen ske med afsæt i stiplanens prioriteringsmodel.</p> <p>Et godt stisystem er en væsentlig faktor til at fremme cyklismen, da det er med til at øge cyklisternes tryghed og sikkerhed. Undersøgelser viser at infrastruktur og attraktive cykelfaciliteter er en væsentlig parameter i forhold til at overflytte trafikanter fra bil til cykel. Der er mange gode grunde til at vælge at cykle eller gå fremfor at tage bilen. Først og fremmest gavner det sundheden og miljøet. Derudover mindskes trængselsproblemerne på vejene samt behovet for flere parkeringspladser.</p> <p>Afledt drift:</p> <p>Ved nyanlæg bør der i budgettet afsættes midler til forøgelse af driftsrammen til drift- og vedligehold samt vinterrydning. Der vil blive redegjort for den afledte driftsudgift i forbindelse med de konkrete bevillingssager, men må forventes at være ca. 0,1 mio. kr. for hver 5 mio. kr. der investeres i nye cykelstier.</p>				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Broer og bygværker		Stednr.: 222.578		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	2,7	2,7	2,7	2,7
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Sikre værdien af kapitalapparatet				
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på 5,4 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
<p>Der er udarbejdet en tilstandsregistrering af broer og bygværker, i 2015 af Ommen & Møller samt af COWI i 2019.</p> <p>Tilstandsregistreringerne viste, at der er et samlet efterslæb på 16,2 mio. kr. til brovedligeholdelse. Efterslæbet hentes ved, at der afsættes et årligt beløb på 2,7 mio. kr. pr. år i 6 år fra 2021 til og med 2026. I budgetforliget 2021 blev der prioriteret 2 mio. kr. i 2021 og 2,7 mio. kr. årligt i de efterfølgende år</p> <p>Målet med de afsatte midler er over 6 år (2021-2026) er at indhente efterslæb på vedligeholdelse af broer og bygværker i kommunen. Haderslev Kommune har ca. 422 broer og bygværker. Broer og bygværker inkluderer almindelige større og mindre broer, rørgennemløb over 50 cm i diameter samt stenkister.</p> <p>Brovedligehold er generelt en nødvendighed for at bevare den investerede samfundskapital, men er også vigtig for trafikikkerheden og f.eks. bevarelse af fredede broer og bygværker. Uden vedligehold vil broer og bygværker forfalde og miste værdi, i nogen tilfælde eksponentielt. Broer og bygværker er en del af vejen elementer, der også har indvirkning på øvrige elementer, f.eks. asfaltveje og rabatter.</p> <p>Bevillingerne betyder nu, at der kan planlægges mere langsigtet og fornuftigt i forhold til f.eks. asfaltering af vejen over bygværker. Bygværker kan renoveres inden vejen står til asfaltudlægning og ikke omvendt.</p> <p>Denne planlægning medfører at det vil være følgende projekter der gennemføres i 2022-2023.</p> <p>Der er følgende behov for renovering i de næste par år:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broen over Gelså på Pionervej udgør 0,9 mio. kr. i reparationsbehov. • Broen på Årupvej over Gelså ved den vestlige udkørsel til Ribe Landevej, udgør 3,4 mio. kr. i reparationsbehov og er planlagt til udførelse senest i 2023. Som noget særligt er broen kategoriseret som bevaringsværdig (opført i 1882). Der er i dag en vægtbegrænsning på broen på max. 3.500 kg. • Et bygværk som står til at blive renoveret som det næste, er en vandførende rørunderføring under Kelstrupvej ved Hans Skausvej i Kelstrup. Der skal ske udskiftning af et Ø75 cm betonrør, som ligger på tværs af vejen i 4 m dybde under kørebanen. • Tillige afsættes en pulje til vedligeholdelse af broer og bygværker i samarbejde med eksterne entreprenører <p>Afledt drift:</p> <p>Siden kommunesammenlægningen har der kun været afsat ca. 0,3 mio.kr. årligt til vedligeholdelse af broer og bygværker. Når efterslæbet er indhentet i 2026, vurderes niveauet for driftsbudget i fremtidige år, for at bibeholde kapitalapparatet. Udgift udover 0,3 mio. kr. årligt vil blive medtaget ved budgetlægning 2027.</p>				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Pulje til realisering af trafikikkerhedsplan			Stednr.: 222.579	
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,0	1,0	1,0	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: <i>Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.</i>				
Beskrivelse:				
<p>Haderslev Kommune har i 2020 vedtaget en ny trafikikkerhedsplan, som udstikker retningslinjerne for trafikikkerhedsarbejdet frem mod 2025.</p> <p>Målsætningen er, at antallet af dræbte og alvorligt tilskadekomne skal halveres, så der højst må være 1 trafikdræbt og 7 alvorligt tilskadekomne på kommunens veje i 2030. Målsætningen er ambitiøs, men fokus på trafikikkerheden har haft positiv effekt på antallet af personskader på kommunens veje. Således er der i perioden 2010-2020 sket et fald på 28 % i antal personskader på kommunens veje.</p> <p>Trafikkerhedsindsatsen har fokus på at udpege, ændre eller ombygge uheldsbelastede lokaliteter og på at gøre eksisterende veje mere selvforklarende og sikre. Desuden er der fokus på at forbedre samarbejdet med skoler, større institutioner og virksomheder om trafikikkerhed, lige som kommunen fortsat vil medvirke i nationale kampagner på trafikikkerhedsområdet og udvikle lokale kampagner i samarbejde med de øvrige sønderjyske kommuner.</p> <p>Målsætningen for trafikikkerhedsarbejdet følger færdselssikkerhedskommissionens anbefaling.</p> <p>Forslag til fordeling af puljen for 2022, vil blive forelagt udvalget i foråret 2022.</p> <p>For budgetår 2023 vil forslag til fordeling af trafikikkerhedspuljen ske i forbindelse med teknisk budgetforslag 2023-2026, så der kan meddeles anlægsbevilling ved budgetvedtagelsen 2023.</p>				
Afledt drift:				
Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Pulje til udmøntning af cykelstiplan			Stednr.: 222.580	
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	2,0	2,0	2,0	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
<p>Målet er at skabe god tilgængelighed for bløde trafikanter til skole, fritidsaktiviteter, arbejde, uddannelse og offentlig transport samt at øge antallet af ture på cykel og til fods.</p> <p>Cykel- og gåstier binder centerbyer, landsbyer og landdistrikter i kommunen bedre sammen. Der er sundhedsmæssige og miljømæssige gevinster at hente, hvis flere cykler i stedet for at tage bilen.</p> <p>Cykelstiplan 2020 blev godkendt af Udvalget for Plan og Miljø den 7. december 2020 mens prioriteringsmodellen for stiplanen blev godkendt af Udvalget for Plan og Miljø 8. marts 2021.</p> <p>Stiplanen indeholder en liste over mulige nye stier samt anlægsoverslag.</p> <p>Der er afsat en årlig pulje på 2 mio. kr. til udmøntning af projekter efter stiplanen. Ønske om yderligere midler i årene 2023-2025 er medtaget i supplerende budget, idet planen indeholder en række projekter, som er af en økonomisk størrelse, så de bør planlægges i lang tid frem for at kunne finansieres.</p> <p>I 2022 er puljen delvist reserveret til en eventuel merudgift på 1 mio. kr. til Ny Erlevvej med opstart i 2021, jævnfør sag i udvalget den 16. april 2021.</p> <p>I 2023 er puljen delvist reserveret til en eventuel merudgift til cykelsti Nustrup til Uldal.</p> <p>Der vil blive fremlagt en sag til udvalget i 2022 om fordeling af puljen, når der er klarhed over hvad Ny Erlevvej kom til at koste.</p>				
Afledt drift:				
De afledte driftsudgifter må forventes at være ca. 0,05 mio. kr. for hver 2 mio. kr. der investeres i nye cykelstier. Der er ikke budgetlagt med afledte driftsudgifter.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Funktionskontrakter på veje		Stednr.: 222.581		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	20,7	20,7	20,7	20,7
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Sikre værdien af kapitalapparatet				
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på 20,7 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
<p>Der er sket en voldsom stigning i belastningen af vejnettet fra mange mindre kommuneveje blev asfalteret i 60'erne og 70'erne. Der er mere trafik og væsentligt tungere køretøjer på vejnettet i dag.</p> <p>Vedligeholdelse af Haderslev Kommunes ca. 1.300 km asfaltveje er en nødvendighed for ikke at miste den store investerede kapital. Løbende balanceret vedligehold skal holde "status quo", for at bevare kapitalen. Til at styre dette anvender Haderslev Kommune et belægningsoptimeringssystem, der prioriterer og optimerer opgaverne på vejnettet i årene fremover.</p> <p>Det er også brugbart i samarbejdet med ledningsejere i kommunen. Asfaltering og fremtidige større ledningsarbejder kan derfor koordineres, så opgravninger i nyasfalterede veje minimeres.</p> <p>Asfaltarbejder: Der er indgået en 15-årig funktionskontrakt på alle klasse 1, 2 og 3 veje fra 2013-2027. Entreprenør skal vedligeholde klasse 1, 2 og 3 asfaltveje ud fra nogle skadeskrav til asfalten. Hvis kravene overskrides, skal entreprenøren bringe tilstanden op igen. Kontrakten indeholder også vedligehold af samme veje med hensyn til lapning af slaghuller og afskalninger. Entreprenøren har metodefrihed på reparationer og udlægning af asfalt.</p> <p>Der udføres tilstandsvurderinger på vejene af eksterne, i en turnus på 4 år. Dette er kommunens forpligtelse i de 15 år ifølge kontrakten. Udgiften til tilstandsvurderinger er ikke en del af funktionskontrakten, de betales ved siden af.</p> <p>Udover funktionskontrakten er der indgået en 4-årig rammeaftale fra 2020 til og med 2023. Rammeaftalen omfatter opgaver indenfor asfaltarbejde, som ikke er omfattet af funktionskontrakten. Det er bl.a. fulddækkende asfaltarbejder og lapning af huller på alle veje indenfor byskilte. Rammeaftalen dækker desuden arbejder på klasse 4 veje udenfor byskilte, inklusive lapninger. Kommunen udleverer hvert år en liste over årets asfaltarbejder til entreprenøren. Når arbejdet er udført, afregnes arbejdet i henhold til rammeaftalens prisliste. Større reparationsarbejder udføres også under rammeaftalen. Kontrakter og budget pristalsreguleres årligt.</p>				
Afledt drift:				
Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Cykelsti Nustrup – Uldal		Stednr.: 222.582		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	3,4	3,5	-	-
Afledt drift:	-	-	0,1	0,1

Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter

Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Beskrivelse:

Projektet indeholder etablering af 2,5 meter bred dobbeltrettet cykelsti langs Røddingvej fra Overgade i Nustrup til Uldalvej, se nedenstående oversigtskort.

Projektet er beregnet til at koste 8,9 mio. kr. Der er indtil videre kun budgetlagt med 7,4 mio. kr. til projektet. Efter detailprojektering vil nyt overslag vise om det afsatte budget kan holde, eller om der skal findes yderligere finansiering til projektet i 2023.

Formålet med projektet er at skabe en tryk forbindelse for cyklister mellem Nustrup og Vojens. Nustrup ligger ca. 6 km fra Skrydstrup og 9 km fra Vojens. Det meste af strækningen har cykelsti, men der er et missing link på 2,8 km langs Røddingvej, hvor cyklister skal færdes på kørebanen. Her er vejen 6,2 meter bred og hastighedsniveauet er meget højt. 15 % af køretøjerne kører over 97,7 km/t. Selvom trafikmængderne med en gennemsnitlig årsdøgnstrafik på under 1.200 køretøjer om dagen ikke er store, så gør de høje hastigheder og vejens udformning, at den er utryk at færdes på som cyklist. Der har været cyklist dødsulykke på strækningen tilbage i 2012. Strækningen har været med i stiplan, men er taget ud, efter cykelstien er særskilt budgetteret.

Skolen i Nustrup går kun til 6. klasse. Aktuelt er der 63 elever. Eleverne skal derefter til Vojens. Der går bus til både Vojens og Haderslev. Cykelstien vil fungere som sikker skolerute for eleverne fra Nustrup. Cykelstien vil også være sikker forbindelse til de mange fritidsaktiviteter og arbejdspladser i Vojens og Skrydstrup herunder flyvestationen, som er under udbygning.

I 2021 udføres projektering og forarbejder til at igangsætte ekspropriation i 2022. I 2022 udføres ekspropriation. I 2023 opstartes anlægsarbejdet. I supplerende budget er medtaget forslag om forskydning af 3 mio. kr. fra 2022 til 2023, idet cykelsti anlægges om sommeren.



Afledt drift:

Udvidelse af driftsrammen med 1,5 % af anlægssummen svarende til 0,1 mio. kr. årligt fra 2023. Beløbet er ikke afsat i budgetlægningen 2022-2025.

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "–" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

7.1.6. Udvalget for Sundhed og Forebyggelse

Investeringsoversigt (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	U/I	2022	2023	2024	2025
<i>Teknisk budget</i>					
Udvidelse af Sundhedscenter Haderslev	U	3,0	-	-	-
Udvalget for Sundhed og Forebyggelse, Total		3,0	-	-	-

Projektbeskrivelser

Projekt: Udvidelse af Sundhedscenter Haderslev		Stednr.: 488.521			
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025	
U/I: Anlægsudgift	3,0	-	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter					
Anlægsbevilling: Der er meddelt anlægsbevilling til projektet.					
Beskrivelse:					
Region Syddanmark og Haderslev Kommune ønsker at udvide Sundhedscenter Haderslev med 650 m ² . Projektet vil blive nærmere beskrevet efter gennemførelse af idébeskrivelsen, som er igangsat i foråret 2020. Der er afsat 12,4 mio. kr. til udvidelse af Sundhedscenter Haderslev i samarbejde med Region Syddanmark.					
Der er modtaget tilskud fra Sundheds- og Ældreministeriet på 7,280 mio. kr. Beløbet er bogført i år 2020. I år 2020 afholdes der udgifter for 0,570 mio. kr. til idébeskrivelse af udvidelsen.					
Sundheds- og ældreministeriet har den 4. september 2020 godkendt, at anlægsprojektet afsluttes i løbet af 2. kvartal 2022. Det godkendes således også, at det endelige regnskab og afrapportering for projektet fremsendes senest 30. september 2022.					
Det afsatte budget skal justeres i størrelsesorden 0,037 mio. kr. i budgetlægningen 2022-2025, således forudsætningerne om egenfinansiering i tilskudsansøgningen kan nås.					
Afledte driftsudgifter og – indtægter:					
Der kan vise sig behov for en genberegning af afledt drift, når alle lokaler er fastlagt og fordelt i budgetlægningen 2022-2025.					

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

7.1.7. Voksenudvalget

Investeringsoversigt (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	U/I	2022	2023	2024	2025
<i>Teknisk budget</i>					
Opførelse af 16 Ældreboliger på Højmarken i Gram	U	24,3	5,0	-	-
Servicearealer på Højmarken i Gram	U	6,0	-	-	-
Servicearealer på Højmarken i Gram	I	-0,6	-	-	-
Velfærdsteknologiske løsninger	U	1,0	1,0	1,0	-
Etablering af kommunalt aflastningstilbud	U	-	3,7	-	-
Udvalget for Sundhed og Forebyggelse, Total		30,7	9,7	1,0	-
- heraf indtægter		-0,6	-	-	-

Projektbeskrivelser

Projekt: Opførelse af 16 Ældreboliger på Højmarken i Gram		Stednr.: 019.500			
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025	
U/I: Anlægsudgift	24,3	5,0	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter					
Anlægsbevilling: <i>Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.</i>					
Beskrivelse:					
Højmarken består i dag af 3 huse i et plan med i alt 26 boliger. Der er fremsat ideoplæg om udvidelse af Højmarken med 16 demensvenlige boliger med tilhørende servicearealer.					
Udvidelsen af Højmarken skal være et fleksibelt plejetilbud, som løbende kan bruges og tilpasses til flere forskellige slags indsatser fx plejebolig, aflastning på døgn- eller dagsbasis, et dagcenter-lignende tilbud med aflastning i dagtimerne eller et aften-/nattilbud for borgere med demenssygdom, som gør det svært for pårørende at sove om natten.					
Voksenudvalget har den 3. december 2019 behandlet plejeboliganalysen, som viser at der forventes at være et behov for 8 yderligere demenspladser i Haderslev Kommune i 2023.					
Udvidelsen er på 1.200 m2 ældreboliger og 260 m2 servicearealer, i alt 1.460 m2. Der er anvendt en m2-pris på 27.500 kr. pr. m2 inkl. moms., svarende til en samlet udgift til boligareal på 33,0 mio. kr. Hertil kommer udgiften til grunden på 1,3 mio. kr., hvilket giver en totaludgift på 34,3 mio. kr.					
Rammebeløbene for at bygge almene plejeboliger (boligarealet) er efter den 1. august 2020 på 24.262,50 kr. pr. m2 inkl. moms. I alt 29,2 mio. kr.					
Rammebeløbet kan finansieres med låneoptagelse på 25,7 mio. kr. (88%), grundkapitalindskud 2,9 mio. kr. (10%) og beboerindskud 0,6 mio. kr. (2%). Alle afsat i 2023.					
De eksisterende ældreboliger har afholdt udgiften til hele grunden, derfor skal grundudgifterne på 1,5 mio. kr. til de nye ældreboliger afregnes med de oprindelige ældreboliger. Lånet til de oprindelige ældreboliger skal nedsættes tilsvarende.					
Afledt drift:					
Huslejen i de nye boliger forventes at blive ca. 7.000 kr. pr. måned ekskl. forbrug. Borgerne vil kunne søge om boligydelse. Udgiften til boligydelse er ikke opgjort.					

Projekt: Opførelse af 16 Ældreboliger på Højmarken i Gram**Stednr.: 019.500**

I budgetforliget er det aftalt at Engparken udfases i forbindelse med etablering af de nye pladser på Højmarken. Driftsbudgettet overføres fra Engparken til Højmarken.

Øvrige forhold:

Hvis plejeboligerne i Engparken skal anvendes til andet end ældre og handicapboliger, skal restgælden dog indfries. I foråret 2020 udgør gælden ca. 7,4 mio. kr.

Afledte anlægsprojekter og finansieringsposter af ovenstående projekt

I tilknytning til dette projekt er der afsat

- Rådighedsbeløb til Etablering af servicearealer på Højmarken i Gram med netto 5,4 mio. kr. i 2022.
- Budget til grundkapitalindsud i Landsbyggefonden på 2,9 mio. kr. i 2023.
- Optagelse af lån til ældreboligbyggeriet på 25,7 mio. kr. i 2023.
- Budget til beboerindsudslån på 0,6 mio. kr. i 2023.

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Servicearealer på Højmarken i Gram**Stednr.: 018.511**

Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	6,0	-	-	-
Anlægsindtægt:	-0,6	-	-	-

Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter

Anlægsbevilling: *Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.*

Beskrivelse:

Der er fremsat ideforslag om opførelse af 16 demensvenlige boliger med tilhørende servicearealer på Højmarken i Gram.

Servicearealer og personaleforhold omfatter 260 m² af det samlede byggeri på 1.460 m². Rammebeløbet til servicearealer er 22.000 kr. pr. m², hertil kommer udgiften til grunden på 0,276 mio. kr. svarende til en samlede anlægsudgift på 6,0 mio. kr.

Servicearealtilskuddet udgør 0,6 mio. kr. I alt en samlet nettoudgift på 5,4 mio. kr.

Afledt drift:

De afledte driftsudgifter til servicearealerne forventes dækket fra frigjorte midler på Engparken.

"+" betyder udgifter/mindre indtægter

"-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Velfærdsteknologiske løsninger		Stednr.: 527.504		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,0	1,0	1,0	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
<p>De behov, som kan dækkes af digitale løsninger, er meget forskellige. Utryghed i hverdagen kan for nogen reduceres gennem tryghedsopkald via skærm, hvor borgeren kan komme i kontakt med en medarbejder. For mennesker med fx kroniske lunge- og hjertesygdomme kan digitale løsninger hjælpe til, at besøg hos lægen undgås, fordi målingerne løbende kan foretages derhjemme, ligesom medicinrobotter kan bidrage til at sikre korrekt medicinindtagelse.</p> <p>Det er vigtigt at understrege, at digitale løsninger ikke er det rette for alle, og mange også i fremtiden vil have behov for hjemmehjælp, som vi kender det. Digitale løsninger vil dog være et supplement, som har potentiale til at give mange mennesker oplevelse af større frihed og mulighed for at klare mere selv i hverdagen. Ligesom det for nogen vil være det, som kan give større tryghed.</p> <p>I stedet for at skulle tilpasse hverdagen til et besøg fra en social- og sundhedsassistent eller sygeplejerske, som kun kan angive et tidsrum fremfor et tidspunkt, muliggør de digitale besøg, at det koordineres mere præcist, hvilket giver borgeren mere frihed. Tilbage meldingen fra flere mennesker der i dag modtager hjælp fra hjemmeplejen er, at det har en stor betydning, hvis der er mulighed for i højere grad at være med til at bestemme, hvornår og hvordan hjælpen gives. Dette vil digitale besøg i højere grad kunne bidrage til.</p> <p>Stednummeret, der står øverst, vil blive ændret fra år til år i forbindelse med opstart på et nyt år.</p>				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter

"-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Etablering af kommunalt aflastningstilbud				
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	-	3,7	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
<p>Beløbet afsættes til løbende etablering af specialpladser til både børne- og voksenområder herunder især aflastningstilbud.</p> <p>Pladserne søges etableret i Engparken, og beløbet afsættes til nødvendig særlig indretning, samt brand og alarmsikring.</p> <p>Beløbet afsættes i 2023 og forventes anvendt til etablering og løbende oprettelse af pladser efter beslutning i Voksenudvalget og Socialudvalget.</p>				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter

"-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

7.1.8. Økonomiudvalget

Investeringsoversigt (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	U/I	2022	2023	2024	2025
<i>Vedtaget budget</i>					
Byudvikling	U	10,9	2,5	6,1	-
Østergade/Honnørkajen. Klargøring af grund, samt etablering af udenoms arealer og pumpestationer	U	-	1,0	1,2	-
Vojens Andelsboligforening - salgsindtægter	I	-2,7	-	-	-
Salg af jord	I	-2,0	-2,0	-	-
Centerbyer	U	2,0	-	-	-
Anlægstilskud til Brand og Redning Sønderjylland	U	1,4	1,3	1,4	1,4
Bygningsvedligeholdelse m.v.	U	33,2	33,2	32,4	32,3
DK2020	U	1,0	1,0	1,0	-
Borgerbudgettering Haderslev /Starup	U	1,0	1,0	1,0	-
Strukturelle ændringer på borgernære områder	U	2,5	10,0	10,0	-
Uudmøntet anlægspulje	U	-	26,0	45,0	117,1
Økonomiudvalget anlæg Total		47,2	74,0	98,1	150,8
<i>-heraf indtægter</i>		<i>-4,7</i>	<i>-2,0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projektbeskrivelser

Projekt: Byudvikling		Stednr.: 002.548			
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025	
U/I: Anlægsudgift	10,9	2,5	6,1	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter					
Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.					
Beskrivelse:					
Projektet Byudvikling benyttes til igangværende og kommende boligbyggemodninger.					
Lokalplanen for boligområdet ved Fredsted, Haderslev er vedtaget. Arealerne i Fredsted er erhvervet i 2020 og i marts 2021 er der bevilliget midler til byggemodning af etape 1 på anlægsprojektet 002.551 Fredsted Vest.					
På Byrådets møde d. 1. juni 2021 blev der prioriteret og flyttet 5,1 mio. kr. fra 2024 til 2021 til etablering af 2. etape på Digevej i Starup. Denne forskydning er en del af den nye jordforsyningsmodel.					
Den nye Jordforsyningsmodel går efter at byggemodne ud fra en efterspørgselsdrevet tilgang, og derefter geninvestere indtægterne fra salget af grunde i kommende udstykninger. På den måde skabes et kredsløb som i de kommende år forventes at løbe rundt.					
Afledte driftsudgifter og – indtægter:					
Ingen.					

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Østergade/Honnørkajen. Klargøring af grund, samt etablering af udenoms arealer og pumpestationer		Stednr.: 003.500		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	-	1,0	1,2	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på 2,2 mio. kr. til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
Haderslev Byråd har i mødet den 26. marts 2019, pkt. 28 godkendt et salg af en række arealer på Haderslev Havn. Afledt heraf er der nogle følgeomkostninger som betales af Haderslev Kommune.				
Det er aftalt med køber og Provas, at den lille pumpestation nedlægges og en ny opføres på arealet tilhørende kommunen og beliggende umiddelbart op til det købte areal. Samtidig er det aftalt at køber skal bidrage til forskønnelse af den store pumpestation. Den kommunale udgift til dette er på 1,0 mio. kr. i 2023.				
Når byggeriet er opført, vil der være udgifter på 1,2 mio. kr. til etablering af udenomsarealer m.v. langs dele af strækningen af Jomfrustien samt ved Honnørkajen. Det skal bemærkes, at der ikke er afsat midler til fornyelse af kajkonstruktionen langs Honnørkajen.				
Afledte driftsudgifter og – indtægter:				
De afledte driftsudgifter til vedligehold og renholdelse af udenoms arealerne er ikke beregnet.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Vojens Andelsboligforening - salgsindtægter		Stednr.: 005.509		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsindtægt	-2,7	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og Investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
Teknik og Miljø har indhentet vurdering af markedsprisen. Det skønnes at nuværende markedspris er lave, end den i budgettet indarbejdede salgsindtægt. Vojens Andelsboligforening forventer snarest at fremsende købstilbud/optio n på det kommunalt ejede areal. Så snart tilbuddet på køb er fremsendt vil sagen blive behandlet i Økonomiudvalget.				
Der forventes solgt en grund til Vojens Andelsboligforening, beliggende vest for Stadion Alle 5A, matr.nr. 183g, Vojens Ejerlav.				
Afledte driftsudgifter og – indtægter:				
Ingen relateret til salget.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Salg af jord		Stednr.: 005.510		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsindtægt	-2,0	-2,0	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og Investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på -2,0 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse: Der er en forventet salgsindtægt på 2 mio. kr. årligt i årene 2022-2023. Økonomiudvalget har i mødet den 21. oktober 2019 truffet principbeslutning om salg af arealer fra potenti-alelisten. Kommunen ejer mere end 2.800 ejendomme/parceller og i alt ca. 800 ha. Først og fremmest er der tale om arealer, som er erhvervet med henblik på by- og erhvervsudvikling eller af infrastrukturelle hensyn. Arealerne på potentialelisten er således ikke i kommuneplanen udlagt til bolig- eller erhvervsformål, eller indgår som perspektivarealer. Betingelser for gennemførelse: Beslutningskompetencen til at udbyde arealer til salg ligger hos Økonomiudvalget. Afledte driftsudgifter og – indtægter: Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Centerbyer		Stednr.: 015.515		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	2,0	-	-	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og Investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse: Der er i år 2022 afsat 2 mio. kr. til centerbyer til fornyelse af infrastruktur i centerbyerne (Gram, Vojens og Haderslev). Det vil sige til pladser, fortove, gader, byrums-inventar m.v. Økonomiudvalget drøfter det nærmere indhold med henblik på senere prioritering. Afledte driftsudgifter og – indtægter: Ved udmøntning af anlægsbeløbet, skal der særskilt findes finansiering til evt. afledte driftsudgifter.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Anlægstilskud Brand og Redning		Stednr.: 095.510		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,4	1,3	1,4	1,4
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Basisbudget				
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på 1,353 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
Kommunen er som del af samarbejdet mellem Brand og Redning Sønderjylland og Haderslev, Tønder og Aabenraa Kommuner, forpligtet til at bidrage til drifts- og anlægsbudgettet.				
Drifts- og anlægsudgifter for 2022 bliver fremskrevet med anbefalingerne i KL's budgetvejledning for 2022 jf. Brand & Redning Sønderjyllands vedtægter, pkt. 14.3.				
Såvel drifts- som anlægstilskud for 2022 skal betales til Brand & Redning Sønderjylland i to halvårige rater, henholdsvis 1. januar 2022 og 1. juli 2022, jf. Brand & Redning Sønderjyllands vedtægter, pkt. 16.3.				
Der er afsat særskilt driftsbudget på 12,5 mio. kr. årligt.				
Afledte driftsudgifter og – indtægter:				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Bygningsvedligeholdelse m.v.		Stednr.: 650.545		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	33,2	33,2	32,4	32,3
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Basisbudget				
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på 33,168 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse:				
Haderslev Kommune har ca. 190 ejendomme med ca. 660 bygninger på og med et samlet etageareal på ca. 290.000 m2. Der er tale om en meget blandet bygningsmasse bestående af skoler, børnehaver, plejecentre, administrationsbygninger offentlige toiletter, entreprenørbygninger, sportshaller m.v.				
Det politiske styringsredskab er "Retningslinjer for vedligeholdelse af Haderslev Kommunes bygninger".				
Midlerne til bygningsvedligehold anvendes primært til større vedligeholdelsesopgaver på klimaskærm og tekniske installationer i de kommunale bygninger inkl.:				
<ul style="list-style-type: none"> • Asbestreoveringer af skoler, børnehaver m.v. • Undersøgelse af og Radon-sikring i bygninger • Kloaksepareringer • Energibesparende foranstaltninger • AT-påbud. Sikring af et godt arbejdsmiljø og sikring af et godt indeklima • Pulje til færdiggørelse af byggeopgaver, hvor der er aflagt anlægsregnskab. 				
Afledt drift:				
Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: DK2020		Stednr.: 650.546		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,0	1,0	1,0	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles anlægsbevilling på 1,022 mio. kr. til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen. – Samtidig flyttes projektet til Udvalget for Plan og Miljø.				
Beskrivelse:				
<p>Midlerne er afsat til at markere, at klima er en vigtig del af det at have en bæredygtig kommune. Formålet er at nedbringe energiforbruget og CO2-udledningen.</p> <p>Haderslev Kommune er blevet optaget i klimaprojektet DK2020 i november 2020. Ved deltagelse i DK2020 får kommunen en metode til at udarbejde en klimaplan i løbet af 2021/2022. Klimaplanen har til formål, at kommunen bliver modstandsdygtig over for klimaforandringer og kan leve op til Paris-aftalens formål om at opnå netto-nul udledning af drivhusgasser senest i 2050. Derudover skal klimaplanen demonstrere, hvordan kommunen kan tilpasses til de forventede klimaforandringer på kort og lang sigt, ved for eksempel øgede nedbørsmængder eller vandstand. Klimaplanen skal også beskrive, hvordan planen kan implementeres.</p> <p>Deltagelsen er afhængig af, at kommunen afsætter de nødvendige ressourcer til medarbejdertimer, herunder projektleder og tværfagligt team med forankring i alle forvaltninger. Der ansættes en projektleder i Miljøafdelingen i 2021 i forsommeren 2021 i foreløbigt 1 ½ år.</p> <p>Som deltager i DK2020-forløbet, vil det betyde at kommunen igennem projektperioden på cirka halvanden år vil få hjælp til at lave klimaplan, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • løbende sparring og rådgivning fra regionale organisationer samt videns bidrag fra den grønne tænketank Concito, • workshops og konferencer om internationale standarder for klimaplanlægning • deltagelse i læringsnetværk med andre kommuner • mulighed for at søge konsulentbistand • synlighed gennem landsdækkende kommunikations- og presseindsats • godkendelse af klimaplanen efter den internationale standard Climate Action Planning Framework CAPF. 				
Afledte driftsudgifter og – indtægter:				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Borgerbudgettering Haderslev/Starup			Stednr.: 668.510	
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,0	1,0	1,0	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og Investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse: <p>Det er vigtigt for at sikre en sammenhængende kommune at der også sikres gode vilkår i det åbne land og landsbyerne. Dette understøtter forligspartierne ved blandt andet at afsætte midler til borgerbudgettering i Haderslev/Starup området.</p> <p>Der er en sag på vej i Økonomiudvalget vedrørende revidering og gentænkning af "politik for medborgerskab og samspil med frivillige".</p>				
Afledte driftsudgifter og -indtægter: Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Strukturelle ændringer på borgernære områder			Stednr.: 676.506	
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	2,5	10,0	10,0	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og Investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse: <p>Omstillingspulje til lokalbyer med henblik på understøttelse af strukturelle ændringer for at afhjælpe konsekvensen af lokale ændringer i befolknings sammensætningen.</p> <p>Pulje til strukturel tilpasning på institutioner primært på daginstitutioner og skoler.</p>				
Afledte driftsudgifter og -indtægter: Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Udmøntet anlægspulje			Stednr.: 676.506	
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	-	26,0	45,0	117,1
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og Investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.				
Beskrivelse: <p>Der er afsat en udmøntet anlægspulje, som kan udmøntes i en senere budgetlægning. Rådighedsbeløbene for 2023 og 2024 er finansieret i budgetforliget 2021-2024. Fra 2025 er der indlagt en udmøntet pulje til konkrete projekter jf. budgetstrategien 2022-2025.</p>				
Afledte driftsudgifter og -indtægter: Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

7.1.9. Landdistriktsudvalget

Investeringsoversigt (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	U/I	2022	2023	2024	2025
<i>Teknisk budget</i>					
Pulje til Landsbyfornyelse, udgifter	U	6,3	2,5	2,5	-
Pulje til Landsbyfornyelse, indtægter	I	-3,8	-1,5	-1,5	-
Borgerbudgettering	U	1,3	1,3	1,3	-
Landdistriktpulje	U	1,0	1,0	1,0	-
Landdistriktsudvalget, Total		4,8	3,3	3,3	0,0
- heraf indtægter		-3,8	-1,5	-1,5	-

Projektbeskrivelser

Projekt: Pulje til Landsbyfornyelse		Stednr.: 015.517			
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025	
U/I: Anlægsudgift	6,3	2,5	2,5		-
U/I: Anlægsindtægt	-3,8	-1,5	-1,5		-
Afledt drift:	-	-	-		-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter					
Anlægsbevilling: Der meddeles ikke anlægsbevilling til projektet i forbindelse med budgetvedtagelsen.					
Beskrivelse:					
Puljen forventes omdøbt til Område- og landsbyfornyelse. Se forslag under supplerende budget.					
Puljen til Landsbyfornyelse kan anvendes i byer med under 4.000 indbyggere og i det åbne land. Det er således kun i byerne Haderslev og Vojens, at puljen ikke kan anvendes.					
Puljen kan anvendes til områdefornyelse, istandsættelse af nedslidte private udlejningsboliger, ejer- og andelsboliger, forsamlingshuse og erhverv beliggende i bygninger, der indeholder både beboelse og erhverv, nedrivning af nedslidte boliger og erhvervsbygninger, fjernelse af skrot og affald på boligejendomme, kommunalt opkøb af nedslidte ejendomme med henblik på istandsættelse eller nedrivning, ombygning af tomme erhvervslokaler og tomme offentligt ejede bygninger til udlejningsboliger, indretning af byrum på tomme grunde, hvor kommunalbestyrelsen giver – eller har givet støtte til nedrivning efter byfornyelsesloven samt genhusning, når dette er nødvendigt på grund af istandsættelse, nedrivning eller kondemnering af sundheds- eller brandfarlige boliger.					
Hvert år i februar tildeler staten rammer til landsbyfornyelse. Statens rammer svarer til det kommunen kan få hjem i statsrefusion. Refusions-satsen er på 60%, dog i 2021 var satsen hævet til 80% af afholdte udgifter.					
På nuværende tidspunkt er der ikke afsat rammer til refusion på finansloven for 2023 og frem.					
Afledt drift:					
Ingen, medmindre det er kommunale bygninger, som nedrives.					

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Borgerbudgettering		Stednr.: 668.508		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,3	1,3	1,3	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: <i>Der meddeles anlægsbevilling på 1,3 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen.</i>				
Beskrivelse:				
Midlerne ønskes anvendt til udvikling af landdistrikterne.				
I 2021 er midlerne fordelt med 1,247 mio. kr. til Borgerbudgettering, 0,020 mio. kr. til tilskud til LAG Små-øerne og de resterende 0,079 mio. kr. er afsat i Landdistriktsudvalgets udviklingspulje.				
I 2021 har hvert landdistrikt, efter anmodning, haft mulighed for at få tildelt et tilskud på 50.000 kr. fra puljen til rådighed for aktiviteter i det enkelte landdistrikt efter eget ønske, f.eks. mindre driftsopgaver, dog ikke løn. Alle borgere i det konkrete lokalsamfund skal have mulighed for at involvere sig, komme med projektforslag, samt indflydelse på hvilke projekter, der skal gennemføres.				
Afledt drift:				
Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Landdistriktspulje		Stednr.: 668.500		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
U/I: Anlægsudgift	1,0	1,0	1,0	-
Afledt drift:	-	-	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Anlægsbevilling: <i>Der meddeles anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen,</i>				
Beskrivelse:				
Fra 2021 til 2024 er der afsat en pulje på 1 mio. kr. årligt.				
Puljen er i 2021 fordelt med 0,5 mio. kr. som kan søges af landdistrikterne ud fra de godkendte kriterier som understøtter Landdistriktsudvalgets strategiske arbejde med at disponere og motivere udvalgte projekter i landdistrikterne.				
Der er tale om støtte, der er for store til borgerbudgettering og for små til det generelle anlægsbudget. Initiativerne skal understøtte og styrke levedygtige landsbyer. Initiativerne skal have fokus på udvikling og optimering af faciliteter, nye som gamle. Fokus på aktiviteter, der samler landsbyerne og åbner for nye aktiviteter, målgrupper, foreninger, og som fremmer børn og unges deltagelse i foreningslivet. Initiativet skal understøtte mindst ét af de fire temaer i Haderslev Kommunes Landdistriktspolitik "Forbindelser og Fællesskaber".				
De sidste 0,5 mio. kr. er disponeret til udvalgets senere prioritering til direkte understøttelse af udvalgets indsatsområder og handleplaner.				
Afledt drift:				
Ingen.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

8. Grundkapitalindskud

Landsbyggefonden har til formål at støtte og udvikle alment boligbyggeri gennem forskellige tilskuds- og låneordninger. Der er i 2022 afsat 10,9 mio. kr. til grundkapitalindskud til boligprojekt hos Vojens Andels-Boligforening og 2,9 mio. kr. til opførelse af ældreboliger i Gram. Desuden er der i alle årene afsat 0,9 mio. kr. til kommunens andel til kapitaltilførsel ud fra 1/5-ordningen.

Det kommunale grundtilskud vil være mellem 8% og 12% for familieboliger afhængig af den gennemsnitlige boligstørrelse, således kommunerne skal indskyde færrest penge ved byggeri af små boliger og flest penge ved byggeri af store boliger. Det kommunale grundkapitalindskud for ungdomsboliger og ældreboliger er på 10%. Nedenfor følger beskrivelser af forslag til indskud i Landsbyggefonden.

Grundkapitalindskud (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	U/I	2022	2023	2024	2025
<i>Teknisk budget</i>					
Vojens Andels-Boligforening	U	10,9	-	-	-
Ældreboliger Gram	U	-	2,9	-	-
Kapitaltilførsel	U	0,9	0,9	0,9	0,9
Grundkapitalindskud, Total		11,8	3,8	0,9	0,9

Projektbeskrivelser:

Projekt: Grundkapitalindskud Vojens Andels-Boligforening		Funktion: 08.32.24			
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025	
Finansudgift	10,9	-	-	-	
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter					
Beskrivelse:					
Vojens Andels-Boligforening ønsker at opføre 55 almene boliger i Vojens. Økonomiudvalget har den 18. marts 2019 ønsket at et projekt med en privat investor indgik i budgetforhandlingerne.					
Økonomiudvalget har den 22. februar 2021 meddelt, at projektet kan opføres som rent alment projekt, inden for den allerede afsatte grundkapital. Projektet medfører kommunal grundkapital på 10,9 mio. kr.					
Projektet forventes realiseret i 2022.					
Kommunen ejer en del af arealet hvor boligerne skal opføres. Der er taget højde for salget i anlægsbudgettet.					
Der har siden årsskiftet været stigende tomgang i de almene boliger i kommunen, heraf har der ingen nævneværdig tomgang været i Vojens eller i Vojens Andels-Boligforening, som melder om venteliste til deres boliger.					

"+" betyder udgifter/mindre indtægter/træk på kassen "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Grundkapitalindskud Ældreboliger i Gram		Funktion: 08.32.24		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Finansudgift	-	2,9	-	-
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Beskrivelse: Haderslev Kommune planlægger at opføre 16 ældreboliger på Højmarken i Gram. Der henvises til anlægsbeskrivelsen under Voksenudvalgets område. På den baggrund er der afsat grundkapital på 2,9 mio. kr. i budgetlægningen 2021-2024. Voksenudvalget kommer med et forslag til ændring i boligernes størrelse, hvilket får afledt effekt for det afsatte beløb. Der henvises til den supplerende budgetlægning.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter/træk på kassen "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

Projekt: Kapitalindskud		Funktion: 08.32.24		
Økonomi (i mio. kr. 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Finansudgift	0,9	0,9	0,9	0,9
Kategori: Udviklings- og investeringsprojekter				
Beskrivelse: Boligselskaberne har mulighed for at søge om godkendelse af ombygningsprojekter m.v. i henhold til reglerne om støttet boligbyggeri. På den baggrund er der afsat 0,9 mio. kr. årligt til kapitalindskud. Beløbet er videreført i år 2025.				

"+" betyder udgifter/mindre indtægter/træk på kassen "-" betyder indtægter/mindre udgifter/henlæggelser

9. Takstoversigt for Haderslev Kommune 2022

Udvalget for Børn og Familier		(Beløb i kr. i 2022 pl)	
Dagtilbud	2021	2022	
Dagpleje			
Fuldtidspladser, betaling i 11 måneder	2.628	2.681	
Deltidspladser 32 timer, betaling i 11 måneder	2.235	2.280	
Deltidspladser 30 timer, betaling i 11 måneder (ny takst)	1.712	1.747	
Daginstitutioner 0-2 årige			
Fuldtidspladser, betaling i 11 måneder	3.175	3.239	
Deltidspladser 20 timer, betaling i 11 måneder	1.904	1.943	
Deltidspladser 30 timer, betaling i 11 måneder (ny takst)	2.315	2.362	
Daginstitutioner 3-6 årige			
Fuldtidspladser, betaling i 11 måneder	2.038	2.079	
Deltidspladser 20 timer, betaling i 11 måneder	1.223	1.248	
Deltidspladser 30 timer, betaling i 11 måneder (ny takst)	1.619	1.652	
<i>Taksten udgør 25 procent af bruttodriftsudgiften jfr. dagtilbudslovens § 31-§34.</i>			
<i>Taksten opkræves over 11 måneder, idet juli måned er betalingsfri.</i>			
<i>Fra 2019 har forældre på barsel ret til en deltidsplads på 30 timer om ugen til børn i husstanden.</i>			
Tilskud til privatinstitutioner	2021	2022	
Driftstilskud pr. måned i 12 måneder (inkl. administration og bygninger) 0- 2 år			
Driftstilskud pr. fuldtidsplads	7.831	7.990	
Driftstilskud pr. deltidsplads 20 timer	3.196	3.261	
Driftstilskud pr. måned i 12 måneder (inkl. administration og bygninger) 3-6 år			
Driftstilskud pr. fuldtidsplads	5.337	5.445	
Driftstilskud pr. deltidsplads 20 timer	2.179	2.223	
Tilskud til private børnepassere og pasning af egne børn			
Tilskud til privat pasning 0 - 2 år pr. måned			
Tilskud til privat børnepasning	5.316	5.424	
Tilskud til pasning af egne børn	5.768	5.885	
Tilskud til privat pasning 3-6 år pr. måned			
Tilskud til privat børnepasning	3.804	3.881	
Tilskud til pasning af egne børn	4.204	4.289	
<i>Forældre kan få tilskud til pasning af egne børn. Tilskuddet til pasning af egne børn må maksimalt udgøre 85 % af den billigste nettodriftsudgift i et dagtilbud i samme aldersgruppe i kommunen. I Haderslev Kommune er besluttet 75 % af nettodriftsudgiften.</i>			
SFO	2021	2022	
Heldagsmodul pr. måned i 11 måneder pr. år	1.817	1.853	
Eftermiddagsmodul pr. måned i 11 måneder pr. år	1.453	1.482	
Morgenmodul pr. måned i 11 måneder pr. år	745	760	
Takster i juli måned			
Sommerferieordning, betaling pr. uge i ferieperioden	1.134	1.161	
Ungdomsklubber	2021	2022	
Ungdomsklubber kr. pr. halvår	100	102	
<i>Derudover betaling ved deltagelse i aktiviteter afhængig af aktivitet</i>			

Ungdomsskole	2021	2022
Førstehjælp til knallertkørekort	385	394
Knallertkørekort (fastsat af Rådet for sikker trafik)	500	512
2. teoriprøve til knallertkørekort (fastsat af Rådet for sikker trafik)	230	236
2. køreprøve til knallertkørekort (fastsat af Rådet for sikker trafik)	230	236
Jagttegn	775	793
Speedbåds kørekort	800	819
Naturskolen (<i>andre brugere end kommunale folkeskoler</i>) pr. time (<i>mindst 2 timer pr. gang</i>)	525	537
Kommunale specialskoler (inkl. serviceændringer fra 2019)	2021	2022
Louiseskolen undervisning pr. dag ekskl. befordring - elevkategori 1	834	850
Louiseskolen undervisning pr. dag ekskl. befordring - elevkategori 2	1.363	1.390
Louiseskolen undervisning pr. dag ekskl. befordring - elevkategori 3	1.838	1.875
Louiseskolen undervisning pr. dag ekskl. befordring - elevkategori 4	2.358	2.405
Louiseskolen undervisning pr. dag ekskl. befordring - elevkategori 5	1.531	1.561
Louiseskolen fritids. pr. dag ekskl. befordring - elevkategori 1 morgen	107	109
Louiseskolen fritids. pr. dag ekskl. befordring - elevkategori 1 eftermiddag	214	218
Louiseskolen fritids. pr. dag ekskl. befordring - elevkategori 2 morgen	216	220
Louiseskolen fritids. pr. dag ekskl. befordring - elevkategori 2 eftermiddag	579	590
Folkeskoler	2021	2022
Gymnastiksale pr. time.	210	215
Klatrevæg pr. time.	398	399
Leje af borde kr. pr. stk.	48	49
Leje af stole kr. pr. stk.	17	18
Leje af klapstole kr. pr. stk.	7	7
Leje af bænke kr. pr. stk.	32	33
Transport af borde, stole kr. pr. læs	1.760	1.802
Plader/ben kr. pr. stk.	26	27
Faglokaler pr. time	210	215
Andre lokaler pr. time	148	151
Administration og pæd. psyk. undersøgelse af børn på socialpædagogiske opholdssteder	1.531	1.568
Arbejdstime (ej undervisning) pr. lærer i folkeskolen (1.680 dele) kr. pr. t.	312	319
PPR-servicering af børn fra andre kommuner på Louiseskolen og øvrige specialtilbud pr. døgn	54	55
Undervisning i IT-kompenserende klasse		
Kort kursus (2 uger med 6 elever) pr. elev pr. år	12.721	13.014
Langt kursus (10 uger med 8 elever) pr. elev pr. år (2018= 12 uger m 12 elever)	32.561	33.310
Tilknyttet elev efter kursus pr. år	8.537	8.733
Undervisningsdag i Skaberiet		
1 undervisningsdag à 5 t. med max. 30 elever (<i>for ikke kommunale dagtilbud og skoler</i>)	3.656	3.740
Lagoniskolens aula		
Aulaleje pr. time indtil kl. 17	181	185
Aulaleje pr. time efter kl. 17	238	244
Større arrangementer første time	329	337
Øvrige timer	227	232
Bistand fra teknisk servicepersonale pr. time	180	184
Leje af køkken pr. gang	423	433

Ungdomsskole	2021	2022
Sønderballe lejrskole	2021	2022
Leje af lejrskole for foreninger og kommunale institutioner pr. døgn:		
Grundgebyr	1.167	1.195
Grundgebyr for 3 timers arrangement	437	447
Timepris ud over grundgebyr ved 3 timer arrangement	146	149
Pr. overnatning	583	597
Leje af lejrskole for andre end foreninger og kommunale institutioner pr. døgn:		
Grundgebyr 1/5-30/9	1.744	1.786
Grundgebyr for 3 timers arrangement 1/5-30/9	655	671
Timepris ud over grundgebyr ved 3 timer arrangement	219	224
Grundgebyr 1/10-30/4	2.442	2.501
Grundgebyr for 3 timers arrangement 1/10-30/4	916	938
Timepris ud over grundgebyr ved 3 timer arrangement	306	313
Pr. overnatning	634	649

Udvalget for Kultur og Fritid

(Beløb i kr. i 2022 pl)

Musikskole	2021	2022
Rytmik/småbørnshold - 2 opkrævninger á 370 kr.	720	740
Musikalsk legestue (1-5 år) - 2 opkrævninger á 370 kr.	720	740
Max Musik - 4 opkrævninger á 370 kr.	1.440	1.480
Juniormusik - 8 opkrævninger á 290 kr.	2.190	2.320
Hold op til 6 elever - 8 opkrævninger á 360 kr.	2.800	2.880
Klaverlaboratorium á 6 elever - 8 opkrævninger á 360 kr.	2.800	2.880
Soloinstrumenter/vokal - 8 opkrævninger á 595 kr.	4.650	4.760
Kun Sammenspil - 8 opkrævninger á 220 kr.	1.720	1.760
Voksenkor - 8 opkrævninger á 270 kr.	2.120	2.160
Voksne over 25 år - 8 opkrævninger á 780 kr.	6.120	6.240
Gymnasieelever - klaverlab og hørelære - 5 opkrævninger á 280 kr.	1.400	1.400
Talentlinjen/Performance Akademi *)		
Klassisk eller rytmisk: Solo, sammenspil, teori/hørelære, SSB og lignende		
8 opkrævninger á 825 kr.	6.400	6.600
*) Pris er incl. fællesfag. Der gives ikke rabat til talent/performanceelever.		
Instrumentleje - 8 opkrævninger á 125 kr.	950	1.000
Voksenhold Bispen		2.500
Administrationsgebyr pr. soloelev		75
Musikklasser, med kommunalt tilskud pr. klasse:		6.300
Dagtilbud, med kommunalt tilskud pr. forløb		5.000

Elever over 25 år er ikke omfattet af Haderslev Kommunes tilskudsordning, og skal derfor betale forhøjet deltagerbetaling.

Musikskolen råder over en del instrumenter. Disse kan lejes af musikskolens elever.

Salg af ydelser til børnehaver, folkeskoler m.v. (enkelte timer) 530 kr. - 975 kr.

(Prisen udregnes dynamisk efter det antal lektioner der købes).

Salg af matemusik 795 kr. pr. lektion.

Taksterne vedrører skoleåret 2021/2022

Takster for private og kommercielle bruger samt generelle takster fremgår af nedenstående med følgende undtagelser:

- 1) Lokaler anvendes vederlagsfrit til folkeoplysende foreninger og øvrige almennyttige foreninger/aktiviteter*
- 2) Visning på infotavler er vederlagsfrit for folkeoplysende foreninger og øvrige almennyttige foreninger/aktiviteter*

Ungdomsskole	2021	2022
Vojens Hallerne	2021	2022
Mødelokaler – halvdagsmøder	600	600
Mødelokaler – heldagsmøder	1.200	1.200
Mødelokaler - opstilling af scene	1.100	1.100
Mødelokaler – biografopstilling	1.100	1.100
Vojens Svømmehal		
Leje af svømmehal incl. aktiviteter pr. time	1.450	1.450
Leje af svømmehal eks. aktiviteter pr. time	1.250	1.250
Leje af varmtvandsbassin eks. aktiviteter pr. timer	900	900
Livrederassistance pr. time	340	340
Undervisning pr. time	390	400
Livrederprøver	460	500
Voksenbillet	45	50
Børnebillet	25	30
10-turskort – voksne	400	450
10-turskort - børn og pensionister	220	250
30-turskort – voksne	1.170	1.300
30-turskort - børn og pensionister	650	750
3 mdr. kort – voksne	900	1.150
3 mdr. kort – børn	500	650
6 mdr. kort – voksne	1.530	1.850
6 mdr. kort – børn	900	1.200
Årskort – voksne	2.580	2.800
Årskort – børn	1.600	1.850
Vojens Skøjtehal		
Leje af skøjtehal pr. time	1.450	1.450
Leje af udstyr	220	220
Leje af skøjter	30	30
Voksenbillet	45	45
Børnebillet	25	25
Sæsonkort – voksne	600	600
Sæsonkort – børn	375	375
Vojens Idrætshaller		
Leje af idrætshaller	470	470
Skoletimer	340	340
Kunstgræsbaner	2021	2022
Leje for hold udenfor Haderslev Kommune pr. time (10% rabat ved 10 bookinger)	765	1.000
Haderslev Idrætscenter	2021	2022
Halleje, Dobbelt hal (hal 1 + 2) ved kommercielt arrangement pr. døgn	34.000	34.000
Halleje, Enkelt hal (hal 3) ved kommercielt arrangement pr. døgn (der laves som regel færdige pakkeløsninger inkl. forplejning ved kommercielle arr.)	18.000	18.000
Idrætshal (hal 1, 2 eller 3) pr. time	510	510
Opstilling/nedtagning pr. time	350	350
Mødelokale 1 pr. time (max. 12 pers.)	300	300
Mødelokale 2 pr. time (max. 32 pers.) inkl. projektor	460	460
Mødelokale 3 (IT) pr. time (max. 20 pers.)	500	500
Mødelokale 4 pr. time (max. 50 pers.) inkl. projektor	460	460
Lounge pr. time - begrænset udlejning	1.700	1.700
Foyer, pr. time (åben foyer)	600	600
Leje af eventteltet	21.000	21.000
Udlejning af mobilscene pr. døgn	3.000	3.000

Kunstgræsbaner

Opsætning pr. påbegyndt time

2021

350

2022

350

Stadion og Idrætsanlæg

Leje af fodboldbane og øvrige idrætsanlæg pr. time	225	225
Leje af fodboldbane og øvrige idrætsanlæg uden omklædning pr. time	125	125
Leje af atletikstadion pr. time	650	650
Leje af hele stadion (2-3 fodboldbaner) inkl. atletikstadion pr. time	1.500	1.500
Ekstra serviceydelse pr time	350	350

Gram Svømmebad

	2021	2022
Enkeltbillet børn	25	25
Enkeltbillet voksne	35	35
10 klipskort børn	220	220
10 klipskort voksne	320	320
Sæsonkort børn	425	425
Sæsonkort voksne	800	800
Sæsonkort familier	1.400	1.400

Kulturhuset Bispen**2021 2022****Biblioteket****Gebyr for overskridelse af lånetiden (overdagspenge): voksne kr. / børn kr.**

Overskridelse af lånetiden 1-7 dage	20/5	20/10
Overskridelse af lånetiden 8-14 dage	50/20	50/20
Overskridelse af lånetiden 15-30 dage	100/50	100/50
Overskridelse af lånetiden over 31 dage	200/100	200/100

Fotokopiering

Sort/hvid, A4	2	2
Sort/hvid, A3	4	4
Farve, A4	4	4
Farve, A3	8	8

Udprint fra PC

Sort/hvid, A4	2	2
Sort/hvid, A3	4	4
Farve, A4	4	4
Farve, A3	8	8

Bispens mødelokaler m.m.

Åbn/lukkevagter ved leje af mødelokale udenfor normal åbningstid pr. dag	500	500
Leje af mødelokale pr. time	200	200
Leje af IT-lokale pr. time	200	200
Leje af Multisalen/Månen indenfor normal åbningstid pr. time	250	250
Leje af Månen fredag efter kl. 16. 00 samt i weekenden pr. dag	2.500	2.500
Leje af øvelokaler - pr. måned - solo	100	100
Leje af øvelokaler - pr. måned - band	300	300

Bispens værksteder

Brugerbetaling pr. dag	20	30
Klippekort - 12 klip til 12 dage	200	230
Årskort - kom så tit du vil	500	600
Diverse materialer betales efter forbrug		

Infotavler

Grafisk arbejde - excl. Moms	300	300
1 uges visning - excl. Moms	677	677
2 ugers visning - excl. Moms	1.354	1.354
3 mdr. visning (ubegrænset antal spot) - excl. moms	6.764	6.764
6 mdr. visning (ubegrænset antal spot) - excl. moms	9.885	9.885

Stadion og Idrætsanlæg**Historisk Arkiv**

	2021	2022
Foredrag , Hverdage, min. 2 timer	450	450
Rundvisning , <i>Rundvisning udenfor åbningstid</i>	450	450

Forfattervirksomhed

A4-side med 2.400 enheder	2.000	2.000
Udarbejdelse af bøger efter tilbud		

Fotokopier, *Digital kopi af film, video, pr. påbegyndt time*

450 450

Undersøgelser, *Research, undersøgelser*

450 450

Slægtsforskning, *Slægtsforskning, pr. påbegyndt times forundersøgelse*

360 360

Eksamensbevis, *Genudstedelse af eksamensbevis*

100 Udgår

Udstillinger

Materialer og løn (å 300 kr. pr. time)	Faktiske udgifter	Faktiske udgifter
--	-------------------	-------------------

Tillæg

Ekspedition (- porto)	25	25
Eksprestillæg	Faktiske udgifter	Faktiske udgifter

Scanning af billeder og dokumenter

Scanning pr. billede/dokument	135	135
CD-rom	25	25

Fotografiske billeder til kommercielt formål

Til brug for annoncer, reklamer m.m.	610	610
Til film- og videoproduktion (pr. sek.)	90	90

Bestilling af sag fra eget arkiv

For arkivalier	360	360
For billeder	80	80

De tre museer

Entre – voksne	60	70
Entre – studerende	40	50
Entre - børn (under 18 år)	Gratis	Gratis
Entre - gruppe (min. 10 personer), pr. person	40	50

Rundvisning

Rundvisning	410	410
-------------	-----	-----

Kultur og Fritid

Leje af festsalen pr. time	165	170
Leje af øvrige lokaler pr. time	165	170

Folkeskoler (tidligere Børn og Familie)

Overnatning indtil 100 personer	1.660	1.690
Overnatning 101-250 personer	12	12
Overnatning 251 personer og derover	8	8

Fri- og privatskolers brug af svømmehaller, haller m.v.	2021	2022
Haderslev Hallens svømmehal - kl. 06.00-22.00 - pr. time	1.020	1.040
Haderslev Hallen - kl. 08.00-23.00 - pr. time	455	465
Hjortebro svømmehal - kl. 06.00-22.00 - pr. time	1.020	1.040
Haderslev Idrætscenter - Hal 1 - kl. 06.00-08.00 og kl. 22.00-23.00 - pr. time	306	310
Haderslev Idrætscenter - Hal 1 - kl. 08.00-15.00 og kl. 20.00-22.00 - pr. time	400	408
Haderslev Idrætscenter - Hal 1 - kl. 15.00-20.00 - pr. time	510	520
Haderslev Idrætscenter - Hal 2 - kl. 06.00-08.00 og kl. 22.00-23.00 - pr. time	306	310
Haderslev Idrætscenter - Hal 2 - kl. 08.00-15.00 og kl. 20.00-22.00 - pr. time	408	415
Haderslev Idrætscenter - Hal 2 - kl. 15.00-20.00 - pr. time	510	520
Haderslev Idrætscenter - Hal 3 - kl. 06.00-08.00 og kl. 22.00-23.00 - pr. time	306	310
Haderslev Idrætscenter - Hal 3 - kl. 15.00-20.00 - pr. time	510	520
Haderslev Idrætscenter - Hal 3 - kl. 20.00-22.00 - pr. time	408	415
Lethallen i perioden 01.10 til 01.04 - kl. 06.00-08.00 - pr. time	255	260
Lethallen i perioden 01.10 til 01.04 - kl. 06.00-08.00 og kl. 21.00-22.00 - pr. time	306	310
Lethallen i perioden 01.10 til 01.04 - kl. 15.00-16.00 - pr. time	510	520
Lethallen i perioden 01.10 til 01.04 - kl. 16.00-21.00 - pr. time	408	415
Lethallen i perioden 31.03 til 30.09 - kl. 06.00-15.00 og kl. 20.00-23.00 - pr. time	255	260
Lethallen i perioden 31.03 til 30.09 - kl. 15.00-20.00 - pr. time	306	310
Atletikstadion 31.03 til 30.09 - kl. 06.00-08.00 og kl. 20.00-23.00 - pr. time	408	415
Atletikstadion 31.03 til 30.09 - kl. 08.00-10.00 og kl. 12.00-14.00 - pr. time	663	675
Atletikstadion 31.03 til 30.09 - kl. 16.00-20.00 - pr. time	510	520
Øvrige baner 31.03 til 30.09 - kl. 06.00-08.00 og kl. 21.00-22.00 - pr. time	153	156
Øvrige baner 31.03 til 30.09 - kl. 08.00-15.00 - pr. time	194	198
Øvrige baner 31.03 til 30.09 - kl. 15.00-21.00 - pr. time	224	228

Fri- og privatskolers brug af Kulturpakker	2021	2022
Kulturpakker – dans, musik og teater	220	224

Taksterne vedrører skoleåret 2021/2022

Særaftaler med Haderslev Kommune som foreninger gratis kan gøre brug af:

Sted	Bookes via	Bemærkninger
Kulturhus Harmonien	Hotel Harmonien	80 dage årligt. Vilkår for brug af Kulturhus Harmonien fremgår af brugermanual, der fås ved henvendelse til Kultur og Fritid
Tørning Mølle – "Møllerens hus"	Tørning Mølle	Ubegrænset
Tørning Mølle – "Aktivitetsladen"	Tørning Mølle	30 dage årligt (max. 5 weekender)
Gøjsels Hus	Sct. George Gilderne	25 dage årligt
Slotsgade 25	Slotsgade 25	Ikke defineret
Fuglsang Lounge, Haderslev Idrætscenter	Haderslev Fodboldklub	50 dage årligt

Udvalget for Plan og Miljø		(Beløb i kr. i 2022 pr)	
Grundkortdata		2021	2022
<i>Grundkortdata er gratis for borgerne og erhvervsdrivende og kan downloades hos Geodatastyrelsen. Ønskes data leveret af kommunen afregnes der et startgebyr samt medgået tid, jf. taksterne for kortsamarbejdet Sydkort.</i>			
Skorstensfejergebyrer		2021	2022
<i>Opkrævning af skorstensfejergebyr foregår via ejendomsskattebilletten. Til at dække administrationsomkostningerne i forbindelse med dette opkræves der 5% af de samlede årlige skorstensfejerindtægter.</i>			
Skadedyrsbekæmpelse		2021	2022
<i>Omkostninger til den kommunale skadedyrsbekæmpelse opkræves via ejendomsskattebilletten, og fordeles iht. ejendomsværdien, iht. bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv.</i>			
Jordflytning (momsfri)		2021	2022
Jordflytning for boliger opkræves via ejendomsskatter, Pr. bolig			
		2	2
Jordflytning for erhverv i h.t. bekendtgørelse om affaldsregulativer, gebyrer og -aktører §18 stk. 5:			
Pr. anmeldelse, grundgebyr			
		225	230
Efter medgået tidsforbrug, takst pr. time			
		550	560
Anvisning af affald (momsfri)		2021	2022
Anvisning af affald for erhverv i h.t. bekendtgørelse om affaldsregulativer, gebyrer og -aktør § 18 stk. 4;			
Efter medgået tidsforbrug, takst pr. time			
		550	560
Færdselsskader		2021	2022
Administrationsgebyr i fm. erstatningskrav som følge af færdselsskader			
		933	935
Pr. sag i alt			
Kommerciel servicevejvisning (momsfri)		2021	2022
Pr. skilt			
		2.020	2.025
Udeservering, stadepladser, torvedage (momsfri)		2021	2022
Udeservering på lejet areal – Gågaden i Haderslev - 4 m2 eller derover pr. m2 pr. halvår			
		245	250
Udeservering på lejet areal– Gågaden i Haderslev - under 4 m2 pr. halvår			
		945	950
Udeservering lejlighedsvis på lejet areal- Gågaden i Haderslev by pr. dag			
		510	515
Stadepladser – Gågaden i Haderslev pr. dag			
		510	515
Udeservering på lejet areal - Øvrige gader i Haderslev by - 4 m2 eller derover pr. m² pr. halvår			
		110	115
Udeservering lejlighedsvis på lejet areal- Øvrige gader i Haderslev by pr. dag			
		510	515
Stadepladser - Øvrige gader og pladser i Haderslev by pr. dag			
		510	515
Udeservering på lejet areal - Øvrige gader i kommunen - 4 m2 eller derover pr. m² pr. halvår			
		60	65
Udeservering lejlighedsvis på lejet areal - Øvrige gader i kommunen pr. dag			
		510	515
Stadepladser - Øvrige gader og pladser i kommunen - pr. dag			
		510	515
Arrangementspladser - Store pladser og parker (Gravene/cirkuspladser/ Damparken/Høttepladsen) pr. dag			
		950	955
Mobilt gadesalg, køretøj under 2,5 m licens pr. måned			
		705	710

Stadion og Idrætsanlæg

TAKSTOVERSIGT

Torvedag - Lejningsstadeplads - på torvet på Gravene pr. dag	155	160
Torvedag - Fast plads - på torvet på Gravene pr. m2 pr. halvår pr. torvedag	110	115
Byggesagsbehandling (momsfri)	2021	2022
Simpelt byggeri og konstruktioner, såsom garager, carporte, udhuse, drivhuse og lignende mindre bebyggelser under 50 m2, fast gebyr pr. sag	1.070	1.080
Øvrige simple konstruktioner, som f.eks. telte, skilte, tribuner, master, legepladser og lignende, fast gebyr pr. sag	1.070	1.080
Øvrige sagstyper, hvortil der søges byggetilladelse og meddeles ibrugtagningstilladelse, herunder lovliggørelse, dispensation og påbud m.m. Afregnes efter medgået tid, timepris. Hvad angår forhåndsdialog er første time gratis, herefter afregnes efter medgået tid til timepris	762	770
Togkørsel på Skrydstrup-sporet	2021	2022
Infrastrukturafgift pr. transporteret ton gods	1	1
Parkeringsfondbidrag	2021	2022
Anlægsudgift: + arealpris for erhvervelse af 25 m2 pr. p-plads	27.948	28.600
Administration af vandmålere på private drikkevandsboringer (momsfri)	2021	2022
Administrationsgebyr pr. år.	200	205
Gebyr for vandløbsreguleringssager (momsfri)	2021	2022
I henhold til bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering opkræves et minimumsgebyr pr. sag, herunder for krydsningstilladelser	6.570	6.582
Ved større og komplicerede sager, der kræver megen sagsbehandling inkl. tilsyn, opkræves et højere gebyr med op til max. 2% af anlægsudgiften	>6.570	>6.582
Færgedrift - Aarø overfarten	2021	2022
Personbefordring - hele året excl. skolernes sommerferieperiode (momsfri)		
Voksne, t/r	20	20
Voksne, 10-turskort	150	155
Voksne, 30 turskort	450	455
Voksne, månedskort	250	250
Voksne, gruppe	15	15
Børn 4-15 år, t/r	10	10
Børn 4-15 år, 10-turskort	50	55
Børn 4-15 år, 30 turskort	150	155
Børn 4-15 år, månedskort	80	80
Børn 4-15, gruppe	5	5
Personbefordring - takster i skolernes sommerferieperiode (momsfri)		
Voksne, t/r	40	40
Voksne, 10-turskort	300	305
Voksne, 30 turskort	900	905
Voksne, månedskort	450	450
Voksne, gruppe	30	30
Børn 4-15 år, t/r	20	20
Børn 4-15 år, 10-turskort	150	155
Børn 4-15 år, 30 turskort	450	455
Børn 4-15 år, månedskort	200	200
Børn 4-15, gruppe	15	15
Personbefordring hele året (momsfri)		
Årskort – Helårsbeboere på Aarø	2.200	2.205

Stadion og Idrætsanlæg

Køretøjer - hele året excl. skolernes sommerferieperiode (incl. moms)	2021	2022
Cykler og knallerter t/r	0	0
Motorcykler t/r	20	20
Køretøjer t/r	50	50
10-turskort, køretøjer	400	405
30-turskort, køretøjer (inklusive trailer/campingvogn)	900	905
Køretøjer - takster i skolernes sommerferieperiode (incl. moms)		
Cykler, knallerter t/r	0	0
Motorcykler t/r	35	35
Køretøjer t/r	70	75
10-turskort, køretøjer	550	555
30-turskort, køretøjer (inkl. trailer/campingvogn)	1.300	1.320
Større køretøjer og gods (incl. moms)		
Varebiler under 3.500 kg og under 6 m i længde, t/r	25	25
Varebiler under 3.500 kg og over 6 m i længde, t/r	35	35
Køretøjer over 3.500 kg totalvægt t/r, inkl. op til 7 tons gods t/r	50	50
Gods herunder betales pr. tons	10	10
Ekstra sejlds ved akuttifælde (betales af det offentlige) (momsfri)		
Kl. 06.00-18.00 t/r	535	540
Kl. 18.00-06.00 t/r	2.165	2.170
Private ekstra ture i tidsrummet 02.00-06.00 sejles kun, hvis det er muligt, og kun efter aftale med færgefarten (momsfri)		
Bilfærge	2.020	2.025
Brug af Magda 3 til bugsering, begravelse etc. pr. påbegyndt time	1.010	1.015
Bestillingsture kl. 23.15 fra Aarø og kl. 23.30 fra Aarøsund bestilles inden kl. 22 af personer over 18 år (momsfri)		
Normal t/r takst pr. tur, dog min.	160	165
Havne og lystbådehavne	2021	2022
Arealleje pr. år: (priserne er inkl. moms)	32	32
Redskabsrum på Vodhænget		
Redskabsrum, stort, årligt	2.170	2.175
Redskabsrum, normalt, årligt	1.735	1.740
Faste pladser i Haderslev, Aarøsund og Aarø Havne, takster afhænger af bådpladsens størrelse (priserne er inkl. moms)		
Takst 1 Bådpladser HH1-HH16, AS210-AS231, AA163-AA172, AA300-AA304	2.790	2.795
Takst 2 Bådpladser HH17-HH28	3.000	3.005
Takst 3 Bådpladser AS232-AS239, AA150-AA152, AA155-AA162	3.350	3.355
Takst 4 Bådpladser HH29-HH45, AS240-AS251, AA173-AA206, AA305-AA328	3.910	3.920
Takst 5 Bådpladser HH46-HH69, AA153-AA154	5.020	5.030
Takst 6 Bådpladser HH100-HH130	11.420	11.440
Pakhuskajen (Strækning E og F), Kulkajen samt Godskajen (priserne er inkl. moms)		

Både over 14 m

Stadion og Idrætsanlæg

Bådepladser, årligt	11.420	11.440
Bådpladser, månedligt	2.290	2.295
Storåbåde, erhvervsbåde, månedligt	2.600	2.605

TAKSTOVERSIGT

Vinteropbevaringsplads (priserne er inkl. moms)**2021 2022**

Vinteropbevaringsplads for de kommunale pladser Vodhæng og Pakhuskajen er undtaget for gebyrer

Vinteropbevaringsplads for andre:

Perioden 1.september - 30.april	2.595	2.600
Perioden 1. maj - 31. august	4.155	4.165
Hele året	5.190	5.200

Vinter opbevaring på land tildeles af kommunen jf. aftale med havnen.

Gæste både (priserne er inkl. moms)

0-6,99 m	135	140
7-9,99 m	135	140
10-11,99 m	175	180
12-13,99 m	210	215
Over 14 m	410	415

Ugekort til 7 sammenhængende dage koster 5 gange dagsprisen

Honnørkajen, Godskajen og Kulkajen kun for både over 14 meter i længde

Haderslev Trafikhavn og Aarø Sund Fiskerihavn (priserne er inkl. moms)**2021 2022****Skibsafgifter**

Afgift pr. anløb pr. BT	5,50	6
Afgift pr. måned pr. BT	26	27
Afgift rutefartøjer pr. anløb pr. BT	16	17

Vareafgifter pr. ton (priserne er inkl. moms)

Hovedtaksten	12	12
Konventionelle fisk 2,45 % ved salg i første hånd		
Oprætslaks 0,75 % ved salg i første hånd		

Passager afgifter (priserne er inkl. moms)

Pr. døgn	5	6
4-30 anløb pr. uge	12	13
Over 30 anløb pr. uge	21	22

Levering af vand: (priserne er inkl. moms)

Levering af vand pr. m3 ekskl. vandafledningsafgift inkl. miljøafgift og målerleje	35	36
Storkunder, levering af vand pr. m3 excl. vandafledningsafgift inkl. afgifter m.v.	Dagspris + 25%	
Betjeningsgebyr – Inden for normal arbejdstid pr. gang	313	315
Tillægsgebyr pr. påbegyndt time uden for normal arbejdstid pr. gang	1.040	1.045

Levering af el: (priserne er inkl. moms)

El pr. kWh inkl. Afgifter	3	3
Storkunder, levering af el pr. kWh inkl. afgifter	Dagspris + 25%	
Betjeningsgebyr inden for normal arbejdstid pr. gang	313	315
Tillægsgebyr ved levering udover normal arbejdstid pr. gang	1.040	1.045

Stadion og Idrætsanlæg

Voksenudvalget		(Beløb i kr. i 2022 pl)	
Plejecentrene		2021	2022
Forplejningspakken pr. måned		3.834	3.911
Forplejningspakke pr dag		125	128
Forplejning aflastningsplads pr. dag		125	128
Servicepakke 1 - Fællesarealer inkl. vinduesvask pr. måned		45	58
Servicepakke 3 - Egen bolig inkl. vinduesvask pr. måned		78	91
Servicepakke 4 - egen bolig ekskl. vinduesvask pr. måned		51	77
Vaskepakke 1 - Inkl. leje og vask af linned pr. måned		228	215
Vaskepakke 2 - Vask i leve/bo miljø pr. måned.		58	50
Madservice i eget hjem		2021	2022
Hovedret pr. måltid inkl. udbringning		56	57
Biret pr. måltid		10	10
I alt pr. måltid		66	67
Dagcentre		2021	2022
Heldagsforplejning inkl. morgenmad, pris pr. dag		109	111
Heldagsforplejning ekskl. morgenmad, pris pr. dag		88	90
Betaling for kørsel til dagcenter pr. tur/retur		42	43
Bostederne under Handicap og Psykiatri		2021	2022
Servicepakke 1 - Fællesarealer inkl. Vinduesvask		54	65
Servicepakke 2 - Egen bolig inkl. vinduesvask pr. måned		95	101
Vaskepakke - Vask i leve/bo miljø pr. måned		29	31
Økonomiudvalget		(Beløb i kr. i 2022 pl)	
Oplysninger		2021	2022
Folkeregister forespørgsel/oplysning		75	75
Bopælsattester		75	75
Genudskrivning af sundhedskort/lægeskift		210	210
Legitimationskort til unge (ungdomskort)		150	150
Takst for folkeregisteroplysninger efter CPR-loven (oplysninger der ikke er elektronisk tilgængelige)		75	75
Sprogbilag		200	200
Gebyr vedrørende Beboerklagenævn		144	144
Pris for foto taget i Borgerservice til pas/kørekort		120	120
Gebyr for vielse uden for rådhuset ekskl. kørsel		550	550
Rykkergebyrer ved for sen betaling		2021	2022
Rykkergebyr ved udsendelse af rykkerskrivelser		250	250
Rykkergebyr ved regningskrav		100	100

Bilag 1: Investeringsoversigt

Investeringsoversigt (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)		U/I	2022	2023	2024	2025
Udvalget for Børn og Familier						
<i>Teknisk budget</i>						
301.561	Børnecenter i Fjelstrup	U	7,6	-	-	-
514.525	2 daginstitutioner i Haderslev by	U	14,0	30,8	-	-
Udvalget for Kultur og Fritid						
<i>Teknisk budget</i>						
318.536	Renovering og opgradering af Fjelstrup Kultur- og Fritidscenter	U	5,5	-	-	-
318.537	Starup Idræts- og Kulturcenter	U	4,0	-	-	-
318.537	Det blå Foreningshus	U	3,0	-	-	-
318.540	Vedsted sø	U	1,7	-	-	-
318.541	Renoverings- og facilitetspulje 2021	U	1,5	1,5	1,5	1,5
318.543	En kunstgræsbane ved HIC	U	3,6	-	-	-
364.511	Banehuset, Sommersted	U	1,0	-	-	-
Udvalget for Plan og Miljø						
<i>Teknisk budget</i>						
002.553	Anlægspulje til færdiggørelsesarbejder af boligudstyknings	U	0,5	0,5	0,5	0,5
015.512	Masterplan Jomfrustien (havn til by)	U	24,0	23,0	29,1	-
015.513	Forum Vojens - Vision Gram	U	1,0	1,0	1,0	-
020.503	Udvidelse af Dyrhaven	U	1,0	-	-	-
089.501	Landbrugets BNBO-indsats for drikkevandet	U	0,9	-	-	-
222.574	Anlægsprojekt Gram	U	0,4	-	-	-
222.575	Vedligehold af cykelstier	U	1,5	-	-	-
222.577	Cykelstipulje med statsrefusion, udgifter	U	5,0	5,0	5,0	-
222.577	Cykelstipulje med statsrefusion, indtægter	I	-2,0	-2,0	-2,0	-
222.578	Broer og bygværker	U	2,7	2,7	2,7	2,7
222.579	Pulje til realisering af trafikikkerhedsplan	U	1,0	1,0	1,0	-
222.580	Pulje til udmøntning af cykelstiplan	U	2,0	2,0	2,0	-
222.581	Funktionskontrakter på veje	U	20,7	20,7	20,7	20,7
222.582	Cykelsti Nustrup - Uldal	U	3,4	3,5	-	-
Udvalget for Sundhed og Forebyggelse						
<i>Teknisk budget</i>						
488.521	Udvidelse af Sundhedscenter Haderslev	U	3,0	-	-	-
Voksenudvalget						
<i>Teknisk budget</i>						
018.511	Servicearealer på Højmarken i Gram	U	6,0	-	-	-
018.511	Servicearealer på Højmarken i Gram	I	-0,6	-	-	-
019.500	Opførelse af 16 Ældreboliger på Højmarken i Gram	U	24,3	5,0	-	-
527.504	Velfærdsteknologiske løsninger	U	1,0	1,0	1,0	-

Investeringsoversigt (Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	U/I	2022	2023	2024	2025
552.500 Etablering af kommunalt aflastningstilbud	U	-	3,7	-	-
Økonomiudvalget					
<i>Teknisk budget</i>					
002.548 Byudvikling	U	10,9	2,5	6,1	-
003.500 Østergade/Honnørkajen. Klargøring af grund	U	-	1,0	1,2	-
005.509 Vojens Andelsboligforening - salgsindtægter	I	-2,7	-	-	-
005.510 Salg af jord	I	-2,0	-2,0	-	-
015.515 Centerbyer	U	2,0	-	-	-
095.510 Anlægstilskud til Brand og Redning Sønderjylland	U	1,4	1,3	1,4	1,4
650.545 Bygningsvedligeholdelse m.v.	U	33,2	33,2	32,4	32,3
650.546 DK 2020	U	1,0	1,0	1,0	-
667.506 Ikke disponerede midler (pulje)	U	-	26,0	45,0	117,1
668.510 Borgerbudgettering Haderslev /Starup	U	1,0	1,0	1,0	-
676.506 Strukturelle ændringer på borgernære områder	U	2,5	10,0	10,0	-
Landdistriktsudvalget					
<i>Teknisk budget</i>					
015.517 Pulje til Landsbyfornyelse, udgifter	U	6,3	2,5	2,5	-
015.517 Pulje til Landsbyfornyelse, indtægter	I	-3,8	-1,5	-1,5	-
668.508 Borgerbudgettering	U	1,3	1,3	1,3	-
668.509 Landdistriktspulje	U	1,0	1,0	1,0	-
Nettoanlæg i teknisk budget		189,8	176,8	163,9	176,2
Bruttoanlæg teknisk budget		200,9	182,3	167,4	176,2